

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ARSEN LÜPEN

HARİKULÂDE MACERALAR

Cilt: 4

Müsaade ediniz de kemali hürmetle omuz silkeyim (Sahife : 1296

BARNET VE ORTAKLARI

Doğruyu süyliyelim

Büyük harpten bir kaç sene evvel, ortalığı velveleye veren bu hadiselerin kahramanı Jim Barnett kimdi? Kurduğu ajansa çektiği müşterilerini nasıl soyuyordu?

Bugün artık, meselenin içyüzünü açıkça söyleyebiliriz. Saklamağa hacet kalmadı artık. Jim Barnett, Arsen Lüpenden başkası değildir... Islah olmıyan Arsen Lüpenin çevirdiği olaplardır bunlar...

— 1 —

Damlalar

Baron Assermanın, Sen-Jermen
caddesindeki konağının sokak ka-

pısı çalındı. Biraz sonra hizmetçi
elinde bir zarfla geldi:

— Saat dörtte gelmesini söylediğiniz mösyö geldi, dedi.

Madam Asserman zarfı yırttı, içindeki kartı okudu:

Barnet ajansı.

Parasız iş görülür.

— Odama al.

Valeri - otuz senedir güzel Valeri diye şöhret bulan baron - şişman bir kadındı. Ağır tuvaletler giyer, yüzünü dikkatli boyardı. Banker Assermanın karısı idi, Parasile, konağıle, lüksü ile övünürdü.

Yüksek muhitte, dillere destan olan bir iki macerası da vardı. Hattâ, kocasının, boşamak istediği de söyleniyordu.

Evvelâ kocasının odasına girdi. Baron Asserman yaşlı, hastalıklı bir adamdı. Yatağından kalkamıyordu. Valeri kocasının yastıklarını düzeltti. Baron sordu:

— Kapı çalınmadı mı?

— Evet. Bizim iş için tavsiye edilen polis hafiyesi geldi. Fevkalâde bir adammış.

— İsabet. Bu mesele beni çok üzüyor. Ne kadar düşünsem içinden çıkamıyorum.

Valeri de düşünceliydi. Gelen adamın yanına gitti. Karşısına garip bir adam çıktı. Uzun boylu, sağlam yapılı, geniş omuzlu bir adamdı. Üstünde siyah, daha doğrusu, muşamba gibi parlıyan koyu yeşilimsi bir redengot vardı. Yüzü gençti fakat renksizdi. Tek göz-

lüklüydü. Gözleri fıldır fıldır dönüyor, parlıyordu.

— Mösyö Barnet msiniz?

Valeri çekilmeğe vakit bulamadı, adam elini tuttu, ağzını şapurdatarak öptü:

— Jim Barnet... Emrinize amadeyim. Mektubunuzu aldım, üstümü süpürüp geldim.

Valeri, herifi kapı dışarı etmek için kendini güç tuttu ve sordu:

— Siz, karışık işleri halledermişsiniz öyle mi?

Adam güldü:

— Evet, bende bu hak vergisidir. Her şeyi görür, anlarım.

Sesi munis, ahengi âmir ve müstehziydi... Valeri yüksek perde-
den attı:

— Evvelâ şeraiti tesbit edelim. Barnet te gülümsedi.

— Hacet yok.

— Babanızın hayrına çalış mıyorsunuz ya?..

— Ajans Barnet parasız iş görür.

Kadının canı sıkıldı:

— Göreceğiniz işe mukabil bir mükâfat...

Adam homurdandı:

— Bir bahşış.

Kadın ısrar etti:

— Evet size...

— Borçlu kalmak istemezsiniz..
Güzel bir kadın kimseye borçlu kalmaz.

Ve derhal küstahlığını tamir için ilâve etti:

— Merak etmeyiniz madam, göreceğim iş her ne olursa olsun, sonunda fit olmanın çaresini bulurum.

Bu da ne demekti? Bu adam ne demek istiyordu?..

Valeri irkildi, kızardı... Sanki önüne hırsız çıkmış gibi ürperdi.. Yoksa bu adam ona âşık mıydı?.. Bu bahaneyi bulup onunla konuşmak fırsatını temin mi etmişti?..

Mösyö Barnet kendisini neden çağırdığını sordu. Uzun konuşmalar. Barnetin acelesi vardı.

Valeri anlattı:

— Evvelki pazardı. Ahbaplarım vardı. Briç oynadılar. Ben erken yattım. Uyudum. Saat dörtte - tam dördü on geçiyordu - bir kapının kapatılmas ile uyandım. Bulduğumuz odanın kapısı kapanmıştı... Şu tarafta yatak odam vardır (mösyö Barnet o odaya doğru baktı) bu tarafta da uşakların işledikleri merdivene giden koridor vardı. Korkak değilim. Biraz bekledim ve kalktım.

Baronun, yataktan kalkmasını gözönüne getiren Barnet gene selâm verdi:

— Demek kalktınız?

— Kalktım, buraya geldim, elektriği yaktım. Kimseler yoktu. Yalnız şu camekân bütün eşyalar ile yere düşmüştü. Biblolardan,

küçük heykellerden bir çoğu kırılmıştı. Kocamın odasına girdim. Yatağında oturmuş okuyordu. O bir şey duymamıştı. Meraka düştü, uşağı çağırdı. Konağı aradık, ertesi sabah karakola haber verdik.

— Netice?

— Buraya girenin nereden girip çıktığı anlaşılamadı. Bir yastığın altında, yarım bir mumla, madenleri delmeğe mahsus çekil bir kalem bulundu. Öğleden sonra, kocamın odasındaki lâbovanın musluklarını tamir için bir adam gelmişti. Dükkâna gidildi. mum ve alet onundu.

— Peki, sonra?

— Tahkikat neticesi, dükkânda çalışan çırak akşam altıda Brüksele giden trene binmişti. On ikide oraya çıkmıştı. Yani hadiseden üç saat evvel.

— O amele tekrar geldi mi?

— Hayır. Anverste izini kaybettiler. Bol para sarfediyormuş.

— Bu kadar mı?

— Evet.

— Bu meseleyi kim tahkik etti.

— Müfettiş Beşu.

Mösyö Barnet pek sevindi:

— Beşu iyi dostumdur madam.. Bir kaç meselede beraber çalıştık.

— Barnet ajansını bana tavsiye eden odur.

— Çünkü işin içinden çıkamıydı değil mi?

— Evet. İşin asıl garibi, ortadan eksilen hiç bir şey de yok.

— Öyle diyelim. Fakat buraya gelmelerinin elbette bir sebebi vardı. Siz bu sebebi bilirsiniz neydi?

Valeri mütereddit cevap verdi:

— Bilmiyorum.

Barnet gülümsedi:

— Müsaade ediniz de, kemali hürmetle omuz silkeyim!

Ve cevap beklemedi. Odanın duvarındaki bir kumaş panoya doğru parmağını uzattı ve saklambaç oynayan bir çocuğa sorarmış gibi:

— Orada kim saklı? dedi.

Kadın şaşaladı:

— Bir şey saklı değil... Bu da ne demek?

Barnet ciddileşti.

— Ne demek olduğu sarıh. Bu kumaşın kenarları eskimiş. Bazı yerleri çitalarından çıkmış... Her halde bu kumaşın arkasında bir kasa olacak madam.

Valeri titredi. Mösyö Barnet bunu nasıl keşfetmişti? Yoksa burada yalnız kaldığı zaman çalmış mıydı? Kumaşı kaldırdı. Bir çelik kapak görüldü. Anahtarlarını çıkardı, açtı. Gülümsedi. Kasada inci bir gerdanlık vardı.

Barnet gülümsedi:

— İçiniz rahat etti madam, hırsızlar öyle becerikli, öyle küs-

tahlaştılar ki... Dikkat etmek lâzım madam... Gerdanlığınız öyle güzel, ki çalındığına şaşmadım. Kadın itiraz etti:

— Çalamadılar. Çalmak istemiş olabilirler, fakat beceremediler.

— Emin misiniz?

— Bu da söz mü?... Gerdanlığım elimde... Gözümün önünde.

— Burada bir gerdanlık var. Fakat sizin gerdanlığınız olduğu ne malûm? Acaba bu gerdanlığın değeri nedir?

— Daha on beş gün evvel kuyumcum yarım milyon kıymet takdir etti.

— On beş gün... Yani o gecedен beş gün evvel... Amma şimdi?... Ben bir şey bilmiyorum... Benimki sadece tahmin... Fakat siz de şüphelenmiyor musunuz?

Valeri artık kımıldıyamıyordu... Gözlerini incilere dikmiş duruyordu.

Barnet gülümsedi:

— Tamam madam, tamam... İyi buldunuz... Evet, hırsız sadece çalmadı, değiştirdi... Ortadan bir şey kaybolmadı. Eğer şu vitrin devrilmeseydi, hiç bir şey anlaşılmıyacaktı... Uzun bir müddet, sahici diye, beyaz gerdanınıza sahite bir gerdanlık takacaktınız...

Bu lâübalilik kulağına çarpmadı. Başka şey düşünüyordu. Esasen Mösyö Barnet susmamıştı. Devam ediyordu:

— İlk hakikati bulduk. Gerdanlık çalınmış... Mademki bunu bulduk, aramağa devam edelim ve çalanı bulalım... Ondan sonra gerdanlığı da buluruz... Buluruz diyorum, çünkü beraber arıyacağız madam.

Valerinin elerini okşadı:

— Bana itimat ediniz... Şimdi bir faraziye kuralım. Meselâ kocanız, hasta olmasına rağmen, o gece buraya geldi diyelim. Eline o mumla o aleti geçirdi, kasayı açtı, telaşla vitrini devirdi ve korkudan odasına kaçıp yattı. Pek tabii olarak, buraya gelenin nereden gelip gittiği anlaşılamaz... Eğer kasayı kocanız açtıysa, zorlamamıştır da. Çünkü eskiden, sizin dairenize girdiği zamanlarda, kaç kere sizin kasayı açtığınızı görmüş ve hangi harfler bir sıraya gelince, kasanın açıldığını öğrenmiştir... Basit bir faraziye...

Bu basit faraziye kadını çileden çıkardı ve eski zamanlar gözünün önüne geldi, dedi ki:

— Deli misiniz? Kocam böyle şey yapamaz... Eğer o gece biri geldiyse bu kocam olamaz.

Barnet sordu:

— Gerdanlığınızın taklidi var mıydı?

— Evet... Dört sene evvel, gerdanlığı aldığı zaman ihtiyaten bir taklidini yaptırmıştı.

— O nerede?

Usulca cevap verdi:

— Kocamda.

— Tamam. Elinizdeki gerdanlık taklidi. Sahicisini aldı, yerine bunu koydu... Kocanız çok zengindir. Yaptığı hırsızlık değildir. Başka bir şey var. Fenalık yapmak, ceza yapmak, intikam için gerdanlığı almış olabilir. Genç ve güzel bir kadın, bazı yaramazlık yapar... Koca affetmez... Mazur görünüz. Hususî hayatınıza karışmak istemem, sade, gerdanlığınızın nerede olabileceğini arıyorum.

— Artık yetişir, istemiyorum.

Bu adam sinirine dokunmağa başlamıştı. Yüzünü görmek, sesini işitmek istemiyordu. Tekrar etti:

— İstemiyorum!

İgildi:

— Siz bilirsiniz. Ben de sizi rahatsız etmek istemem. Buraya hizmete geldim. Maamafih artık bana ihtiyacınız kalmadı. Kocanız hasta. Gerdanlığı da kimseye emanet edememiştir. Dairesinde bir yere saklamıştır. İyice ararsanız bulursunuz. Bu işi dostum Beşu çok iyi yapabilir. Bir kelime daha söyliyecem. Bana ihtiyacınız olursa, her gün dokuzla on arası ajansına telefon ediniz.

Tekrar kadının elini öptü ve sıçrıya sıçrıya uzaklaştı.

Sokak kapısı kapandı.

* * *

Hemen o akşam Valeri, müfettiş Beşuya haber gönderdi. Beşu

geldi. Ganimarın [*] en müsteit talebesiydi. Odaları, bölümlere ayırdı, her tarafı aradı, taradı. Sekiz gün sekiz gece bakmadığı yer kalmadı. Hattâ barona uyku ilâcı verdiler, yatağını, şiltelerini aradılar. Gerdanlık yoktu.

Valeri tekrar Barnet ajansına baş vurmağı düşünüyordu. O adam ne kadar iğrenç, ne kadar yılışık olursa olsun, muammaları hallediyordu?..

Bu sırada bir hadise, vaziyeti değiştirdi.

Bir gün öğleden sonra, hizmetçi, kocasının hastalandığını haber verdi. Valeri koştu. Kocası, divanın önünde, yerde, boğuluyordu. Çok ıztırap çektiği yüzünden belli idi.

Valeri doktora telefon etti. Kocası mırıldandı:

— Geç kaldık... Geç kaldık...

— Hayır, iyileşirsin...

Adam kalkmak istedi:

— Su ver, dedi.

— Sürahide su var ya.

— O suyu istemem...

— Neye?

— Şu sudan ver...

Tekrar yere düştü. Valeri, kocasının gösterdiği musluktan su doldurdu, verdi. Baron içmedi.

Uzun bir sessizlik oldu. Su, yavaş yavaş akıyordu. Hastanın yü-

zû soluyor, yanakları çukurlaşıyordu.

Bir şey söylemek istediğini işaretle anlattı... Kimsenin duyduğunu da istemiyordu:

— Daha yakın gel.

Kadın tereddüt etti. Sanki kocasının son sözlerinden korkuyordu... Nihayet yaklaştı, kulağını dudaklarına götürdü, dinledi:

— İnciler... Gerdanlık... Ölmeden söyliyeyim... Ben hiç bir zaman sevmedin... Zenginim diye bana vardın...

Kadın itiraz etmek istedi, adam mâni oldu:

— Zenginim diye bana vardın... İyi bir kadın olmadın... Bunun için sana bir ceza verdim... Şu anda bile senin cezanı veriyorum... Ve seviniyorum... Öldüğüme yanmıyorum, çünkü inciler eriyor... Duymuyor musun, su damlıyor ve inciler sele karışıyor... Sana bundan büyük ceza olmaz Valeri... Damlalar... Damlalar...

Artık hali kalmadı. Uşaklar yatağına yatırdılar. Doktorla beraber baronun iki de kuzini geldi. İhtiyar kadınlar hastanın odasından çıkmıyorlardı, dolaplarla çekmeleri, her hangi bir taarruzdan müdafaaya hazırmış gibi duruyorlar, Valerinin her hareketini gözlüyorlardı.

Baron Asserman, başka bir söz söylemeden, sabaha karşı öldü.

[*] Arsen Lüpenin harikulâde macaraları 1 inci, 2 inci ciltleri okuyunuz.

Kuzinlerin arzusu üzerine her yer mühürlendi.

Cenaze gömüldükten iki gün sonra, baronun noteri geldi, Valeri ile hususî görüşmek istediğini söyledi.

Konuştular.

Yirmi sene evvel, baron, Valeriye kendine yegâne varis yaptığı halde, sonradan vasiyetnamesini değiştirmiş ve bütün servetini iki kuzinine bırakmıştı.

Valeri sordu:

— Son vasiyetname yanınızda mı?

— Bana okudu ve şu masanın gözüne koydu. Göz mühürlü... Vasiyetnamenin, ölümünden bir hafta sonra okunmasını istiyordu. Mühürü ancak o zaman sökeceğiz.

Valeri anladı. Bir kaç sene evvel, kocasile arası açıldığı zaman, baron, karısına her şeyi satıp bir inci gerdanlık almasını tavsiye etmişti... Bugün, elindeki gerdanlık sahte idi. Mirastan da mahrumdu. On parasız kalmıştı.

Mühürlerin açılacağı günden bir gün evvel, Labora sokağındaki küçük dükkânlardan birinin önünde bir otomobil durdu. Dükkânın kapısında şu tabelâ vardı.

Barnet ve ortakları

Istihbarat ajansı

İkiden üçe kadar açıktır

Parasız iş görülür

Otomobilden siyahlar giymiş bir kadın indi. Kapıyı vurdu.

İçeriden seslendiler:

— Giriniz.

Girdi.

Perde ile bölünmüş bir odadan tanıdığı bir ses sordu:

— Kimdir o?

Cevap verdi:

— Baron Assermanın karısı.

— Buyurunuz madam... Affediniz... Oturunuz... Şimdi geliyorum...

Valeri, etrafa bakarak bekledi. Odada eşya namına bir masa, iki eski koltuk vardı. Duvarlar boştu. Dosya ve kâğıttan eser yoktu. İş görüldüğünün yegâne alâmeti telefonda. Masanın üstündeki tablada, bir kaç sigara söndürülmüştü.

Sonra perde kalktı, Barnet göründü. Kadının eldivenli elini öptü:

— Nasılsınız baron?.. Memnun oldum. Amma ne var? Matemde misiniz?.. Ha, bakınız ne dalgınlım!... Kocanız öldü demek?.. Ne sevimli adamdı, sizi de çok severdi... Durunuz bakalım.

Cebinden bir küçük defter çıkardı:

— Buldum: «Baron Esserman... Sahte inciler. Hırsız koca... Güzel kadın... Çok güzel kadın... Bana telefon edecek... Hâlâ telefonunuza bekliyorum...

Valeri, bu lâubaliliğe gene boyun büktü ve kocasını fazla itham etmeden meseleyi anlattı. Polis hafiyesi arada bir başını sallıyordu:

— Âlâ... Mükemmel... Vekayi biribirine zencirleme gidiyor... Bunu anlamak adeta zevk.

— Zevki mi?

— Zevk ya... Kim bilir dostum Beşu bunları size izah ederken ne kadar haz duymuştur... Her halde size izah etti değil mi?

— Neyi?

— Sorduğunuz şeye bakınız. Entriğin düğüm noktasını... Aman ne kadar tuhaf!... Beşu gülmeden katılmıştır.

Jim Barnet katılarak gülüyordu:

— Lâvabo işi pek parlak! Bu dram değil, vodvil!.. Amma fevkalâde iyi başarılmış... Daha bana bir amelenin gelip lâvaboyu tamir ettiğini söylediğiniz zaman, baronun plânını kavradım... Baron gerdanlığı çalarken, saklıyacağı yeri de hazırladı ve sakladı.

Jim Barnet söyledikçe keyifleniyordu:

— Baronla amelenin arasındaki muhavereyi tekrarlıyabiliriz: «Lâvabonun altındaki boruya bir göz atınız... Odamdan, hafif bir meyil ile çıkıyor değil mi? Bu meyli biraz daha hafifleteceksiniz ve şu karanlık köşede, boruyu büküp, bir şey saklanabilecek bir şekle sokacaksınız... Eğer su akıtılacak olursa, o yer dolacak ve orada saklı olan şeyi sürükleyecek... Şimdi bana şuraya, borunun bu tarafına bir santimetre kutrunda bir delik deliniz. Göze görünmesin. Âlâ...

Bu deliği kauçuk bir tıpa ile kapayınız... Oldu. Mutabıkız değil mi? Kimseye bir şey söylemeyeceksiniz. Bugün altıda Brüksele gitmek üzere bir bilet alınız. İşte parası. Bu da üç çek. Orada, her ay çeklerden birinin bedelini alırsınız. Üç ay sonra tekrar gelmekte serbetsiniz. Haydi güle güle...» İşte böyle oldu. Baron hastalandı, siz gittiniz, su istedi: «Hayır, sürahiden değil, lâvabodan» musluğu açtınız, su aktı ve gerdanlığı sürükledi.

Valeri gözlerini dört açmıştı:

— Bunu biliyor muydunuz?

— Tabii.

— Biliyordunuz da bir şey söylemediniz?

— Siz bildiklerimi, bilmek üzere olduklarımı söyletmediniz ki... Beni adeta kapı dışarı ettiniz. Ben haddimi bilirim. Israr etmedim... Hem bir kere bakmak lâzımdı.

— Baktınız mı?

— Evet.

— Ne zaman?

— Hemen o gece.

— O gece evimize mi girdiniz... Ben duymadım.

— Gürültüsüz iş görmenin sırrını bilirim. Kocanız da duymadı. Halbuki deliği, incilerin boruya sokulduğu deliği genişlettim.

Kadın ürperdi:

— Öyle ise gördünüz...

— Gördüm.

— İnciler?

— Orada idi.

Valeri kekeledi:

— Mademki inciler orada idi...
Onları alabilirdiniz...

İtiraf etti:

— Eğer ben, Jim Barnet olmasaydı, baronun dediği olacaktı. Gerdanlık suya kapılıp kanalizasyona gidecekti. Yazık olurdu... Çok güzel bir gerdanlık.

Valeri fazla asabî bir kadın değildi, fakat o anda kendini tutamadı:

— Bu hırsızlık! diye haykırdı... Zaten şüpheleniyordum... Siz bir serserisiniz... Macera peşinde koşan bir adamsınız... Gerdanlığı bana derhal iade ediniz. Yoksa polise haber veririm.

— Sizin gibi güzel bir kadın, kendisine fedakârlık yapan bir erkeği böyle nasıl tehdit eder.

— Gerdanlığımı istiyorum!

— Gerdanlık emrinize amade... Jim Barnet müşterilerini soyar mı sanıyorsunuz? Sonra ajans Barne-tin şöhreti ne olur? Eğer gerdanlığınızı alakoyarsam hırsız olurum. Halbuki ben namuslu bir insanım.

Küçük bir torbanın içindeki gerdanlığı, torbası ile masaya bıraktı.

Kadın torbayı kaptı ve teşekkür bile etmeden kapıya doğru yürüdü.

Barnet güldü:

— Aceleniz nedir? Saymadınız

bile! Üç yüz kırk beş tane... Hepsi tamam... Hem de bu sefer sahici.

— Evet evet, biliyorum.

— Eminsiniz değil mi?... Kuyumcunuzun beş yüz bin frank kıymet biçtiği inciler değil mi?

— Evet.

— Garanti eder misiniz.

— Evet.

— Öyle ise bu gerdanlığı satın alıyorum.

— Anlamadım?

— Parasızsınız. Satmak mecburiyetinde kalacaksınız. Başkasına satacağınıza bana satın. Ben kimsenin veremeyeceği parayı veririm. On milyon veririm... Ne o, şaşaladınız!... Lâf değil bu, on milyon...

— On milyon!

— Mösyö Assermanın arkasında bıraktığı miras ta on milyondur. Valeri kapının önünde durmuştu:

— Kocamın mirasile münasebeti anlayamadım. İzah eder misiniz.

— Öyle ya, ortada iki vasiyetname var dediniz. İlki sizin lehinize, ikincisi, büyücüye benziyen iki kuzini lehine. Eğer ikinci vasiyetname bulunmazsa, birinci vasiyetnameye göre miras taksim edilir.

— Yarın mühürleri açacaklar. Vasiyetname masanın gözünde.

— Ya orada ve yahut değil... Bana kalırsa o vasiyetname artık masanın gözünde değil.

— Buna imkân var mı?

— Var... Lâvaboyu gözden geçirdiğim gibi, kocanızın odasını da ziyaret ettiğimi hatırlıyorum.

— Vasiyetnameyi de aldınız mı?

— Zannederim. İşte, şu kâğıt değil mi?

Kâğıdı uzattı. Valeri kocasının imzasını tanıdı ve haykırdı:

— Bunu da çaldınız ha!... Ben bu hususta size şerik olamam... Kocamın vasiyeti yerine getirilmelidir...

— Bu yaptığınız hoşuma gitti, aferin... Fakat iyi düşününüz. O iki ihtiyar kadın zaten Karun kadar zengin, aynı zamanda da kötü kalpli... Ne diye büyük bir serveti ayaklar altına alıp sefaletle katlanacaksınız?.. Beni iyi dinleyin. Eğer gerdanlığı intihap ederseniz, eğer gerdanlığı alıp giderseniz, noter yarın bu ikinci vasiyetnameyi alacak, siz de mirasa konamıyacaksınız.

— Eğer gerdanlığı almazsam?

— Yegâne varis sizsiniz. On milyona sahipsiniz.

Valeri düşünmeğe daldı. Jim Barnet yan odaya geçti ve biraz

sonra, yüzünü kuruluşarak geldi... Kılığı tamamen değişmişti. Üstünde zarif bir elbise, şık bir kravat vardı ve teni pembe beyazdı. Genç, güzel bir adamdı.

— Haydi, dedi, vaziyeti kavriyorsunuz. Hiç kimse, gerdanlığınızın sahte olduğunu bilmiyecek. Herkes gerdanlığı sahici sanacak, üstelik on milyonluk bir de servete sahip olacaksınız.

Valeri sesini çıkarmadı, Barnette muhakkar bir nazar fırlattı, doğruldu, kalktı ve çıkıp gitti.

Gerdanlığı masanın üstünde bırakmıştı.

Barnet, kollarını kavuşturdu:

«Al sana namuslu bir kadın! Kocasını onu mirasından mahrum bırakıyor... Kocasının vasiyetini yerine getirmiyor... Bir vasiyetname var... Çalıyor! Noterle alay ediyor... İhtiyar kuzinleri kafese koyuyor... Bu ne facia!... Her şeyi yerli yerine koyan da ne mükemmel bir iş adamı!...»

Jim Barnet gerdanlığı cebine koydu, tek gözlüğünü taktı, sigarasını tellendirerek ajanstan çıktı.

— 2 —

Kral Jorjun aşk mektubu

Kapı vuruldu.

Ajansta müşteri bekliyen M. Barnet, kanapede uyukluyordu. Gözünü açtı:

— Giriniz! dedi.

Geleni görünce sevindi:

— Safa geldiniz Beşu?... Nasılsınız?

Beşu her zamanki gibi ihtimamla giyinmişti. Bakışları her zamanki gibi zekiydi.

— Geçiyordum. Uğradım...

— Hem ziyaret, hem ticaret.

— Belki...

Beşunun duraladığını, tereddüt ettiğini gören Barnet sordu:

— Ne var?...

Beşu, masaya kuvvetli bir yumruk vurdu:

— Üç seferdir sizinle beraber çalıştık. Her seferinde de size müracaat edenlerin hoşnutsuzlukla ayrıldığını gördüm. Meselâ madam Assermanın da size kını var...

— Sanki fırsatını bulup, onlardan zorla para almışım gibi...

— Hayır, bunu demek istemedim.

— Müfettiş Beşu, prensibimi bilirsın. Her işi bedava görürüm. Müşterilerimden on para istemem, verirlerse kabul etmem.

Beşu nefes aldı:

— Teşekkür ederim. Beraber çalıştığım adamlardan şüphe etmemeliyim. Bir şey daha soracağım. Ajans Barnet nereden varidat bulur?

— İyilik sever bir kaç zengin para veriyorlar ve isimlerinin duyulduğunu istemiyorlar.

Beşu ısrar etmedi. Barnet sordu:

— Son hadise nereden geçti?

— Marli civarında Voşörel isminde birini öldürdüler. Duydunuz mu?

— Kulağıma çalındı.

— Hadisenin çok garip olmasına rağmen, gazeteler pek meşgul olmadılar.

— Bıçakla vuruldu değil mi?

— Evet, iki omuzu arasından vuruldu.

— Bıçakta parmak izi var mı?

— Hayır. Sapına kâğıt sarmışlar. Kâğıdın külleri bulundu.

— Hiç bir ipucu da yok mu?

— Yok. Ortalık karma karışık. Eşyalar devrilmiş. Bir masanın çekmeleri kırılıp açılmış. Niçin kırılmış, ne çalınmış?.. Meçhul.

— Tahkikat ne safhada?

— Son günlerde, Löbök isminde birile, maktûlün üç akrabası Godülerin duruşması yapılıyor. Bu üç kişi, azılı kaçakçı, azılı serseri. Onlar Löbökü, Löbük onları itham ediyor. Bir otomobile binip gidelim mi?

— Gidelim.

— Bir şey daha söyliyelim. Tahkikatı Mösyö Formöri yapıyor. Derdi, kendini gösterip Pariste bir post kapmak. Siz bazan alaylı, müstehzi bir tavır takınırsınız. Öyle şeye tahammülü yoktur.

— Merak etmeyin, kızdırmam.

Fontin köyü ile Marli ormanı arasında küçük bir barakada, kütüphaneci Voşörel oturuyordu. Çok hasisti. Süflî bir ömür sürmesine rağmen, çok zengin olduğu söyleniyordu. Görüştüğü ahbabı

yalnız Fontinde oturan M. Löbök.

Cinayetin keşfi yapılmış, Löbök sorguya çekilmişti. Barnetle Beşu geldikleri zaman, adliye erkânını bahçede buldular. Bir duvarın dibinde, Godü yeğenlerin sorgusu başlıyordu. Bu üç kişi, katiyen birbirlerine benzemiyordu.

Büyüğü:

— Evet efendim, imdada buradan atlayıp koştuk.

— Fontinden mi geliyordunuz?

— Evet. Saat ikide işe gidiyorduk. Ormanın kenarında Döniz kadına rasladık, konuştuk. Bu aralık sesler geldi: «Biri imdat» diye bağırıyor dedim, ses te barakadan geliyor. Voşörel bilirim. Koştuk. Duvarı atladık. Bu iş te güç oldu, çünkü duvarın üstüne camlar kakılmıştır...

— Kapı açıldığı zaman nerede idiniz?

Godülerin büyüğü ileriledi, bir noktada durdu:

— Burada idik.

— Evden on beş metre ötede...

— Evet. Bir de baktık, kaçır gibi Löbök çıkıyor... Bizi gördü, geri döndü.

— O olduğuna emin misiniz?

Üçü birden cevap verdi:

— Eminiz.

Büyüğü:

— Beş senedir yanyana komşumuzdur. Ona sabahları süt getirirdim.

Hâkim, memurlara emirler verdi. Barakanın kapısı açıldı, kırmızı güler yüzlü, altmışlık biri göründü.

Üç Gödüler bir ağızdan haykırdılar.

— İşte Löbök.

Müddeiumumî, hâkime:

— Şüphe yok, dedi, bunlar, bu mesafeden Löbökü, yani katili teşhis etmişlerdir.

— Malûm. Fakat acaba doğru mu söylüyorlar? Gördükleri sahidin Löbük müydü?

İçeri girdiler. Duvarlar kitaplarla örtülüydü. Ortada kırılan büyük masa duruyordu. Voşörel oturur tabii büyüklükte bir resmi...

Bir de, maktulü temsil eden bir manken.

Hâkim sordu:

— Gödüyü, içeri girdiğiniz zaman Löbükü görmediniz mi?

— Hayır. Buradan inilteler duyduk, buraya geldik.

— Demek Voşörel o zaman yaşıyordu?

— Yaşıyordu sayılmaz. Yüzü koyundu. Omuzlarının ortasında bıçak saplı duruyordu... Diz çöktük... Bir şeyler söylüyordu.

— Ne diyordu?

— Anlayamadık... Yalnız bir tanesini anladık. «Mösyö Löbök, Mösyö Löbök» dedi ve öldü. Ondan sonra etrafı aradık. Meydanda artık kimseler yoktu. Mutfak

penceresi açıktı. Oradan atlamış ve çakıllı yoldan kaçmış olacak... Üçümüz de jandarma kumandanlığına gittik, haber verdik.

Hâkim Löbüke döndü. İhtiyar soğuk kanlılıkla dinliyordu.

Kendisini itham için söylenenleri o kadar manasız buluyordu, ki bu sözlerin manasız olduğunu herkes kavriyacaktı ve kendisini serbest bırakacaklardı. Buna emindi ve binaenaleyh müsterihtti.

— Bir diyeceğiniz var mı?

— Yeni bir şey yok.

— Demek hâlâ...

— Hâlâ hakikati söylüyorum. Beni Fontinde herkes tanır. Size herkes aynı şeyi söyledi: «Mösyö Löbök gündüzleri evinden çıkmaz. Öğle üstü lokantadan yemeğini getirirler. Saat birden dörde kadar penceresinin önünde piposunu içip gazetesini okur, o gün hava güzeldi. Penceremi açmıştım. Tam beş kişi, yoldan geçen beş kişi, beni gördüler.

— Onları çağırttım. Akşam gelecekler.

— İsabet. O zaman anlayacak ve kanaat getireceksiniz. Ben hem burada, hem evimde olamam. Beni buradan çıkarken görmediler. Dostum Voşörel ölürken benim ismini mırıldanmadı ve bu Gödüler çok ahlâksız şeyler!

— Siz de onları itham ediyorsunuz öyle mi?

— Benimkisi faraziye.

— Evet amma, ihtiyar Döniz kadın, sesler duyulduğu zaman, onlarla konuştuğunu söylüyor.

— Onların ikisi ile konuşuyormuş. Üçüncüsü nerede idi?

— Biraz gerid...

— Görmüş mü?

— Gördüm sanıyor... Emin değil.

— Şu halde, üçüncü Gödünün burada cinayeti işlemediği ne malûm?.. Ötekiler buraya, imdada değil, dostumun sesini kesmeğe geldiler.

— Ya neden sizi, bilhassa sizi itham ediyorlar?

— Benim bir av ormanım vardır. Bunlar azılı kaçakçıdır. Üç ke-re ihbarım üzerine cürmü meşhut halinde yakalandılar. Bugün itham edilmeden itham etmeleri lâzım. Benden intikam alıyorlar.

— Dediğiniz gibi faraziye. Peki neden öldürdüler?

— Bilmiyorum.

— Çekmecedен ne çalındı dersiniz?

— Bunu da bilmiyorum. Dostum. Voşörey dedikleri gibi zengin değildi. Biriktirdiği beş on parayı bir sarafa bırakırdı. Burada on parası yoktu.

— Kıymetli bir şeyi?

— Yoktu.

— Kitapları?

— Hepsi kıymetsizdir.

— Size Gödülerden hiç bahsetmedi miydi?

— Hayır. Biçare dostumun intikamını almak isterim amma, yalan söyleyemem.

Bundan sonra Fontine gidildi.

Mösyö Löbökün evi de, beyaz badanalı, kırmızı tuğladan yapılmış bir baraka idi. Bahçe içinde idi. Hâkim, Löbökü cinayet saati oturduğu yere oturttu. Dizlerine bir kitap koydu, eline piposunu verdi.

Kapının önünden geçen herkes, onu görebilirdi, buna da şüphe kalmadı. Beş kişi geldiler ve cinayet günü, öğleden saat dörde kadar, Mösyö Löbökün penceresinin önünde olduğu tahakkuk etti.

Nihayet Beşu, Barneti takdim etti. Hâkim:

— Karışık bir iş değil mi? dedi.

— Evet, çok karışık.

— Mösyö Löbökün sözleri doğru... Diğer taraftan Gödülerin iddiaları da makul.

— Evet makul, fakat kim haklı? Kaba suratlı, serseri Gödüler mi masum?... Güler yüzlü, dürüst tavırlı M. Löbök mü katil?... Yoksa zevahire bakarak, Gödüleri mi itham etmek lâzım.

Mösyö Formöri sevindi:

— Siz de işin içinden çıkamadınız... Bizim kaldığımız yerde kaldınız.

— Hayır, kalmadım.

— Öyle ise bildiklerinizi söyleyin.

— Sırası gelince söyleyeceğim. Bugün sade bir ricam var. Yeni bir şahit celbedeceksiniz.

— Yeni bir şahit mi?

— Evet.

— İsmi nedir? Adresi nedir?

— Bilmiyorum.

— Ne?... Ne dediniz?

Mösyö Formöri şüpheyeye düştü. Bu harikulâde polis hafiyesi onunla alay mı ediyordu? Beşu da endişeye düştü.

Jim Barnet Formöriye yaklaştı ve elile, penceresinin önünde rahat rahat piposunu içen Löbökü gösterdi, usulca fısladı:

— Mösyö Löbökün cebinde bir cüzdan, bu cüzdanın da gizli bir cebi vardır. O cepte dört köşesi müselles delinmiş bir kartvizit bulacaksınız. Sorduğunuz ismi ve adresi okursunuz.

Mösyö Formöri böyle sözlere kulak asmazdı... Fakat Beşu tereddüt etmedi. Cüzdanı istedi, kartı buldu, okudu:

Miss Elizabet Lovendal

Ve altına, mavi kalemle adresi yazılmıştı: Büyük Vandom oteli. Paris.

Memurlar hayretle birbirlerine baktılar. Mösyö Löbök pervasız bir sesle:

— Bu kartı öyle çok aradım ki... Hele dostum Voşörel...

— O neden arıyordu?

— Ne bileyim ben... Belki de adres lâzımdı.

— Ya bu dört delik nedir?

— Onunla sık sık iskambil oynardık. Dört parti kazanmıştım. Kazancımı işaret için bu karta dört delik deldim.

Bu sözler de makuldü. Mösyö Formöri bu ifade ve izahı kabul etti. Yalnız bir mesele vardı. Barnett, ilk defa yüzünü gördüğü bir adamın cebinde, böyle bir kartvizit olduğunu nereden biliyordu?

Bunu söylemedi. Sade gülümsüyor ve Miss Elizabetin celbini istiyordu.

Razı oldular.

Miss Elizabet Pariste değildi. Sekiz gün sonra geldi. Bu bir hafta zarfında tahkikat ilerliyemedi. Mösyö Formöri, buna rağmen tahkikatına devam ediyordu. Barnettin damdan düşer gibi ortaya çıkması, gayretini arttırmıştı.

Cinayetin işlendiği barakada toplanıldığı gün, Beşu Barnete:

— Onu çileden çıkardınız. Sizinle beraber çalışmamağa karar vermişti.

— Gideyim mi?

— Hayır. Yeni haber var.

— Ne gibi?

— Yeni bir yol tuttu.

— Âlâ. Muhakkak yanlış yoldur. Alay ederiz.

— Rica ederim Barnett yapmayın.

— Peki. Tamamile soğuk kanlı ve lâkayt kalacağım. Ajans Barnett pedava iş görür. Elde avuçta bir şeyler yok. Fakat Mösyö Formöri sinirlerime dokunuyor.

Löbök yarım saattir bekliyordu. Miss Elizabet otomobilden indi. Mösyö Formöri pek neşeli geldi:

— Bonjour Mösyö Barnett? İyi haberleriniz var mı?

— Belki vardır.

— Benim de var... Evvelâ sizin celbettirdiğiniz şahidin işini bitirip savalım... Onun hiç bir kıymeti, ehemmiyeti yok... Boş yere vakit kaybedeceğiz

Elizabet Lovendal, kıvrıcık kır saçlı bir İngilizdi. Fransızcayı bir Fransız gibi konuşuyordu. Amma öyle çabuk konuşuyordu, ki sanki çenesi makineydi.

Odaya girer girmez söze başladı:

— Biçare Mösyö Voşörel!.. Öldürmüşler!... Ne iyi ve ne garip adamdı!... Tanıyor muydum diye soracaksınız? Çok tanımadım. Yalnız bir kere buraya bir iş için geldim. Pazarlıkta uyuşamadık. Kardeşlerimle görüşüp tekrar gelmek üzere ayrıldım. Kardeşlerim tanınmış kimselerdir... Londranın en meşhur bakkallarıdır.

Mösyö Formöri sözlere bir istikamet çizdi:

— Voşörelden ne almak istiyorunuz?

— Bir kâğıt parçası... Küçük bir kâğıt... Bugün soğan kabuğu denebilecek bir kâğıt parçası.

— Kıymetli bir kâğıt mı?

— Benim için kıymetli. Hata ettim de söyledim, dedim ki: «Mösyö Voşörel, büyük annemin annesi güzel Doroteye, kral 4 üncü Jorj âşıktı. Yazdığı on sekiz mektubu, büyük annem on sekiz ciltlik, dana derisile mücellit kitapların arasında saklardı... Her cildin arasında bir mektup vardı... Ailemizde bu ciltler var. Yalnız 14 üncü cilt yok... Bu mektup çok önemlidir. Çünkü bu mektupta, Dorotenin büyük oğlunun, kraldan olduğu yazılı. Lovendal ailesinin krala mensup olacağı meydana çıkacak. Bizim için ne şeref!

Elizabet Lovendal sustu, nefes aldı, sonra devam etti:

— Senelerce aradıktan sonra, bu cildin, 14 üncü cildin bir mezzatta satıldığını haber aldık. Alanı bulduk. Mösyö Voşörel...

Voşörel:

«— Evet, dedi. İşte cilt burada.

«— Arkasına bakınız, dedim, 14 yazılıdır.

Baktı, sarardı:

«— Ne verirsiniz?»

O zaman hatamı anladım. Eğer mektuptan bahsetmeseydim, kitabı elli franga alacaktım. Bin frank verdim. O titremeğe başladı, on bin frank istedi. Kabul ettim. Aklini oynattı. Ben de. İşi mezada

bindirdik. Yirmi bin... Otuz bin... Nihayet elli bin frank istedi. Deli gibi gözleri yerinden oynamıştı, haykırıyordu:

«— Elli bin... Bir metelik aşağı vermem! Bu para ile istediğim kitapları alırım. En güzel kitapları alırım... Elli bin frank!»

Hemen derhal bir pey, bir çek istiyordu. Tekrar geleceğimi vadedtim. Kitabı şu masanın gözüne attı, kilitledi. Ben gittim.

Beşu ile Barnet, Formörünün ekşiyen yüzüne bakıyorlardı. Bu ekşiyen, gerilen yüzde, müthiş bir sevinç alâmeti vardı. Nihayet dedi ki:

— Richardsonun eserlerinin 14 ücü cildini mi istiyorsunuz?

— Evet.

Cebinden küçük ciltli bir kitap çıkardı:

— Buyurunuz, dedi.

İngiliz şaşaladı:

— Sahi mi?

Tekrar etti:

— Buyurunuz. Kral Jorjun aşk mektubu yok, fakat bu mektubu da bulacağım. Çünkü mektubu çalan, bu kitabı çalandır.

Mösyö Formöri, elleri arkasında, muzaffer adımlarla odada dolaştı.

Sonra masanın önünde durdu:

— Cinayetin sebebini nihayet bulduk. Biri, Miss ile kitapçının konuştuklarını duydu. Kitabın nereye saklandığını gördü. Bir kaç

gün sonra bu kitabı çalıp, mektubu daha sonra satmak için, kitapçıyı öldürdü. Bu adam kimdir? Gödüdür. Dün, odasında, ocağın taşlarından birinin yerinden oynadığını farkettim. Taşı çektim. Kitabı meydana çıkardım... Hemen şimdi, üçü hakkında tevkif müzekkeresi keseceğim.

Mösyö Formöri, Mösyö Löbökün elini sıktı. Sonra kibar bir adam tavrı ile Miss Elizabeti otomobilne kadar geçirdi. Ellerini uğuşturarak geldi:

— Her halde bu iş oldukça gü-rültü yapacak, benim de kulaklarım keyifli keyifli çınlayacak. Ne yapayım, beni Paris cezbediyor.

Gödülerin evine doğru yürümeye başladılar. Hava güzeldi. Formöri anlatıyordu:

— İş iyi idare ettim değil mi Mösyö Barnet? Hem de sizin tahmininizin hilâfına. Siz Mösyö Löbökü itham ediyordunuz.

— Evet. O kartvizit beni aldat-tı... Duruşma esnasında, barakanın eşğinde idi. Mösyö Löbök usulca üstüne bastı. Kartvizit tabanına yapıştı. Sokağa çıkınca eğildi, kartı aldı, cüzdanına koydu... Islak topraktaki ayak izine baktı. Kondurasının altında müselles dört nokta olduğunu gördüm. O zaman anladım. Mösyö Löbök kartı düşürdüğünü farketmiş. Kartın kim-senin eline geçmesini istemediğinden, kundurasına müselles dört ç-

vi mıhlamış, barakaya gelince, karta basmıştı. İşte bu kartvizit sayesinde...

Mösyö Formöri bir kahkaha attı:

— Çocukça sözler söylemeyin azizim Barnet! Yok yere meseleyi allak bullak etmeyin... Benim de bir prensibim vardır Mösyö Barnet... İnce eleyip sık dokumam.

Mösyö Löbökün evine yaklaşıyorlardı. Mösyö Formöri Barnetin koluna girdi:

— Sizin asıl kabahatiniz, inadır-nız... Halbuki bir insan, iki yerde aynı zamanda bulunamaz. Bütün mesele burada. Mösyö Löbök penceresinin önünde pipo içerken, barakada adam öldüremezdi... İşte Mösyö Löbök arkamızda. Evinin parmaklıkları on metre ötemizde... Mösyö Löbök hem arkamızda, aynı zamanda da penceresinin önünde olamaz.

Mösyö Formöri bir karış havaya sıçradı ve hayretle haykırdı.

Beşu sordu:

— Ne var?

— Bakın... Bakınız...

Pencerenin önünde Mösyö Löbök piposunu içiyordu. Halbuki Mösyö Löbök yanlarında idi.

Bu hayal miydi? Kâbus muydu?... Heyulâ mıydı?... Orada, Mösyö Löbök rolünü oynayan kimdi?

Koştular, içeri girdiler. Bu, evnin dekoru içinde yapılmış, Löbökün resmiydi.

Löbök bu anî taarruza tahammül edemedi. Çöktü. Ağlıyor ve itiraf ediyordu:

— Deli olmuştum... İstemiyerek vurdum... Yarı yarıya ortak olalım dedim... Reddetti... O zaman deli oldum... İstemiyerek vurdum.

Sustu... Sessizlikte, Barnetin müstehzi sesi duyuldu:

— Ne dersiniz Mösyö Formöri?. Himaye ettiğiniz Löbök keratanın biri imiş!.. Ne de soğuk kanlı! Ben, ilk günü Voşöreyin resmini görünce şüphelendim. Aynı ressam, Löbökün de resmini yapmış olabirdi. Aradım. Saklı olduğu yerden çıkardım. Sizin davetinize giderken, ben geldim, buraya resmi mihladım... İşte insan böyle hem pencere önünde pipo içer, hem de barakada adam öldürür.

Jim Barnetin sesi, gittikçe müstehzileşiyordu:

— Ne de güzel namuslu insan rolü oynamasını bildi? İskambilde dört parti kazanmış ta, kartvizite dört delik açmış! Ya kitabı gidip Gödünün evine saklaması!... Size imzasız bir de mektup yazması?.. Siz bilhassa bu mektuba takıldınız. Kerata seni!...

Mösyö Formöri sararmıştı. Bir müddet Löböke baktı, sonra mırıldandı:

— Hayret edilecek bir şey yok... Bu herifin her şeyi sahte... Haydut!

Birdenbire hiddetlendi, haykırıyordu:

— Evet, haydutsun! Mektup nerede?

İhtiyar mırıldandı:

— Yan odada, duvara asılı duran pipoda. O piponun külleri temizlenmemiştir... Mektup küllerin altındadır.

Odaya koştular. Pipoyu boşalttılar. Mektup yoktu.

— Seni alçak, sefil, rezil seni!... Yalancı köpek... O mektubu iade edeceksin...

Barnetle Beşu bakıştılar. Barnet gülümsüyordu. Beşu yumruklarını sıktı. Şimdi Barnet ajansının neden bedava çalıştığını ve Jim Barnetin, müşterilerinden on para istemediği halde ferih ve fahur hayatı nasıl sürdüğünü anlıyordu.

Yaklaştı ve fısladı:

— Aferin. Diyecek yok. Tam bir Arsen Lüpen gibi.

Anlamamazlıktan geldi:

— Ne?

— Mektubu çalmanız.

— Anladınız mı?

— Tabî.

— Ne yapayım. İngiltere krallarının el yazılarını kolleksiyon yapıyorum.

Üç ay sonra, Londrada, Miss Elizabeth Lovendali zarif, şık bir zat ziyaret etti. Kendisine kral Jorjun

mektubunu getirmişti. Yüz bin frank gibi ehemmiyetsiz bir para istiyordu.

Pazarlık uzun sürdü. Elizabet,

Londranın en büyük bakkalları olan erkek kardeşlerle görüştü, evvelâ reddettiler, sonra kabul ettiler.

— 3 —

Bir bakara partisi

Garden çıkınca, müfettiş Beşu Jim Barnetin koluna girdi:

— Kaybedilecek tek dakikamız yok, dedi. Vaziyet bir anda daha vahimleşebilir.

Jim dedi ki:

— Vaziyetin ne olduğunu bilsem, felâket gözümde daha büyüyecek. Telgrafınızı alıp geldim amma, bir şey bilmiyorum.

— Bildiğinizi istemiyordum.

— Demek artık benden şüpheleniyorsunuz?

— Sizden gene şüpheleniyorum Barnet. Ücretinizi nasıl aldığınızı biliyorum ve hiç hoşuma gitmiyor. Fakat bu işte para yok, çıkar yok. Bir kere de sahiden bedavaca çalışınız.

Jim Barnet ıslık çaldı... Beşu yan gözle baktı. Gene kuşkuya düştü. İçinden: «Ah, şu keratanın yardımına muhtaç olmasam...» diyordu.

Bir otomobile yaklaştılar. İçinde solgun yüzlü, genç, güzel bir kadın vardı. Gözleri yaşlıydı. Hemen kapıyı açtı. Beşu takdim etti:

— Sizi kurtaracak yegâne adam işte Mösyö Jim Barnettir madam... Madam Fujöre, maznun mühendis Fujörenin karısı.

— Neden maznun?

— Katilden.

Jim Barnet dilini şaklattı. Beşu fena bozuldu:

— Dostum Barneti mazur görünüz madam. Bir mesele ne kadar vahim olursa, o kadar coşar.

Otomobil Ruan rıhtımlarına doğru yol alıyordu. Sola saptılar, büyük bir binanın önünde vurdu-lar. Üçüncü katı Norman klübüydü.

Beşu dedi ki:

— Ruanın maruf ve meşhur tarcirleri burada toplanıp konuşurlar, burada briç ve poker oynarlar. Bilhassa cuma günleri, çünkü cuma günleri borsa günüdür. Öğleden evvel kimse bulunmaz. Size vaziyeti izah ederim.

Biribirinden geçme, halılarla döşenmiş üç büyük salon vardı. Üçüncü odadan tek pencere-li bir küçük odaya geçiliyordu. Bu odanın balkonu Sen nehrine bakıyordu.

Oturdular. Madam Fujöre biraz uzak oturdu. Beşu anlattı:

— Bir kaç hafta evvel, bir cuma günü, dört arkadaş, yemeklerini yedikten sonra pokere oturdular. Bunlar dört meşhur manifaturacı idi. Üçü evli idi. Çocukları vardı: Alfred Ovar, Raul Düpen, Lui Batine. Dördüncüsü, en gençleri bekârdı: Maksim Tüllie. Gece yarısına doğru, başka bir genç, zengin, varidatı ile geçinen Pol Erstein de geldi. Salonlar yavaş yavaş boşaldı. Beş kişi bakaraya başladılar. Pol Erstein kumara düşküdü. Bankayı o açıyordu.

Beşu masalardan birini gösterdi ve devam etti:

— Burada, şu masada oturuyorlardı... Oyun sakın başladı. İşleri güçleri olmadığından, lâf olsun diye oyuna oturmuşlardı. Fakat yavaş yavaş hararetlendi. Pol Erstein iki şişe şampayna getirtti. O dakikadan itibaren, talih ona güldü. Karşısındakileri çıldırtan bir talihle mütemadiyen kazandı. Ötekiler kızıyorlar ve kızdıkça yükleniyorlardı. Sabahın saat dördünde, amelenin yevmiyelerini vermek üzere getirmiş oldukları bütün paraları kaybettiler. Bundan maada, Maksim Tüllie, Pola seksen bin frank borçlandı.

Müfettiş Beşu bir müddet nefeslendi, sonra devam etti:

— Birdenbire vaziyet değişti. Pol, kendi kaybını, kendi hazırla-

dı. Bütün kazancını dörde taksim etti. Dört deste yaptı. Sonra bu dört desteyi üçe böldü. Son üç oyun teklif etti. Ya fit olacak, ya bir misli fazla kazanacaktı. Kabul ettiler. Pol üç seferde de kaybetti. Bütün bir gece uğraştıktan sonra, ortada kazançlı ve kayıplı kalmadı.

Pol kalktı:

— İsabet, dedi. Biraz utanıyordum. Öyle de başım ağrıyor ki... Balkonda bir sigara içen yok mu?

Balkona çıktı. Dört arkadaş, masa başında, oynadıkları oyundan bahsediyorlardı. Nihayet gitmeğe karar verdiler. İlk ve ikinci salonu geçtiler, orada uyuklıyan garsona:

— Mösyö Erstein daha burada, amma nerede ise gider, dediler.

Tam saat dördü beş gece kapıdan çıktılar. Her seferki gibi, Alfred Ovarın otomobiline bindiler, Maromuna gittiler. Klüpte, garson Jözef bir saat bekledi. Nihayet Polu aramağa koyuldu. Balkonda buldu. Pol ölmüştü.

Müfettiş Beşu gene sustu. Madam Fujöre başını önüne eğdi. Jim Barnetle Beşu balkona geçtiler. Barnet:

— Sadede gelelim, dedi. Tahkikat neticesi nedir?

— Pol Ersteinin şakağına sert bir şeyle şiddetli vurulmuş. Genç derhal ölmüş. Mücadele olmamış. Sade yerde, Polun saati bulundu. Düşmüş, kırılmış, dördü elli beş

gece durmuş. Yani arkadaşları gittikten yirmi dakika sonra. Hırsızlık yok: Yüzüğü, paraları üstünde idi. Kimin taarruzuna uğradığı meçhul. Odaya girmesine ve çıkmasına imkân yoktu, çünkü Jozef yerinden ayrılmamıştı.

— Hiç bir ipucu meydana çıkmadı mı?

Beşu tereddütle cevap verdi:

— Bir ipucu var. Öğleden sonra, meslektaşlarımdan biri, balkonun, yan binadaki evin üçüncü kat balkonile pek yakın olduğunu istintak hâkimine söyledi ve nazarı dikkati celbetti. Müstantik o binaya gitti. Üçüncü katta mühendis Fujöre oturuyordu. Mühendis sabah-tanberi evine gelmemişti. Madam hâkimleri kocasının odasına götürdü. İşte o odanın balkonu.

Barnet yaklaştı:

— Bir metre yirmi santim mesafe var. Aşılması kolay. Fakat aşıldığı ne malûm?

— Balkonun kenarlarında, tah-ta çiçeklikler var. Bu çiçekliklerde geçen yazın toprağı duruyor. Muayene ettiler. Bir Amerikan muştası bulundu. Doktor, muayene etti ve maktüle bu aletle vurulduğuna dair rapor verdi. Demirde hiç bir parmak izi bulunmadı, çünkü bütün gece yağmur yağmıştı. Fakat itti-ham delili kuvvetli. Mühendis Fujöre balkonda Polu görmüş, atlamış, vurmuş, sonra aleti saklamış olacak.

— Peki amma, cinayetin sebebi? Pol Ersteini tanıyor muydu?

— Hayır.

— Öyle ise?...

Beşu işaret etti. Madam Fujöre yaklaştı. Titrek bir sesle:

— Buna ben cevap vereyim. Sizde bunun cevabını açıkça vereceğim ve korkumun sebebini anluyacaksınız. Kocam mösyö Polü tanımazdı. Fakat ben tanırdım. Onu, Pariste, arkadaşlarımdan birinin evinde tanıdım ve bana derhal kuryapmağa başladı. Kocamı severim. Hürmet ederim. Vazifemi bilirim. Mösyö Pol Ersteine karşı olan meylime mağlûp olmadım. Fakat arada sırada, kırlarda gezmek teklifini de reddedemedim.

— Kendisine mektup yazdınız mı?

— Evet.

— Mektuplarınız nerede?

— Babasında.

— Oğlunun intikamını almak isteyen babası, mektupları adli-yeye vereceğini söylüyor ve sizi tehdit ediyor değil mi?

— Evet. Bu mektuplar, aramızdaki münasebeti gösteriyor ve gene mektuplardan anlaşılıyor, ki onunla, kocamdan gizli konuşuyorum, mektuplardan birinde şu satırlar var: «Rica ederim Pol çocukluk etme. İhtiyalı davran. Kocam çok kıskançtır. Eğer bir şeyden şüphelenecek olursa, her şeyi

yapar.» Bu mektup, ithamın kuvvetini arttırır. Katlin sebebi meydana çıkmış olur: Kıskançlık.

— Siz, kocanızın hiç bir şeyden şüphesi olmadığına emin misiniz

— Eminim.

— Demek sizce katil kocanız değil.

— Katiyen değil.

Barnet, kadının gözlerine baktı. Kadının kanaati sağlamdı. Düşündü, bir iki şey daha sordu, nihayet dedi ki:

— Size ümit veremiyeceğim. Mantıkan kocanız canı. Buna rağmen, mantığı iflâs ettirmeğe çalışacağım.

— Kocamla görüşünüz.

— Hacet yok madam.

Barnet, müfettiş Beşu ile beraber, maktulün babasına gitti ve açık konuştu:

— Mösyö, madam Fujörenin hukukunu muhafazaya geldim. Oğluna yazdığı mektupları adliyeye vereceksiniz değil mi?

— Bugün vereceğim.

— Oğlunuzun sevdiği bir kadını lekelemekten çekinmiyecek misiniz?

— Eğer oğlumu öldüren o kadının kocası ise bundan çekinmiyeceğim.

— Beş gün daha bekleyiniz. Gelecek salı günü katil bulunacaktır.

Beş gün, Barnet çalıştı. Bol para sarfederek, önüne geleni sorguya çekiyordu. Fakat gördüğü işlerden

kendi de memnun değildi. Keyfi yoktu. Suratsız duruyordu.

Salı sabahı madam Fujöriye gitti:

— Beşu hâkimleri ikna etti. Cınayet gecesi yapılan oyun tekrar edilecek. Kocanızla beraber siz de hazır bulunacaksınız. Ne olursa olsun sükûnetinizi muhafaza etmenizi, hattâ lâkayt kalmanızı rica ederim.

Kadın mırıldandı:

— Ümit var mı?

— Henüz bimiyorum... Kocanızın masum olduğunu bir faraziyeyle dayanarak isbata çalışacağım. Fakat güç olacak... Bir an hakikati meydana çıkarsam bile, son dakikada gene elimden kaçırabilirim...

Klübün üçüncü salonuna toplanmışlardı. Kalabalık vardı.

Hâkimler, balkon kapısının önünde konuşuyorlar, mübaşirler, müddeiumumîler, müstantikler gidip geliyorlardı. Bir köşede, tüccarlar boyun bükmüş duruyorlardı. Polun babasile garson Jozef ayakta bekliyordı. Mösyö Fujöre ile karısı, kuytu bir köşeye çekilmişlerdi. Mösyö Fujörenin tevkifine karar verildiğini herkes biliyordu.

Hâkimlerden biri, tacirlere döndü:

— O geceki partinin bir aynini oynıyacaksınız... Mösyö Beşu, bankayı siz açınız. Bu mösyölere, o ge-

ce üstlerinde olan parayı getirmelerini tembih ettiniz miydi?

— Evet.

Beşu masanın ortasına oturdu. Salona Alfred Ovar ile Raul Duper, sağına Lui Batine ile Maksim Tüllie oturdular. Beşu kâğıtları kestirdi, oyun başladı.

Garip değil mi, cinayet akşamı gibi, hep banka kazanıyordu... Cinayet gecesi, aynı şansa şahit olan oyuncular asabîleşiyordu. İki defa Maksim Tüllie yanıldı. Jim Barnet sabırsızlanıyordu, nihayet Beşunun sağına oturdu.

On dakika zarfında, oyuncuların ceplerindeki yarı para Beşunun önüne yığıldı. Maksim Tüllie, Barnetin teklifi üzerine, yerini ona bıraktı.

Oyun sonuna gelmişti, Beşu, Pol gibi, kazancını dörde taksim ve son üç oyunu teklif etti.

Oyuncuların heyecanı artmıştı. O geceyi düşünerek ürperiyorlardı. Üç oyun oynandı.

Ve üç seferinde de Beşu, Pol Erstein gibi kaybetmedi, kazandı.

Seyredenler biraz şaşırdılar. Neden, o dakikaya kadar cinayet gecesinde olduğu gibi devam eden oyun, birdenbire değişmişti?

Beşu:

— Çok mahcubum, dedi.

Ve paraları cebine soktu.

Tıpkı Pol Erstein gibi, başının ağrıdığından şikâyet etti, balkona çıkmalarını teklif etti. Bir sigara

yaktı ve balkona çıktı. Balkonda sigara içtiğini görüyorlardı.

Oyuncular, yüzleri takallûs etmiş, kımıldamadan duruyorlardı. Masada iskambiller, biribirine karışmıştı.

Jim Barnet te yerinden kalktı.

Birden şaşaladılar. Masada Maksimin yerini almıştı. Şimdi de, evza ve etvarı tıpkı Maksime benziyordu. Maksim Tüllie otuz yaşlarında, dar elbiseler giyen, kalın çeneli, altın gözlüklü, endişeli ve harris tavırlı bir adamdı. İşte Jim Barnet, o esnada, tıpkı *Maksime benziyordu.*

Kâh mütereddit, kâh azimli, kâh cesur, kâh korkak adımlarla, balkona doğru yürüdü. Kâh müthiş bir şey yapmağı aklına koymuş bir adam tavrı ile yürüyor, kâh, bu işi yapmadan kaçmak arzusuna kapılan bir adam endişesile etrafına bakınıyordu.

Oyuncular yüzünü göremiyorlardı. Artık Jimi unutmuşlardı. Kaybeden arkadaşın, kazanan arkadaşın yanına gitmesini seyrediyorlardı. Ne yapacaktı? Yalvaracak mıydı, yoksa tehdit mi edecekti? Balkona çıktığı zaman soğuk kanlıydı.

Kapıyı kapadı.

Rol, öyle canlı oynanmıştı, ki herkes kendini o gecede sanıyordu. Herkes bekliyordu... O gece, katil ve maktûl rolünü oynayan Beşu ile Barnet değildi. Maksimle Poldu.

Bir kaç dakika sonra katil göründü... Ona, katilden başka ne sıfat verilebilirdi? Sendeliyordu. Bakışları dalgındı. Arkadaşlarının yanına geldi. Dört deste para elinde idi. Destelerden birini masaya attı, ötekileri üç oyuncunun ceplerine soktu:

— Pol Ersteinle anlaştım. Paraları geri verdi. Haydi gidelim.

Dört adım ötede, Maksim Tüllieye duruyordu. Sapsarı olmuştu, düşmemek için, bir koltuğa tutunuyordu. Barnet ona döndü:

— Tamam değil mi Mösyö Maksim? Sahneyi aynen tekrar ettim değil mi? Geçen gece oynadığınız rolü iyi oynadım... Cinayeti, cinayetinizi meydana çıkardım.

Maksim anlamamazlıktan geldi. Kolları yana sarkmış, başı önüne düşmüş, bir manken gibi duruyordu. Nihayet sarhoş gibi sendeledi. Dizlerinin bağı çözüldü, yere çöktü.

Barnet sıçradı, gırtlığına sarıldı:

— İtiraf ediyorsun ha?... Başka çare de yok. Elimde deliller var. Meselâ o demir Amerikan muştası... Son kaybettığınız para sizi harap ediyordu. Tahkikatımı yaptım. İşleriniz iyi değil. Ay sonunda verilmesi lâzım gelen paraları vermiyorsunuz. İflâs etmiştiniz... Vurdunuz. Vurduğunuz aleti nereye koyacağınızı şaşırdınız, öteki balkona geçtiniz. Bıraktınız.

Barnetin fazla ısrarına hacet

yoktu. Maksim itiraz etmiyordu... Günlerdenberi bu cinayetin ağırlığı altında zaten ezilmiş, harap olmuştu, bitkin bir sesle itiraf etti.

Salonda yavaş yavaş gürültüler artıyordu. Müstantik, zabıt tutuyordu. Mühendis Fujöre haykırıyordu. Fakat asıl hiddetli olanlar oyun arkadaşlarıydı. Bilhassa Alfred Ovar küfrediyordu:

— Sefil, alçak!... Bizi aldattın. Biçarenin parayı iade ettiğini söyledin, halbuki öldürmüş ve paraları çalmıştın...

Bir deste banknotu Maksimin kafasına attı. Ötekiler de paraları yere atıp çığnediler...

Yavaş yavaş sükûn avdet etti. Maksimi, yarı baygın bir halde başka bir odaya geçirdiler. Bir müfettiş paraları topladı, hâkime verdi. Hâkimler Jim Barneti tebrik etti.

Barnet dedi ki:

— Bütün bunlar, cinayetin basit tarafı. Adi bir cinayetin esrarengiz bir şekil alması başka sebepten... Bu beni alâkadar etmemekle beraber, eğer müsaade ederseniz...

Jim Barnet, üç oyuncuya yaklaştı ve Ovarın omuzuna dokundu:

— Size bir şey sormak istiyorum... Bu meseleyi biraz daha aydınlayabilirsiniz.

— Ne münasebet?

— Sizin ve arkadaşlarınızın da rolü var.

— Biz hiç bir rol aynamadık.

— Müsaade ediniz. Cinayetin ertesi günü, Mösyö Polün son üç partiyi kaybettiğini ve paralarınızı geri aldığınızı söylediniz, bu doğru değil.

Ovar başını salladı:

— Bu noktada bir anlaşılamamazlık var. Son üç oyundan sonra zararımız arttı. Pol kalktı. Maksim onunla beraber balkona çıktı. Biz üçümüz masa başında konuşuyorduk. Yedi sekiz dakika sonra Maksim geldi. Polun bu oyunu ciddî saymadığını, sarhoşluk arasında kazanç kayıp olamayacağını iddia ettiğini ve kimsenin duymaması şartile paraları geri vereceğini söyledi..

— Siz, bu yok yere verilen hediyeyi kabul ettiniz mi?. Pol Ersteine teşekkür etmediniz mi? Pol tam kumarbazdı. Kayba da, kazanca da alıştı. O geceki talihinden istifade etmek istememesine nasıl inandınız... Akıl erer şey değil.

— Saat sabahın dördüydü. Maksim bize düşünecek zaman bırakmadı. Zaten beynimiz altüsttü... Hem Maksimin öldürdüğünü ve paraları çaldığını bilmiyorduk, ki... Neden inanmıyalım?

— Amma ertesi gün Polun katledildiğini duydunuz.

— Evet, biz gittikten sonra öldürülmüştü.

— Bir an bile Maksimden şüphe etmediniz mi?

— Ne hakla? Arkadaşımızdır. Babası dostumdu. Onun çocukluğunu tanırım. Hayır, şüphe etmedik.

— Emin misiniz?

Jim Barnet bunu müstehzi sordu. Ovar bir an tereddüt etti, sonra, müteazzım bir tavırla dedi ki:

— Sözleriniz adeta istintak. Burada ne sıfatla bulunuyoruz.

— Şahit sıfatile... Fakat bana kalırsa...

— Size kalırsa?...

— Anlatayım... Bu cinayete, ilka ettiğiniz emniyet ve itimat hâkim olmuştur. Ruhî bir hadisedir. Cinayetin ya içeriden veya dışarıdan işlenmiş olması lâzımdı. Tahkikata dışarıdan başladılar. Çünkü, aşağı yukarı, namuslarile, istikametlerle tanınmış, zengin dört muteber tacirden şüphelenmek kimsenin aklına gelmedi. Eğer içinizden biri, meselâ yalnız Maksim, Pol ile başbaşa kumar oynamış olsaydı, derhal ondan şüpheleneceklerdi, halbuki dört kişi idiniz ve Maksim bir müddet, üç arkadaşının bir şey söylememesi sayesinde kurtuldu. Sizin gibi üç zat, bu işte arkadaş olabilir mi? Amma oldunuz. Bunu derhal sezdim.

Alfred Ovar yerinden sıçradı:

— Siz deli misiniz? Cinayet arkadaşımız mıyız biz.

— Hayır. Maksim, Polun arkasından gittiği zaman ne yapacağı-

nı bilmiyordunuz. Fakat bir maksatla gittiğine emindiniz. Geldiği zaman, bir şey olduğuna da emindiniz.

— Hiç bir şey bilmiyorduk.

— Biliyordunuz. Müthiş bir şey olmuştu. Belki cinayet işlenmişti, fakat her halde, sadece konuşulmuş ta değildi... Tekrar ediyorum, müthiş bir şey olmuştu ve Maksim paraları geri almıştı.

— Haydi canım siz de!

— Evet evet... Arkadaşınız tabansızın biri. Soğuk kanlılıkla adam öldürmesine imkân yok... Yüzünden bir şey anladığınız muhakkak.

— Hiç bir şey anlamadık.

— Anlamak istemediniz.

— Neden?

— Çünkü size paranızı geri veriyordu. Biliyorum, üçünüz de zenginsiniz, amma bakara partisi sizi hayli sarsmıştı. Her oyuncu gibi, her kaybeden oyuncu gibi, soyulduğunuz hissine kapılmıştınız. Bu para size geri verildi. Nasıl verildiğini anlamak dahi istemeden kabul ettiniz... Sustunuz. Otomobilde, Maromma gelinciye kadar tek kelime konuşmadınız. Bir söz bile söylemediniz. Şoförünüzle görüştüm... Ertesi gün, cinayet meydana çıkınca, buluşmadınız. Biribirinizden kaçtınız...

— Faraziye.

— Hakikat. Muhitinizde de tah-

kikat yaptım. Arkadaşınızı ele vermek, kendi zâfınızı ortaya koymaktı. İsminizi lekelemektir. Rezaletti. Sustunuz, zabıta'yı, adliyeyi aldattınız. Dostunuz Maksimi himaye ettiniz.

İtham öyle açık ve öyle katî idi, ki Ovar bir an şaşaladı. Fakat Jim Barnet fazla ısrar etmedi. Gülmeğe başladı:

— Müsterih olunuz mösyö. Maksimi bir anda mahvettim. Çünkü o, esasen vicdan azabından mahvolmuştu. Elimde, onu itham edecek katî delil ne kadar yoksa, sizi itham edecek delilim de o kadar yok. Yalnız siz, kolay kolay bozgun verecek insanlardan değilsiniz. Dedğim gibi de sizin bu işte cinayet şerikliğiniz pek müphem... Bunun için müsterih olunuz. Ancak...

Muhatabına biraz daha yaklaştı, gözlerini gözlerine dikti:

— Ancak, rahatınızı, biraz kaçırmak istedim... Yağdan kıl sıyrılır gibi bu işten sıyrıldınız. Buna razı olamazdım. Bu cinayetten, iradî ve gayri iradî mesulsünüz. Eğer Maksimin balkona çıkmasına mâni olsaydınız, ki mâni olmanız lâzımdı, oPl ölmeyecekti. Eğer susmakta devam etseydiniz, Maksim cezasını bulmıyacaktı... Artık zabıta ve adliye ile hesaplaşınız...

Jim Barnet şapkasını aldı ve hâkime döndü:

— Madam Fujöriye kocasına

yardım edeceğimi söylemiştim. De-diğimi yaptım, işim bitti.

Hâkimlerin el sıkışı pek hara-retli olmadı. Barnetin noktai naza-rı onları tamamilen ikna edememişti. Bu yoldan yürümek fikrinde de-ğillerdi.

Beşu, merdiven başında Barneti yakaladı, Barnet dedi ki:

— O üç taciri itham edemiyecekler... Zengin üç tacir, kolay ko-lay yıkılmaz. Her ne ise, ben işi iyi idare ettim.

— Hem de namuskârane.

— Anlamadım?

— Öyle ya. Paraları cebinize atacaksınız diye korktum.

— Siz beni ne zannediyorsunuz müfettiş Beşu!...

Beşudan ayrıldı. Fujörelere çık-tı. Karı koca teşekkür ettiler. Hiç bir para kabul etmedi. Polun baba-sı da bir mükâfat vermek istedi. Almadı.

— Ajans Barnet bedava iş gö-rür, diyordu.

Jim Barnet otelin hesabını gör-dü, eşyalarını gara göndermelerini tembih etti. Ondan sonra kulü-be, Beşuyu almağa gitti. Müfettiş üçüncü kattan iniyordu.

İndi ve Barneti görünce hay-kırdı:

— Hah, ben de sizi arıyordum!

Yakasına yapıştı:

— Paraları ne yaptınız?

— Hangi paraları?

— Maksim Tüllie rolünü oy-narken, balkonda benden aldığınız paraları.

— Onları geri verdim. Hattâ biraz evvel bunun için beni tebrik ettiniz.

— Şimdi bildiğimi o zaman bil-miyordum.

— Şimdi ne biliyorsunuz?

— İade ettiğiniz paralar sahte.

Beşunun hiddeti artıyordu:

— Siz hırsız, dolandırıcısınız! Haydi, paraları geri veriniz.

Jim Barnet katılarak güldü:

— Hay haydutlar hay!. Hoş bu onlardan beklenirdi ya.. Demek Maksimin başına attıkları paralar sahte imiş... Yanınıza para alın deniyor, sahte para alıp geliyorlar.

— Bu paraların, maktulün va-rislerine ait olduğunu bilmiyor mu-sun?.. Pol bu paraları kazanmıştı. Onlara, paraları vermek lâzım.

Barnetin neşesi arttı:

— Olur şey değil... Demek bu parada nasipleri yokmuş...

— Yalan söylüyorsun... Para-ları sen değiştirdin... Sen çaldın... Hırsız... Dolandırıcı...

Hâkimler çıktıkları zaman, mü-fettiş Beşunun, ellerini, kollarını oynatarak, sessiz sadasız, hiddet alâimi gösterdiğini ve karşısında, Jim Barnetin, katılarak güldüğünü gördüler.

— 4 —

Altın dişli adam

Jim Barnet, sokağa açılan pencerenin perdesini kaldırdı ve kıvrak bir kahkaha attı:

«İşte bu tuhaf!... Bunu rüyamda görsem inanmazdım. Beşu geliyor!... Aman ne tuhaf!...»

Müfettiş, Beşu odaya girer girmez sordu:

— Tuhaf olan nedir?

Karşısında gülen Jime bakıyor ve soruyordu:

— Tuhaf olan nedir?

— Buraya gelmen... Ruan klübündeki hadiseden sonra, buraya nasıl gelirsin!... Olur adam değilsin Beşu...

Beşu acınacak bir halde idi. Barnet kendini tutmağa çalıştı, muvaffak olamadı:

— Affet, dedi... Sen, resmî memur, gene yolunacak bir kaz buldun, bana getiriyorsun. Bu sefer belki de bir milyonerdir? Yoksa nazır mı?... Ne iyi adamsın! Bunun için senli benli konuşuyorum... Arkadaş değil miyiz ya... Haydi haydi, süt dökmüş kedi gibi durma... Meseleyi anlat. Ne var?... Kim yardım istiyor?

— Paris civarında bir rahip.

— Bu rahip kimi öldürmüştü? Tavuklarından birini mi?

— Hayır, bilâkis.

— Ne, tavuklarından biri onu mu öldürmüştü?

— Yok canım... Değil...

— Bugün talâkatın ve belâgatın yok. Konuşmıyalım. Çantam hazır. Haydi rahibe gidelim.

Küçük Vanöy şehrinde, bir manastır ve bu manastırın yanı başında bir şato vardır.

Beşu, Barneti bu manastırın yemek odasına götürdü ve rahip Dessole, gözünden kıl kaçırmıyan, imkânsız imkân dahiline sokan bir polis hafiyesi olarak takdim etti.

Bu, orta yaşlı, şişman, pembe beyaz, şeklen iyi bir adama benzeyen bir rahipti.

Barnet dedi ki:

— Meselenin ne olduğunu bilmiyorum. Fazla ve lüzumsuz tafsilâta girişmeden, meseleyi kısaca anlatmanızı rica ederim.

Rahip Dessol anlattı:

— Bu manastırın rahipleri, aynı zamanda, 8 inci asırda, Vanöy şatosunun sahibi tarafından hediye edilen bir hazinenin bekçileridir... Bu hazine dokuz parça idi... Evet, ne yazık ki idi diyorum... Dört bucaktan, bu kıymetli ve nadide eş-

yaları görmeğe gelirlerdi... Ben, bu bekçiliğin güç ve tehlikeli olduğuna evvelden kanıdım. Şu pencereden, kıymetli eşyaların durduğu yeri görebilirsiniz. Oranın, kalın meşe bir tek kapısı vardır. Kapının büyük anahtarı bende durur. Eşyalar kasadadır. Kasanın anahtarı da bendedir. Manastırı ziyaret edip eşyaları görmek isteyenlere ben gösteririm. Kasanın durduğu yerin küçük bir tepe penceresi vardır. Bu pencere demir parmaklıklıdır. Kapiya ve parmaklığa bir ip bağlıdır. İpin ucunda bir çingirak vardır. Bu çingiraklar da odamdadır. Kapı açılacak veya pencerenin demirleri kırılacak olsa, ip sarsılacak, çingirak çalacak ve ben uyanacağım... Bundan maada, hazinenin en kıymetli bir eşyasını, pırlantalı bir çekmeceyi de her gece odama götürürdüm. O gece...

Rahip Dossel alnının terini sil-di. Macerayı anlattıkça, buram buram terliyordu:

— O gece, çingirak sesile uyanmadım. Yere bir şeyin düştüğünü gördüm. Aklıma çekmece geldi. Acaba çalmışlar mıydı? Haykırdım:

«— Kim var orada?»

Cevap çıkmadı. Fakat yanımda, karşımda biri olduğunu hissediyordum. Pencereden biri girmişti, çünkü rüzgâr geliyordu. El yurdamile elektrik fenerimi buldum, baktım ve karşımda, ekşi yüzlü,

geniş kenarlı gümüşü şapkalı, kahve rengi yakası kalkık birini gördüm. Adamın ağzı açıktı. Sol tarafında iki altın diş pırıldıyordu. Şiddetle koluma vurdu. Fener düştü. Üzerine atıldım. Nereye gitmişti? Acaba ters mi dönmüştüm. Pencerenin aksi cihetindeki şöminenin mermerine çarptım. Kibriti çakmağa muvaffak olduğum zaman, odam boştu. Balkonun kenarına bir merdiven dayamışlardı. Çekmecenin yerinde yeller esiyordu. Giyindim, hazinenin durduğu yere koştum. Kıymetli eşyalar çalınmıştı.

Rahip, şakır şakır akan terini gene sildi.

Barnet dedi ki:

— Tepe penceresinin demirleri kesilmiş, ip koparılmıştı. Demek, ki hırsızlar burasını biliyorlardı ve sizin ip, ipin ucuna çingirak bağladığınızdan haberdardılar. Bunun üzerine hırsızı kovalamağa başladınız değil mi?

— Hattâ hırsız var, yetişiniz diye haykırdım. Hata ettim. Âmirlerim gürültüden hoşlanmazlar. Bu işin dillere destan olmasını istemiyorlar. Bereket versin sesimi sade komşum duydu. Mezarlığın öte tarafındaki çifliği yirmi senedenberi bizzat işleten baron Gravyer de benim fikrimde idi. Jandarmaya haber vermeden evvel, çalınan eşyayı ele geçirmek lâzımdı. Onun otomobili vardır. Rica ettim ve gi-

dip müfettiş Beşuyu getirmesini söyledim.

Beşu göğsünü kabarttı:

— Sabah sekizde geldim. On birde yakaladım.

— Ne?.. Ne dedin?.. Hırsızı yakaladın mı?

— Evet, yukarıda, tavan arasında mahpus.

— Bravo Beşu... Anlat bakalım.

— Tetkikat kısa sürdü. 1 — Kilise ile manastır arasında, bir çok ayak izleri vardı. 2 — İzlerin muayenesi, bir tek hırsız olduğunu meydana çıkardı. Evvelâ eşyaları biraz öteye götürüp bırakmış, sonra tekrar dönüp manastıra girmek istemiş. 3 — Buna muvaffak olmamış, çaldığı eşyaları alıp gitmiş. Ayak izleri, Hippolit hanı civarında kayboluyor.

Barnet dedi ki:

— Tabiî han sahibini sorguya çektin?

— Evet, o dedi ki: «Gümüşü şapkalı, kahve rengi pardösülü, iki altın dişli bir adam mı?.. Köy köy dolaşıp iğne satan Mösyö Vernisson. Ona burada Mösyö 4 mart deriz. Çünkü her sene, martın dördüncü günü buraya gelir. Dün öğle üstü arabasile geldi. Yemek yedi, sonra müşterilerini dolaşmağa gitti.

«— Hana kaçta gedli?

«— Her seferki gibi, gece yarısından sonra ikide.

«— Şimdi mi gitti?

«— Dört dakika evvel... Şantiyiye doğru gitti.»

Yakaladık.

Barnet dedi ki:

— İtiraf etmiyor mu?

— Yarı itiraf ediyor: «Karım bir şey söylemeyin... Karım duymasın...» diyor.

— Peki, çaldığı eşyalar?

— Meydana çıkmadı.

— Nasıl olur.. İzler onun izi değil mi?

— Tıpa tıp uyuyor. Rahip te, onu akşam üstü mezarlıkta görmüş. Hiç şüphe yok, hırsız odur.

— Peki, bu işin güclüğü neredede?... Beni neye çağırdın?

— Bunu rahip anlatsın. Bir noktada ayrılıyoruz. İkinci derece bir noktada ihtilâfımız var.

— Sizce ikinci derecede.

Barnet sordu:

— Nedir ihtilâfınız?

— Mösyö Vernissonun iki altın dişi var. Var amma...

— Evet?

— Sağda... Benim gördüğüm altın dişler solda idi.

Barnet bir kahkaha attı. Rahibin hayretle baktığını görünce:

— Sağda ha?... Ne felâket! Peki amma, siz solda gördüğünüze emin misiniz?

— Hem de çok eminim, katiyen eminim.

— İyi amma, onu mezarlıkta da görmüşsünüz.

— Gördüm. Fakat gece gördüğüm o olamazdı... Gece gördüğüm adamın altın dişleri solda idi, bununkiler sağda.

Barnet hâlâ gülüyordu:

— Belki yerlerini değiştirmiştir. Beşu, getir şu adamı görelim.

Biraz sonra odaya pos bıyıklı bir adam girdi. Yanında, elinde tabancasile baron Gravyer vardı. Bu, sağlam yapılı, dinç, gürbüz bir adamdı.

Vernisson hemen şikâyetle başladı:

— Ben ne dediğinizi anlıyamıyorum... Kıymetli eşya... Kesilen demir parmaklık... Bunlar ne demek?...

Beşu haykırdı:

— Kekeleyip homurdanacağına itiraf et.

— Ne isterseniz itiraf edeyim, yalnız karım duymasın. İşte bunu istemem... Gelecek hafta Arrasta buluşacağız... Ben orada bulunmalıyım, o da bir şey bilmemeli.

Korkudan dudakları yayvanlaşıyor, iki altın diş görünüyordu. Barnet yaklaştı, elini uzattı, dişleri tuttu ve kemali ciddiyetle:

— Sallanmıyor, dedi. Bu dişler sağda. Halbuki rahip efendinin gördüğü dişler solda imiş.

Beşu kızıyordu:

— Bundan ne çıkar? Hırsızı yakaladık. Senelerdenberi buraya geliyormuş. Her şeyi hazırlamıştır. Rahip yanlış görmüştür.

Rahip kolunu havaya kaldırdı:

— Yemin ederim ki solda idi.

— Sağda!

— Solda!

Barnet araya girdi:

— Kavga etmeyin... Siz söyleyin rahip efendi, istediğiniz nedir?

— Kanaat getirmek istiyorum.

— Ya getirmezsensiniz?

— Derhal zabıtaya haber vereceğim. Zaten evvelâ bunu yapmalıydım. Eğer bu adam hırsız değilse, burada mahpus tutmağa hakkımız yok. Benim gördüğüm hırsızın altın dişleri solda idi.

Beşu haykırdı:

— Sağda!

— Solda!

Barnetin keyfi artıyordu:

— Ne sağda idi, ne solda... Rahip efendi, yarın sabah saat dokuzda hırsızı size teslim edeceğim, çaldığı şeyleri nereye sakladığını size bizzat gösterecek. Geceyi siz şu koltukta, baron bu koltukta, Vernisson da öteki koltukta, bağlı geçirecek... Dokuza çeyrek kala beni uyandır Beşu... Kızarmış ekmek, kakao, alakok yumurta ve saire isterim...

O gün, Barneti, köyün her tarafında gördüler... Rahibin penceresinden görülen mezar taşlarını birer birer tetkik etti. Posta binasına gitti, telefon etti. Hippolit hanında, han sahibi ile beraber yemek yedi. Yollarda gezdi, tarlalarda dolandı.

Sabaha karşı ikide manastıra girdi. Müfettişle baron, aralarına altın dişli adamı almışlar, horul horul uyuyorlardı. Barneti görünce, Vernisson homurdandı:

— Karıma haber vermesinler!

Jim Barnet yere uzandı ve derhal uyudu.

Dokuza çeyrek kala Beşu uyanırdı. Kahvaltısı hazır. Barnet dört dilim ekme, iki yumurta yedi, kakaosunu içti, söze başladı:

— Sözümü tutuyorum. Dediğim saatte hırsızı teslim edeceğim. Ve sana da göstereceğim ki Beşu, biraz düşünce, mülâhaza, nüfuzu nazar, en katî delilden daha kuvvetlidir. Mösyö Vernissondan başlıyorum.

Uykusuzluktan, korkudan bitap düşen Vernisson inledi:

— Ne yaparsanız yapınız, karım duymasın.

Jim Barnet anlattı:

— Bundan on sekiz sene evvel, bir iğne fabrikasının seyyar satıcılığını yapan Mösyö Vernisson burada, matmazel Anjelik isminde bir kıza tesadüf etti. Derhal birbirlerini sevdiler. Mösyö Vernisson on beş gün izin aldı, buraya tekrar geldi, kızı kaçırdı. İki sene yaşadılar, kadın öldü. Buraya gömüldü. Ondan sonra Mösyö Vernisson madam Honorinle evlendi amma, Anjeliki unutamadı. Madam Honorin ters, kıskanç bir kadındır. Mütemadiyen kocasını, tesadüfen görüp

sevdiği bir kız yüzünden hırpalar... Mösyö Vernisson her sene bir kere buraya gelir, Anjelikin mezarını ziyaret eder. Doğru mu Mösyö Vernisson?

— Nasıl isterseniz öyle olsun, yalnız...

Jim Barnet devam etti:

— Her sene, Mösyö Vernisson, karısına duyurmadan, buradan geçer. Anjelikin mezarına gelir, diz çöker, bir zamanlar, beraber gezdikleri yerlerde gezer ve hana beraber girdikleri saatte girer... Şu pencereden görünen mezara bakınız. Dikkat ediniz, mezar taşının yazısı görünüyor:

Burada

Anjelik yatıyor

4 Martta öldü

*Aleksandr onu sevdi ve
hâlâ ağlıyor!*

Mösyö Vernissonun mütemadiyen: «Karım duymasın» demesinin sebebini şimdi anladınız ya. Madam Honorin, Anjelikin yüzünden, hırsızlıkla itham edildiğini duyarsa ne der, ne yapar?

Vernisson sahiden de ağlıyordu. Sanki karısı haber almış ta, çıkış-yormuş gibi ağlıyordu. Onun için bütün mesele burada idi, alt tarafına kulak verdiği yoktu.

Beşu, rahip ve baron dikkatle dinliyorlardı. Barnet devam etti:

— Bir nokta halledildi. Mösyö Vernissonun senenin mukannen

gününde neye buraya geldiği anlaşıldı. Şimdi gelelim çalınanlara... Bu eşyayı çalmağı bir çok kişi aklından geçirmiştir... Rahip efendinin sıkı bekçiliği göz önüne getirilirse, bu hazineyi çalmak güçtür. Fakat rahip efendinin hazineyi emniyete almak için yaptıklarını bilen biri kıymetli eşyaları kolayca çalar... Bir kaç sene uğraşır, tertibat alır ve hırsızlıktan sonra, kimse ondan şüphelenmez. Bütün mesele burada: Şüpheyi celbetmek... Bunun için de şüpheyi başka birine celbetmek elverişir... Meselâ şu, senenin mukannen zamanlarında, mezarlıkta dolaşan adam bu işe biçilmiş kaftandır... Hazırlık başlar. Gümüşü şapka, kahve rengi pardösü, ayak izi, altın diş... Hırsızlık ona yükletilecek. Asıl hırsızdan kimse şüphe etmiyecek.

Barnet bir müddet sustu. Hakkat yavaş yavaş meydana çıkıyordu. Vernisson, haksızlığa uğramış bir adam tavrı almıştı. Barnet ona elini uzattı:

— Karınız, buraya geldiğinizi duymıyacak. İki gündür uğradığınız haksızlık için sizden özür dilerim... Dün gece arabanızı aradığım, madam Anjelikin mektuplarını okuduğum için de beni affediniz. Serbestsiniz Mösyö Vernisson..

Mösyö Vernisson kalktı.

Beşu itiraz etti:

— Biraz durunuz.

— Söyle Beşu.

— Ya altın dişler? Rahip hırsızın ağzında iki altın diş görmüş. Vernissonun ağzında, sağ tarafta iki altın diş var.

Rahip tashih etti:

— Benim gördüğüm altın dişler solda idi.

— Yahut ta sağda.

— Hayır, solda diyorum.

Barnet gene gülmeğe başladı.

— Susunuz yahu! Yok yere kavgaya ediyorsunuz... Nasıl oluyor da bu basit şeye esrarengiz bir mahiyet veriyorsun Beşu... Bunca senelik te polis memurusun! Rahip efendi bu oda, yatak odanızın aynı değil mi?

— Evet. Yatak odam bunun üstündedir.

— Pancurları, perdeleri kapayınız. Mösyö Vernisson, pardösünüzle şapkanızı bana veriniz.

Jim Barnet şapka ile pardösüyü giydi. Oda karanlık olunca, rahibin karşısında durdu, ağzını açtı, fenerin ışığını tuttu.

Rahip haykırdı:

— Altın dişli adam!

— Altın dişler ne tarafta?

— Sağda. Gördüklerim solda idi.

Jim Barnet lâmbayı söndürdü. Rahibi omuzlarından tuttu, topağ

gibi bir kaç dakika döndürdü. Sonra birdenbire elektrik fenerini yaktı ve sordu:

— Dişler ne tarafta?

— Solda.

Jim Barnet perdeleri, pancurları açtı.

— Sağda mı solda mı?... Emin değilsiniz. İşte o gece de böyle oldu. Sersem sersem kalktınız. Arkanız pencereye dönüktü. Adam karşınızda değil, yanınızda idi. Feneri adamın yüzüne değil, aynadaki aksine tuttunuz... Anladınız mı şimdi. Aynada sağ sol, sol sağ olur. Sağdaki dişleri, solda görürdünüz.

Müfettiş Beşu haykırdı:

— Demek benim hakkım var. Vernissonu serbest bırakmazdan evvel, bana, iki altın dişi olan birini bulmalısın.

— Hacet yok.

— Nasıl olur, hırsız altın dişli idi.

— Benim dişlerim altın mı?

Ağzından, iki diş yerinin izini muhafaza eden sarı yaldızlı bir kâğıt çıkardı.

— İşte isbatı. Bir yaldızlı kâğıt, Bir kahve rengi pardösü, bir gümüşü şapka ile bir Vernisson meydana getirilir... Kâğıdı bulmak ta kolay. Meselâ bundan üç ay evvel, baron Gravyer, Vanöydeki aktardan böyle bir kâğıt satın almış.

Lâkaydane söylenen cümle, sessizlikte uzadı. Buna Beşu da şaşı amma, rahip küçük dilini yutacaktı! Yan gözle, muhterem komşusuna bakıyordu. Baron kıpkırmızı olmuş, ses çıkarmıyordu.

Vernisson eşyalarını aldı ve kapıdan çıkarken tekrar söylendi:

— Karım duymıyacak ya... Eğer duyarsa halim haraptır. Siz bir ke-re düşününüz...

Barnet onu geçirdi, sonra memnun bir tavırla odaya girdi:

— Doğrusu kendimle iftihar ediyorum. Anladın mı nasıl tetkikat yapılır Beşu? İnsan evvelâ, şüphelendiğini itham etmemeli... Mösyö Lö baron, sözü fazla uzatmağa hacet yok değil mi?

Baron Gravyer, cürmü meşhut halinde yakalanmıştan beterdi.

Jim Barnet yaklaştı:

— Telâş etmeyiniz, dedi rahip efendi, bu meselenin duyulmasını istemiyor. Eşyaları iade ettiniz mi, mesele kalmaz.

Baron başını kaldırdı:

— Zabıtaya müracaat edilmiyor mu?... Bundan bahsedilmiyecek mi?... Rahip efendi söz veriyor mu?

Rahip atıldı:

— Söz veriyorum. Fakat bu işi nasıl yaptınız?

— Çok para kaybetmiştim. Ge-

çineceğim kalmamıştı... Bütün eşyalarımı topladım, satacaktım. Amma içim rahat değildi... 4 mart yaklaşıyordu... Manastırdaki hazineyi çalmağı tasarlamıştım... Tasarladığım gibi yapmaktan kendimi menedemedim. Beni affediniz...

— Sizi affediyorum.

Baron kalktı:

— Geliniz, dedi.

Sokağa çıktılar. Şatonun duvarları dibinden yürüdüler. Çukur bir yola geldiler. Baron bir fidelikte durdu.

— Burada, dedi.

Orada başak yığınları vardı. Beşu atıldı. Kıymetli eşyaları çıkarmağa başladı. Rahip:

— Dokuz tane olacak, dedi.

— Tamam, dokuz tane... Aşkol-sun Barnete..

Rahip eşyaları bağrına bastırmıştı:

— Mösyö Barnet, size minnettarım, diyordu.

Beşu, başka bir şey bekliyordu. Nihayet beklediği oldu. Avdet ederken, şatodan sesler duyudlu. Uşaklar haykırıyorlardı. Koşup gittiler. İş anlaşıldı. Baronun satmak istediği eşyalarını topladığı yerin kapısı kırılmış, eşyalar çalınmıştı.

Baron sendeledi:

— Hırsızlık ne zaman yapılmış?

Uşaklardan biri:

— Bu gece, dedi. Saat on bire doğru. Köpek te havladı.

— Peki, nasıl götürüldü?

— Sizin otomobilinizle.

— Otomobilimle mi?. O da mı çalındı.

Baron, rahibin kolları arasına düştü. Rahip mırıldandı:

— Allah cezanızı verdi. Çekeceksiniz...

Beşu yumruklarını sıktı, Barnete doğru yürüdü:

— Zabıtaya haber verirsiniz baron Gravyer... Eşyalarınız kaybolmamıştır.

Barnet:

— Kaybolmadı, dedi, fakat zabıtaya haber vermek, baron için tehlikeli olur.

Ve Beşuyu kolundan çekip bir kenara götürdü:

— Ben olmasaydım ne olacaktı! Hazine yok olacaktı. Vernisson hapsedilecekti. Karısı haber alacaktı. Senin için intihardan başka çare yoktu...

Beşu hiddetten kuduruyordu. Kesik bir ağacın kütüğüne oturdu.

Barnet haykırdı:

— Mösyö lö baron, çabuk müfettiş Beşuya bir kordiyal... Üzerine fenalık gelyior.

Baron emretti. Bir şişe eski şarap açıldı. Beşu bir bardak içti. Rahip te bir bardak içti. Alt tarafını baron boşalttı...

Beşu'nuu afrika tahvilâtı

Mösyö Gassir uyanır uyanmaz, elini başucundaki masanın çekmesine attı. O çekmeye, dün gece yatarken bir deste tahvilât koymuştu.

İçi rahat ettikten sonra kalktı, giyindi.

Nikola Gassir, vücudu şişman, yüzü zayıf bir adamdı. Borsa oynar, faizcilik ederdi. Ona bir çok kişinin emniyeti vardı. Paralarını teslim ederlerdi. O, bu paraları işletir, sahiplerine faizlerini verir, kendi de geçinirdi.

Eski bir binanın birinci katında otururdu. Bina kendinindi. Dairesinde dört oda vardı. Odadan birinde, üç memuru çalışırdı.

Çok muktesitti. Hizmetçisi yoktu. Her sabah, kapıcı kadın mektuplarını, gazetelerini getirir. Ortalığı toplar, bir dilim ekmekle bir fincan kahveyi bırakıp giderdi.

O sabah ta, kadın gittikten sonra, yani sekiz buçukta, Mösyö Gassir kahvaltısını etti. Mektuplarını açtı, gazetelerini gözden geçirdi. Saat dokuza beş kala, odasında bir gürültü duydu. Hatırına tahvilât paketleri geldi ve hemen koştu.

Tahvilâtın yerinde yeller esiyordu... Tam bu esnada, merdiven başındaki kapı kapandı.

Açmak istedi. Açılmadı. Bu kapı yalnız anahtarla açılırdı. Anahtarı da yazı masasının üstünde bırakmıştı.

«Eğer anahtarı almağa gidersem, hırsız görünmeden kaçacak.»

Mösyö Gassir pencereyi açtı. Bu esnada, evden birinin çıkmış olmasına maddeten imkân yoktu. Nikola Gassir bağırıp çağırmadı, biraz sonra, başkâtibinin köşeyi döndüğünü ve ilerilediğini görünce işaret etti.

— Çabuk yürü Sarlona, kapıyı kapa, kimse geçmesin. Soyuldum.

Aşağı indi. Nefes nefese idi.

— Kimse yok mu Sarlona?

— Kimse yok Mösyö Gassir.

Kapıcıya koştu. Kadın avlıyı süpürüyordu:

— Madam Alen soyuldum. Hırsız girdi. Bu taraflarda saklanan olmadı mı?

Kadın şaşaladı:

— Kimseyi görmedim Mösyö Gassir.

— Benim dairemin anahtarını nereye koyuyorsunuz?

— Şuraya, duvar saatinin arkasına... Amma anahtarı alamamışlardır, yarım saattir odamdan çıkmadım.

— Şu halde hırsız inmedi. Yukarı çıktı.

Nikola Gassir antrenin önüne geldi. Öteki iki memur da göründüler. Onlara talimat verdi. Kendisi aşağı ininciye kadar kimse gelip geçmiyecekti.

— Anladın ya Sarlona?

Yukarı çıktı, odasına girdi. Telefonu açtı:

«Allo!... Polis müdüriyeti mi?... Hayır matmazel, polis müdüriyeti değil, müdüriyet kahvesini istiyorum... Numarası mı?... Bilmiyorum... Çabuk istihbaratı veriniz..»

Nihayet kahvenin sahibini buldu:

«Allo... Müfettiş Beşu orada mı?... Mösyö Beşu?... Allo!... Gassir telefon ediyor... Mersi iyiyim... Daha doğrusu fenayım... Bir deste tahvilâtımı çaldılar... Çabuk geliniz... Ne?... Sahi mi?... Mezun musunuz?... Mezuniyetin bana vız gelir... Sizi bekliyorum... Çalınan tahvilât arasında sizin Afrika madenleri tahvilâtı da vardı. On ikisi de orada idi.

Mösyö Gassir, Beşunun okkalı bir küfür savurduğunu duydu, içi rahat etti. Bir çeyrek sonra Beşu geldi:

— Afrikalıların nerede?. Bunca yıldır biriktirdiğim para idi onlar..

— Çalındı!.. Daha bir çok müşterimin, dostumun tahvilâtı çalındı.

— Çalındı ha!

— Evet, yarım saat evvel odamdan çalındı.

— Peki amma, benim Afrikalılarımdan odanda ne işi vardı?

— Dün, Kredi Liyonedeki kasamdan çıkardım. Bir bankaya verecektim... Hata etmişim...

Beşu, Gassirin omuzuna vurdu:

— Mesulsün Gassir, paraları verirsin.

— Ne ile?... Müflisim.

— Ne müflisi?... Ya bu bina?

— Mahcuz.

Karşılıklı homurdanıyorlardı. Üç kâtiple kapıcı kadın da çileden çıkmışlardı. Geçmek isteyen iki genç kızı yakalamışlar, bırakmıyorlardı.

Beşu haykırıyordu.

— Kimse dışarı çıkamaz. Benim on iki Afrikalı bulunmadan kimse çıkamaz.

Gassir dedi ki:

— Bir kere sorup soruşturalım.. Kasabı, bakkalı çağıralım... Onlara itimat edilir.

Beşu gene haykırdı:

— İstemiyorum. Labord sokağında Barnet ajansına telefon ediniz.

İtidalini muhafazaya gayret ediyordu. Fakat bir türlü muvaffak olamıyordu. Titriyen bir sesle Gassire:

— Soğukkanlı olalım, dedi. Evden kimse çıkmadı. Her şeyden

evvel on iki Afrikalıyı bulmamız lâzım.

İki genç kızını sorguya çekti. Biri daktilograftı. Öteki evinde flüt dersi veriyordu. İkisi de, öteberi yiyecek almak için sokağa gitmek istiyorlardı.

— Maalesef bırakamıyacağım. Bu sabah sokak kapısı açılmıyacak. Mösyö Gassir, kâtiplerinizden ikisi nöbet bekliyecekler. Üçüncüsü bütün kiracıları dolaşacak. Öğle üstü onlar çıkabilirler, fakat daha evvel benden izin alacaklar ve ellerindeki paketler, çantalar ve üstleri aranacak. İşte katî emrim. Haydi şimdi işe başlayalım.

Taharriyat kolaydı. Üç kat. Her katta bir apartıman. Alt kattaki boş daire ile dört apartıman ediyordu. Birinci katta mösyö Gassir, ikinci katta sabık nazır, mebus mösyö Tuffemon, üçüncü katta, iki bölüğe ayrılan dairelerin birinde daktilograf matmazel Lögofoye, ötekinde flüt muallimi matmazel Navölin oturuyordu.

O sabah saat sekizde, mebus meclise gitmişti. Gelmesini bekliyorlardı. İki kızın odasını sıkı sıkı aradılar. Bir merdivenle tavan arasına çıktılar, dört bucağa baktılar. Bizzat mösyö Gassirin dairelerinde de araştırma yaptılar.

Hiç bir şey bulamadılar. Beşunun akli fikri tahvilâtında, bir düzine Afrikalıysındaydı.

* * *

Öğleye doğru mebus geldi. Nüfuzlu bir zattı. Az söyler, fakat öz söylerdi. Her hükûmet ondan çekinirdi. Herkes ona hürmet ederdi. Kapıcının odasından mektuplarını ve gazetelerini aldı. Gassir yaklaştı ve hırsızlığı anlattı.

Mösyö Tuffemon lâkaydane dinledi. Zabıtaya müracaat edilecek olursa, kendilerine müzaaheret edecekti.

Gassir, belki de birinin, apartımanına girmiş olması ihtimalini öne sürüp, bir kere aramalarına müsaade istedi. Apartıman arandı.

Bir şeyler bulunmadı.

Evin karşısındaki bir lokantada karınlarını doyurmağa karar verdiler. Bu suretle evi gözlerinin önünde bulunduracaklardı. Fakat Beşu acıkmamıştı... Gassir, başı döndüğünden şikâyet ediyordu. Hep bu hırsızlığı konuşuyorlardı. Beşu:

— Gayet basit, diyordu, biri, girdi, tahvilâtı çaldı. Umarım ki evden çıkamadı, evdedir.

— Evet amma...

— Amması falan yok. Mademki hırsız evdedir, benim on iki Afrikalı da evdedir... On iki tahvil, kanatlanıp uçamaza.

— Doğru, bir deste tahvilât kanatlanıp uçamaz.

— Her halde, meseleyi kökünden halledip, anlıyacağız, ki...

Sözünü bitiremedi. Gözleri korku ile yerinden uğradı. Yolun öbür tarafında, eve doğru giden birine bakıyordu.

— Barnet... diye kekeledi, Barnet... Ona kim haber verdi?

— Siz Barnet ajansına telefon ediniz dememiş miydiniz... Ben de ettim.

— Bu sersemlik!... Tahkikatı kim idare ediyor, siz mi be mi? Barnete itimat, emniyet caiz değildir. Barneti istemiyorum.

Birdenbire, Barnetle beraber hareket etmek ona çok tehlikeli göründü... Eğer Barnet eve girerse, on iki Afrikalı ile beraber, teknil tahviller ortadan yok olur, onun cebine girerdi.

Koştı ve tam Barnet kapıyı çalacağı sırada kolundan tuttu :

— Geri dön, sana ihtiyacımız yok... Haydi defol... Hem de çabuk...

Barnet hayretle baktı:

— Sana bugün ne oldu Beşu?... Kendinde değilsin...

— Defol diyorum!

— Telefonda söyledikleri doğru mu?... Paracıkların gitti mi?... Yardım istemez misin?

— Defol, senin yardımının ne olduğunu ben bilirim.

— Afrikalıların için mi telâş ediyorsun?

— Evet.

— Peki, başının çaresine bak.

— Gidiyor musun?

— Hayır, evde işim var.

Gassire döndü:

— Affedersiniz efendim, flüt muallimi matmazel Havölin burada mı oturuyor?

Beşu kızdı:

— Kapıda plâkasını gördün, onun için soruyorsun.

— Sana ne?.. Flüt dersi almak hakkım değil midir?

— Burada değildir.

— Canımın istediği yerde alırım.

— Katiyen mâni olurum.

— Vız gelirsin!

Barnet yürüyüp geçti. Ses çıkaramadılar. Beşu endişe ile arkasından baktı. Barnet üçüncü kata çıktı. Aptımana girdi. Biraz sonra flüt sesleri duyuldu.

Beşu mırıldandı:

— Kerata!... Bakalım başımıza ne dert açacak.

Tekrar işe başladı. Boş olan daire ile, kapıcının odasını aradılar. Gene bir şey bulamadılar. Üçüncü katta, flüt devam ediyordu... Bu şerait dahilinde çalışmanın imkânı yoktu. Nihayet saat altıda, Barnet göründü. Memnundu, ışık çalıyordu. Kolunun altında bir mukavva kutu vardı.

Bunu görünce Beşu kudurdu. Kutuyu aldı, açtı. İçinde eski biçim şapkalarla, güve yemiş kür'ler vardı.

Barnet izah etti:

— Matmazeli sokağa bırakmıyormuşsunuz, bunları atmamı rica etti. Matmazel Hanölin güzel kız biliyor musun?... Ne mükemmel de flüt çalıyor!... Benim de çok istidadım olduğunu söyledi.

* * *

Bütün gece, biri içeride, biri dışarıda, Beşu ile Gassir nöbet beklediler. Sabahı böyle buldular ama, on iki Afrikalı ile öbür tahvilâtı bulamadılar.

Saat üçte Jim Barnet gene geldi. Elindeki mukavva kutu boştu. Kısa bir selâm verdi ve doğru yukarı çıktı. Flüt dersi başladı. Gam, ekzersiz, yanlış notlar, hepsi duyuldu. Ve birdenbire derin bir sessizlik oldu. Beşu fena halde merakla düştü.

Yukarı çıktı, kapıya kulağını dayadı. Ses sada yoktu. Fakat komşusu daktilo matmazel Lögofyenin tarafından bir erkek sesi geliyordu. «Onun sesi»... Dayanamadı, kapıyı vurdu. Barnet:

— Giriniz, dedi, anahtar kapının üstünde.

Beşu girdi. Matmazel Lögofye esmer, güzel bir kızdı, makinesinin başına oturmuş yazıyordu, Barnet:

— Araştırma yapacaksan yap, dedi, ne benim, ne de matmazelin saklıyacak hiç bir şeyimiz yok. Ben hatıratımı yazdırıyorum, müsaade eder misin...

Beşu, eşyaların altına bakarken o söyledi:

«O gün Beşu beni, flüt muallimi, güzel matmazel Lögofyenin odasında buldu, o kaybolan ve bir türlü bulunmıyan on iki Afrikalısını aramakla meşguldü. Kanapenin altında, üç toz tanesi, dolabın altında kırık bir topuk buldu. Müfettiş Beşu, gözünden hiç bir şey kaçırmıyor...»

Beşu doğruldu, yumruğunu sıktı, küfretti. Barnet yazdırmakta devam etti. Beşu gitti.

Biraz sonra Barnet, elinde kutusu indi. Nöbet bekliyen Beşu tereddüt etti. Fakat gene kutuyu açtı. İçinde paçavralar ve yırtık kâğıtlar vardı.

Biçare Beşu çıldıracaktı. Barnetin müstehzi hali, eve girip çıkması onu kudurtuyordu. Barnet hergün geliyor, flüt dersini alıyor, daktiloya hatıratını yazdırıyor, mukavva kutusunu aratıp gidiyordu. Ne olacaktı? Beşu emindi, Barnet onunla alay ediyordu. Fakat çeresizdi. Mukavva kutuyu aramak lâzımdı. Ya bir seferinde Barnet tahvilleri alıp giderse?... Ve arıyordu. Her seferinde, Barnet söyleniyordu:

— Buldu... Bulacak... İşte burada... Hayır yok... İlâhi Beşu, pek hoşuma gidiyorsun...

Bir hafta bu hal devam etti. Beşu bütün ümidini kaybetmişti, mahalleye de gülünç oluyordu. İlâhî nihaye kiracıları evlerinde mahpus tutamazlardı. Gassire para vermiş olanlar, apartmanı muhasaraya

başladılar. Eski nazır, mebus Mösyö Tuffemon, Gassiri sıkıştırıyor, zabıtaya haber vermesini söylüyordu.

* * *

Bir gün, öğleden sonra, üçüncü katta haykırışmalar duyuldu. Hemen çıktılar. İki kız, saç saça, baş başa kavga ediyorlardı. Barnet hem gülüyor, hem de onları ayırmağa çalışıyordu.

Nihayet ayırdılar. Daktilograf düşüp bayıldı. Barnet onu odasına götürdü. Flüt hocası anlattı:

— Onları yakaladım. Evvelâ bana kur yapan Barnet onu öpüyordu. Bu Barnet tuhaf bir adam. Ona sorunuz Mösyö Beşu, sekiz gündür burada ne yapıyor? Ne dolaşıyor? Neden bizi mütemadiyen sorguya çekiyor? Ben size söyleyeyim mi?.. Hırsızın kim olduğunu biliyor. Kapıcı, evet, hırsız madam Alen... Size söylemememi niçin tembih etti? Bana dedi ki: «Tahvilât hem burada, hem değil... Hem değil, hem de burada..» Mösyö Beşu, Barnete itimat etmeyin...

Barnet geldi, kızı kolundan tutup odasına soktu:

— Haydi bakalım, dedikodu yok... Bilmediğiniz şeye karışmayın...

Beşu beklemedi. Ona kanaat gelmişti. Hırsız kapıcı madam Alendi. Bunu şimdiye kadar

nasıl anlamamıştı. Katî bir kanaatle merdivenleri indi. Kapıcı kadının odasına girdi. Peşisıra mösyö Gassir de indi.

— Tahvillerim nerede?.. Hırsız sensin?...

Mösyö Gassir de haykırdı:

— Tahvilâtımı ver!

Kapıcı kadın, fena bir gece ve kötü iki gün geçirdi. Hırsızın onun olduğuna kanaat getirmişlerdi. Odanın anahtarı ondaydı. Gassirin huyunu bilen oydu. Tahvilleri görmüş, çalmıştı, bu muhakkaktı. Esasen Jim Barnetin aldanmasına imkân yoktu.

Amma Beşu gene perişandı:

«Hırsızın kapıcı kadın olduğuna şüphe yok. Fakat bununla iş bitmiyor ki... Benim Afrikalılarım ne oldu? Odasına getirdi, sonra nasıl çıkardı?

Kadını çok sıkıştırdılar, hattâ işkence yaptılar, söz alamadılar. İnkâr ediyordu. Hiç bir şey görmemişti. Hiç bir şey bilmiyordu.

— Bu işe nihayet verelim, dedi. Mebus Tuffemon kabineyi devirdi. Gazeteciler gelip mülâkat yapacaklar. Onları arıyabilir miyiz?

Beşu, vaziyetin devam edemeyeceğini itiraf etti:

— Üç saat sonra her şeyi meydana çıkaracağım, dedi.

Doğru Barnet ajansına gitti.

— Seni bekliyorum Beşu. Ne istiyorsun?

— Yardımını. İşin içinden çıkamadım.

Barnet memnun oldu. Elini sıkıttı, omuzlarını sıvazladı. Muvaffakiyetsizliğini yüzüne vurmadı.

— Aramızdaki sui tefehhüm canımı sıkıyordu. Bizim gibi iki, meslekdaş düşman olsun!.. Hayır, buna razı değildim.

Beşunun kaşları çatıldı. Barnet gibi şüpheli bir adamla beraber çalışmak vicdanına yetmiyordu amma ne yapsın...

Sordu:

— Hırsız kapıcı kadın değil mi?

— Evet o... Bir çok sebepler içinde, bir sebep daha var, ki hırsız ondan başka biri olamaz.

— Peki amma, bu yaşa kadar namusile yaşıyan bir kadın, nasıl hırsızlık eder?

— Eğer tahkikatını iyi yapsaydın, serseri bir oğlu olduğunu ve kadının bütün parasını aldığını ve bu hırsızlığı da onun için yaptığını öğrenirdin.

Beşu ürperdi:

— Demek benim on iki Afrika-lım gitti!

— Hayır, buna müsaade edemezdim. Senin on iki Afrikalın mukaddestir.

— Neredeler.

— Cebinde.

— Alay etme.

— Ciddî meseleler üzerinde alay etmem. Cebine bak.

Beşu elini cebine attı, bir zarf çıkardı. Üstünde: «Dostum Beşuya» yazılıydı. Zarfı yırttı. Tahvilleri gördü. Saydı, on iki taneydi... Sendeledi. Barnet tuttu, kolonya şişesini burnuna dayadı.

— Kokla Beşu, bayılma sakın..

Beşu bayılmadı amma, göz yaşlarını usulca sildi. Sevinç ve heyecan nefesini kesiyordu... Zarfı Barnet geldiği zaman, elçabukluğu ile cebine sokmuş olacaktı. Amma her neyse, tahvillerine kavuşmuştu ya... Barnet, artık gözüne hırsız görünmüyordu.

Birdenbire kuvvetini topladı, hoplamağa, sıçramağa, oynamağa başladı:

— Buldum!. Bulundu!.. Afrika-lılarım yuvasına geldi... Büyük adamsın Barnet!. Bir eşin daha yoktur... Söyle Barnet, nasıl buldun?...

Beşu, bir kere daha Barnete hayran olmuştu.

— E Barnet?

— Ne var?

— Nasıl buldun?.. «Hem burada, hem değil... Hem değil, hem burada» demiştin.

— Evet, hem evde, hem de evin dışındaydı.. Evin dışında olmakla beraber, evin içindeydi...

— Kuzum anlat.

— Kimseye bir şey söylemezsin ya?

— Katiyen.

— Bundan sonra bana darıkmazsın ya?. Sen kafa tutunca, ben kendimi doğru yoldan çıktım sanıyorum.

— Anlat Barnet.

— Bu harikulâde nefis bir şeydi. Ömrümde bu derece güzel bir maceraya karışmadım. Eğlenceli, zevkli ve meraklı bir maceradır. Hem de ne basitti. Nasıl oldu da farkına varamadın hayretteyim. Senin gibi eski bir polis memuru

Beşunun canı sıkıldı:

— Anlat, tahviller evden nasıl çıktı

— Gözünün önünde çıktı Beşu. Yalnız evden çıkmadı, tekrar girdi de. Günde iki defa çıktı. Hem de gözünün önünde. Tamam on gün, önünde, hürmetle eğildik...

— Olamaz, her taraf arandı.

— Her taraf arandı, yalnız o aranmadı. Her yere baktınız, ona bakmadınız. Hudutlarda da her şey aranır, diplomatik çantalar aranmaz... Burada da o aranmadı.

— O da nedir canım?

— Bil bakalım.

— Rica ederim çabuk söyle.

— Eski nazırın çantası.

Beşu yerinden sıçradı:

— Çıldırдың mı?. Eski bir nazırı itham ediyorsun!

— Hayır. Bir mebusu itham etmek aklımdan geçmez... Fakat madam Alene yardım etti.

— Demek cürüm arkadaşı...

— Hayır.

— Öyleyse kimi itham ediyorsun?

— Çantasını.

Barnet gülererek devam etti:

— Bir nazırın çantası, mühim bir şahsiyettir Beşu. Dünyada bir mösyö Tufemon, bir de çantası vardır. Çantasız bir mösyö Tufemon tasavvur edemiyeceğin gibi, çantasını da mösyö Tufemondan ayrı tasavvur edemezsin. Biribirlerinden ayrılmazlar. Fakat mösyö Tufemon bazan çantasını bırakır. Öyle ya, yemek yerken, uyurken de çantasını elinde tutamaz ya. O sıralarda, çanta, istiklâline kavuşur. Mösyö Tufemonun mesul olamayacağı işlere yarar. İşte, tahvillerin çalındığı sabah, böyle bir işe yaradı.

Beşu Barnete bakıyordu. Ne demek istiyordu.

Barnet tekrar etti:

— Tahvillerin çalındığı sabah böyle bir işe yaradı... Kapıcı kadın çaldıktan sonra, aklını kaybetti. Şaşaladı. Çaldığı kâğıtları nereye saklayacaktı! Birden bire şomine nin üstünde Mösyö Tufemonun çantasını gördü, çanta yalnızdı... Mebus çantasını bırakmış, mektupları açıyordu. Sen ve Gassir ona eve hırsız girdiğini anlatıyordunuz. Madam Alenin aklına dâhiyane bir fikir geldi. Evet, dâhiyane... Tahvilât ta şöminenin üstünde, gaze-

telerin altında saklıydı. Oraları henüz aranmamıştı. Kaybedilecek zaman yoktu. Tahvilleri aldı, Çantanın ceplerinden birindeki kâğıtları çıkardı, tahvilleri koydu. Kapatı. Kimse bir şey görmemişti...

Beşu itiraz etmedi. Başını salladı:

— Evet, dedi, o gün kapıcının odasında bazı raporlar gördüm. O raporları mebusa iade etmiştir.

— Zannetmem... Yakmıştır.

— Mebus istemiş olacak.

— Hayır.

— Nasıl olur. Çantasından evrak eksildiğini anlamaz mı?

— Hayır. Nasıl, ki çantasında bir deste tahvilât bulunduğunu da görmedi.

— Çantasını açınca görmüştür.

— Açmadı ki... Çantasını açmaz... Eğer açmış olsaydı, tahvilleri geri verir, evrakını isterdi.

— Çalıştığı zaman?

— Çalışmaz. Çantası var diye insan çalışmaya mecbur değildir. Çanta, bir mebus çantası otoriteyi temsil ediyor. Dün gece Tufemer kürsüye çıktığı zaman, çantasını önüne koydu. Nazırların ötleri patladı. O çantada, aleyhlerine ne vesikalar, ne vesikalar vardı!... Tufemon bir kaç kere çantasını açtı, fakat birşey çıkarmadı: «Bütün vesaik burada» demek ister gibi, elini çantasına koyuyordu. Çantada, senin on iki Afrikalıyla, diğer

tahvillerden başka bir şey yoktu. Bu da yetişirdi. Tufemonun çantası, kabineyi düşürdü.

— Peki, sen bunu nereden biliyorsun?

— Dün gece, saat birde meclisten çıktı. Tenha bir yolda, bir adam mebusa çarptı. Mebus yere yuvarlandı. Başka biri geldi, çantaya bir takım kâğıtlar yerleştirip tahvilleri aldı. Bu adamın kim olduğunu söylemeğe hacet var mı?

Beşu, can ve gönülden güldü. Tahvilâtını cebine attıktan sonra, bu macera çok hoşuna gitmeğe başlamıştı.

Barnet elini şaklattı:

— İşte, bütün sır burada idi aziz dostum. Bu hakikati meydana çıkarmak için, buranın havasını almak için geldim. Flüt dersine, hatıralarımı yazdırmağa başladım. Üçüncü katta kur yapıyor, alt katta iş görüyordum. Cassir, Beşu, Tufemon elimin altında birer kuklaydı... İşin asıl güç tarafı, Tufemonun tahvillerin çantasında olduğunu bilmemesine inanamaktı. Buna inanıncıya kadar zahmet çektim. Bir tuhaf cihet te kapıcı kadının düşüncesi. Eski nazırı hırsız sanıyor!

— Ona haber vereyim mi?

— Ne lüzum var? O, eski gazetelerle benim koyduğum kâğıtları kolunun altında taşıya dursun...

Bu meseleden kimseye bahsetmiyeceksin Beşu.

— Amma Gassire söyleyeceğim, tahvillerini verecek değil miyiz?

— Hangi tahvilleri?

— Mebusun çantasında bulduğün tahvilleri.

Barnet kızdı, masaya bir yumruk vurdu:

— Sen Nikola Gassirin kim olduğunu biliyor musun Beşu?.. Kapıcının oğlu gibi bir serseri. Kera-tanın biri... Kendisine emanet edilen paraları, tahvilâtı alıp kaçacaktı. İşte Brüksele gitmek üzere aldığı birinci mevki bilet... Biletin tarihine bak. Tahvilâtı kasadan çıkardığı günün tarihi. Sana dediği gibi, tahvilleri bankaya vermiyecek, alıp kaçacaktı. Ne dersin Beşu?

Beşu bir şey söylemiyordu... Biraz düşündükten sonra mırıldandı:

— İyi amma, bu tahviller onun değil... Onların sahipleri var. Onların iflâs etmesi reva mı?

— İflâs etmiyecekler.

— Nasıl.

— Gassir zengin.

— Meteliği kalmamış.

— Yalan! Senin Gassirin milyoner. Herkesin parasını iade edebilir. Parası var. İlk günü zabıta-ya haber vermemesinin sebebi, za-

bitanın işlerine müdahalesini istemediğindendir.

— Yani tahvilleri alakoyuyorsun?

— Katiyen, satıldı bile.

— Amma paralar sende.

— Bende değil.

— Ya neredede

— Dağıttım.

— Kime?

— Muhtaç olanlara... Yardıma ihtiyacı olan hayır müesseselerine.

Beşu kızardı, ses çıkarmamak, Barnete yarıdakçılık demekti. Fakat aynı zamanda da, on iki Afrikalının, cebinde olduğunu düşünüyordu... Mücadeleye girişmenin sırası mıydı?

Barnet sordu:

— Ne oluyorsun?.. Memnun değil misin?

— Fevkalâde memnunum.

— Öyleyse gül.

Beşu gülümsedi:

— Ha şöyle... Bir dostta yardım etmek çok iyi şey... Artık gidebilirsin azizim. Senin işlerin vardır. Ben de bir kadın bekliyorum.

Beşu çıktı. Köşeyi dönerken, daktilograf matmazelle karşılaştı. Kız, Barnet ajansına girdi.

İki gün sonra, Beşu, sinemada Barnete tesadüf etti. Yanında flüt muallimi matmazel Havölin vardı.

Tesadüfün mucizesi

Vüyö-Donjon hadisesinin tahkikine müfettiş Beşu memur edilmişti. Trenle Fransanın merkezinde, Gere istasyonuna indi oradan bir arabayla Mazües köyüne geldi. Evvelâ eski şatoya gitti. Şato Kröz nehri kıyısındaydı. Jorj Kazeron oturuyordu.

Jorj Kazeron zengin bir fabrikatördü. Belediye âzasıydı. Siyasî nüfuzu vardı. Kırk yaşlarındaydı. Güzel adamdı. Fakat yüzünde bir adilik vardı, evza ve etvarı ile de hürmet telkin ediyordu.

Vüyö-Donjon kendi malikânesi oldugundan, müfettişe refakat etti.

Büyük bir kestane ormanından geçtiler. Kayalık bir yerde, kadim, muazzam bir kule yükseliyordu.

Karşı sahilde, yalçın kayalıkların üstünde, bir taraça görünüyordu. Taraçanın ayrıca, ağaçlıklı küçük balkonları vardı. Orası Aleskar ailesinindi.

On gün evvel, sabahın saat altısında, en büyük kayalardan birinde, genç kont Jan Aleskarın cesedi bulunmuştu. Başında bir tek yara vardı. Bu da, kayaya düşerek çarpmaktan mütevellit bir yara idi... Balkonlarda ağaçlardan birinin dalı da henüz kırılmıştı. Fa-

cia şu suretle tefsir edildi: Kont ağacın dalına çıkmış, oradan nehre düşmüştü. Kaza idi. Cesedin gömülmesine izin verildi.

Beşu soruyordu:

— Peki amma, kontun bu dalın üstünde ne işi vardı?

Jorj Kavezon:

— Buraları daha dikkatli ve daha yakından tetkik ediniz, dedi.

Ve derhal ilâve etti:

— Fazla bir şey söylemiyeyim. Benim ısrarım ve ricam üzerine sizi gönderdiler. Bazı dedikodular var. Bu dedikodular benim izzeti nefsimi kırıyor. Bana iftira ediliyor. Bunlara nihayet verilmesini istiyorum. Tahkikatınızı yapınız. Sorup soruşturunuz. Kontun kız kardeşi matmazel Aleskarla görüşünüz. Gideceğiniz gün de bana uğrayıp elimi sıkınız.

Beşu vakit kaybetmedi. Kulenin dibini gözden geçirdi. İçine girdi. Köye gitti. Belediye reisini, rahibi ziyaret etti. Yemeğini handa yedi. Saat ikide tekrar bahçeye geldi. Balkonlarda dolaştı. Taraçanın nihayetindeki şatoya baktı. Matmazel Aleskarla görüşmek istediğini ihtiyar hizmetçiye söyledi. Derhal küçük bir odaya aldılar.

Matmazel Aleskar, bir erkekle konuşuyordu.

Kalktı. Erkek te kalktı. Beşu Jim Barneti tanıdı.

Barnet elini uzattı:

— Nihayet gelebildin dostum. Bu sabah gazetelerde senin hareketini okuyunca hemen otomobile me atladım ve geldim. Seni bekliyordum. Matmazel size müfettiş Beşuyu takdim ederim. Kendisi esrarengiz muamaların hallinde pek mahirdir. Hattâ esrarı öğrenmiştir bile. Söyle, anlat Beşu.

Beşu ağzını açamadı. Şaşalamıştı. Barneti karşısında göreceğini hiç düşünmemişti. Fena halde kızdı. Barnet!... Barnet!... Gene mi o?... Gene mi beraber çalışacaklardı? Gene mi onun emirlerini dinliyecekti?... Burnunu soktuğu her işte soygunculuk yaptığı artık muhakkaktı...

Hem Beşu ne söyleyebilirdi? Bir şey bilmiyordu ki... Hiç bir ipucu bulamamıştı ki...

Beşu susuyordu. Barnet konuştu:

— Dostum Beşu, sizden, mesele hakkında izahat istiyor. Lütfen bildiklerinizi söyler misiniz?

Elizabet Aleskar, uzun boylu, solgun yüzlü bir kadındı... Vakur bir güzelliği vardı. Hıçkırmamak için kendini zorladığı belli idi.

— Bir şey söylememegi kimseyi itham etmemegi tercih ederdim, dedi, fakat mademki lâzım, şu halde söyleyeyim.

Barnet sordu:

— Müfettiş Beşu, kardeşinizi, son defa, saat kaçta gördüğünüzü bilmek istiyor.

— Gece saat onda. Her seferki gibi neşeli yemek yemiştik. Ben Janı çok severdim. Küçüğümdü. Onu ben büyütmüştüm. Çok me-suttuk.

— Gece sokağa çıktı mı?

— Şafak sökmeden biraz evvel, saat üç buçuğa doğru çıkmış. Hizmetçi duymuş.

— Nereye gittiğini biliyor muydunuz?

— Evet. Gece, ertesi sabah taraçadan, olta ile balık tutacağını söylemişti. Balık avını pek severdi.

— Üç buçuktan, cesedin görüldüğü saate kadar ne olduğunu bilmiyor musunuz?

— Hayır, yalnız altıyı çeyrek geçe bir el silâh atıldığını duydum.

— Bu silâh sesini duyanlar var. Kaçakçılar olacak

— Ben de bunu düşündüm. Ama gene meraka kapıldım, kalktım, giyindim. Taraçaya gittim... Bir çok insan taraçaya doğru geliyordu.

— Bu el silâhla, kardeşinizin ölümü arasında hiç bir münasebet yok değil mi? Eğer olsaydı, cesette kurşun yeri bulunurdu.

Kızın tereddüdünü görünce Barnet ısrar etti:

— Rica ederim cevap veriniz.

— Ne olursa olsun, bence münasebet var.

— Neden?

— Çünkü kardeşimin ölmesine başka sebep yok.

— Kaza değil mi?

— Hayır. Jan hem çeviktir, hem de ihtiyatlıdır. O kırılan dala çıkması imkânsızdır.

— Amma dal kırılmış?

— O dalın o gece, Janın kıldığı ne malûm?

— Demek sizce kardeşiniz bir cinayete kurban gitti.

— Evet.

— Hattâ şahit huzurunda, caninin kim olduğunu da söylemişsiniz.

— Evet.

— Neye dayanarak bunu iddia ediyorsunuz. İşte müfettiş Beşunun anlamak istediği bu.

Elizabet bir müddet düşündü. Fena hatıraları canlandırmak istemediği halinden belliydi. Nihayet dedi ki:

— Yirmi dört sene evvelden başlamam lâzım. O zaman, babam iflâs etti. Borçlarını ödemek için, Gere fabrikatörlerinden birine baş vurdu. O fabrikatör, beş sene sonra, verdiği para ödenmezse, şatolarile, Mazüresteki arazimiz kendinin olmak şartile iki yüz bin frank verdi.

— Bu fabrikatör Jorj Kazevo-
nun babası mıydı?

— Evet.

— Bu şatoyu mu istiyordu?

— Evet, bu şatoda gözü vardı. Bir kaç kere satın almak sitedi. Dört sene on bir ay sonra, babam ölünce, vasimiz olan amcamıza müracaat etti. Borcumuzun bir ay vadesi kaldığını söyledi. Babam arkasında bir şeyler bırakmamıştı. Şatomuzdan âdeta kovulduk. Amcam bizi bu şatoya, yanına aldı. Biraz sonra o da öldü. Kazevonun babası da öldü.

Beşuyla Barnet dikkatle dinliyorlardı. Barnet:

— Dostum müfettiş Beşu, bu anlattıklarınızla, bugünkü hadise arasında bir münasebet göremiyor, dedi

Matmazel Aleskar, Beşuyu süzdü ve sözüne devam etti:

— Janla beraber, şatoyla kulenin karşısında, yalnız yaşamağa başladık. Bir zamanlar bizim malımız olan yerlerin, başkalarının elinde olması, büyüdükçe Janı sinirlendiriyordu. Kendi malikânesinden kovulmuş olmak asabını bozuyordu... Her gün, ailemizden bahseden kitapları okur, dosyaları karıştırırdı. Bir gün, babamın hesap defterini buldu. Babam, o senenin kazancını ve ne kadar para biriktirdiğini kaydetmişti. Defterin arasında bir de banka makbuzu vardı. O bankaya gittim. Babam, ölmeden bir hafta evvel, hesabını kapatmış ve bankadaki iki yüz bin frangını almıştı.

— Bir kaç hafta sonra ödiyeceği borcunun karşılığını neden almış?

— Bilmiyorum.

— Borcunu neden çekle ödemiş?

— Bunu da bilmem. Babamın huyları vardı.

— Sizce bu parayı bir yere mi sakladı?

— Evet.

— Nereye?

Elizabet Alaskar, Beşu ile Barnete bir defter uzattı. Yirmi sahife kadar vardı. Sahifeler rakamla dolu idi.

— Bunun cevabı bu defterde olacak.

Son sahifede yarımından biraz büyük bir daire çizilmişti. Sağda, biraz daha küçük, yarım bir daire vardı.

Bu yarım daire, tarama kalemle dörde bölünmüştü. İki bölümün arasında bir küçük haç vardı. Bunlar evvelâ kurşun kalemle çizilmiş, sonra üstünden mürekkeple yürünmüştü.

Barnet sordu:

— Bunlar nedir?

— Bunu çok güç anladık. Nihayet biçare Jan keşfetti. Bu, eski kulenin plânı idi... Kule yarım bir daire ile, yarımından biraz büyük bir dairenin temeli üstüne yapılmıştı. Bölükler en üstteki mazgalardır.

— Ya haç?... Kont Aleskarın paraları sakladığı yer mi?

— Evet.

Barnet kâğıda baktı, düşündü:

— İhtimal dedi... Fakat babanız öldükten sonra, Mösyö Kazevon'dan müsaade isteyip kuleye çıkabilirdiniz.

— İstedik. Jorj Kazevonla münasebatımız biraz soğuktu. Buna rağmen bize güler yüz gösterdi... Fakat kuleye çıkmak imkânsız gibiydi. Merdiven yıkılmıştı... Merdiven kurmak imkânsızdı... Bir kaç ay bunu müzakere ettik, plânlar çizdik. Nihayet...

— Darıldınız mı?

Kızardı:

— Evet.

— Jorj size âşık oldu, evlenmek ietedi. Reddettiniz. Kabalık etti. Görüşmediniz. Jan Aleskar, bir daha oraya ayak basamadı.

— Evet, aynen böyle oldu. Fakat kardeşim fikrinden caymadı. Bu parayı bulmak. Malikânemizin bir kısmını tekrar satın almak, bana cihaz parası vermek istiyordu. Bu onda sabit bir fikir halini aldı, Ömrü, kulenin karşısında geçiyordu. Mütemediyen kulenin irişilmez tepesine bakıyordu. Sabahları, okların ucuna ip bağlayıp atıyordu. Ok kulenin tepesinde bir yere takılacak ve ip aşağı sarkacak diye ümit ediyordu. Altmış metrelik bir ip te hazırlamıştı. Muvaffak olamadı. Fakat ümidini kesmiyordu. Hattâ

ölmeden bir gün evvel «göreceksin, muvaffak olacağım. Hak daima yerini bulur» diyordu.

— Sizce, gene kuleye çıkmak isterken mi öldürüldü?

— Evet.

— Hazırladığı ip yerinde değil mi?

— Yerinde.

— Peki amma, deliliniz nedir?

— Silâh sesi, Jorj Kazevon kardeşimi gördü, ateş etti.

— Jorj Kazevon böyle bir şey yapabilir mi?

— Evet.

— Neden böyle bir cinayet işlemiş olsun? Kardeşinizden paraları geri almak için mi?

— Bilmiyorum. Kardeşimin nasıl öldüğünü de bilmiyorum. Çünkü vücudunda kurşun izi yok. Amma ben eminim. Katiyen eminim.

— Bu bir tahmin. Adliye bu ifadeye kıymet vermez. Jorj Kazevon da, sizin aleyhinize ayrıca bir dava açar. Öyle değil mi Beşu?

Matmazel Aleskar kalktı:

— Ne yaparsa yapsın. Ben kardeşimin intikamını almak için iftira etmiyorum. Kanaatımı söylüyorum. Eğer Jorj dava açarsa, gene kanaatımı söylerim.

Sustu, biraz sonra ilâve etti:

— Amma merak etmeyin, bir şey yapmaz.

Barnet te kalktı:

— Sizi rahatsız ettik. Kusura bakmayınız. Fakat tahkikatımız

için, ifadenizi almak elzemdi, dedi.

Çıktılar... Beşu, hiddetini yenmek için, tek kelime söylememişti. Dışarıda Barnet, dostunun koluna girdi:

— Hakkın var Beşu, derin düşünceni anlıyorum. Kızın sözlerinde, hem olacak, hem olmayacak, hem inanılacak, hem inanılmıyacak taraflar var. Kont Aleskar çocukluk etmiş. Eğer kulenin tepesine çıkabildiyse - senin aksine ben çıktığına kaniim - beklediği bir mucize ile çıkmıştı. Biz bu mucizenin ne olduğunu henüz kavrayamıyoruz. Şimdi meseleyi şöyle alalım: Bu genç, iki saat zarfında, merdiveni olmıyan yüksek bir kuleye çıkmanın çaresini nasıl buldu ve isabet etmiyen bir el silâhla nasıl öldü?

Jim Barnet, düşünceli bir tavırla tekrar etti:

— Evet, isabet etmiyen bir el silâhla... Bu da bir mucize...

Barnetle Beşu, akşam yemeğinde handa buluştular. Aynı masalarda yemek yediler. İki gün de, yalnız yemek zamanları karşılaştılar. Beşu, tahkikatına devam ediyor, Barnet te çimenlerde uzanıp kuleyi seyrediyordu. Bazan balık tutuyor, bazan sigara içiyordu. İnsan bir mucizeyi keşf için iz aramaz, mahiyetini düşünür. Tesadüfen, Jan Aleskar ne bulmuştu?

Üçüncü gün, ne yapacağını bilen bir adam gibi, Gereye gitti.

Nihayet dördüncü gün Beşuya tesadüf edince Beşu dedi ki:

— Ben tahkikatımı bitirdim.

— Ben de bitirdim Beşu.

— Parise dönüyorum.

— Ben de Beşu. Otomobilimde sana bir yer veririm.

— Peki. Üç çeyrek sonra mösyö Kazevonla randevum var.

Barnet handaki hesabını gördü. Parkı gezdi. Jorj Kazevona kartını yolladı. İsminin altına şu cümleyi yazmıştı: «Müfettiş Beşunun muavini.»

Silâhlar ve atım müsabakalarından alınmış şehadetnameler, mükâfatlarla dolu bir salona aldılar. Biraz sonra Jorj geldi.

Barnet:

— Mösyö Beşu biraz sonra gelecek, dedi. Tahkikatımızı beraber bitirdik, beraber avdet edeceğiz.

— Müfettiş Beşunun fikri nedir?

— Kont Aleskar kazaen ölmüştür. Dedikoduların hiç bir ehemmiyeti, söylenenlerin hiç bir kıymeti yoktur.

— Matmazel Aleskar ne diyor?

— Müfettiş Beşuya göre, yesin tahtı tesirinde saçmalıyor, ifadelerinin değeri yok.

— Siz de bu fikirde misiniz mösyö Barnet

— Ben ikinci sınıf bir memurum. Mösyö Beşunun fikri, benim fikrimdir.

Dolaşarak silâhlara bakıyordu. Jorj gülümsedi:

— Güzel tüfekler değil mi?

— Enfes.

— Anlar mısınız?

— Ben maharete bayılırım. Mahir bir nişancıya bayılırım... Şehadetnameleriniz mahir bir nişancı olduğunuzu gösteriyor... Dün de Gereade bunu söylüyorlardı.

— Gereade bu hadiseden çok bahsediyorlar mı?

— Hayır. Fakat nişancılığınız dillerde destan.

Bir tüfek aldı, elinde tarttı. Jorj:

— Dikkat ediniz, dedi, harp tüfeğidir, doludur.

— Lüzum olursa haydutlara karşı mı kullanacaksınız?

— Hayır, kaçakçılara.

— Bir kaçakçı öldürebilir misiniz?

— Bir bacağını kırarım. Bu da elverir.

— Buradan, şu pencerelerden birinden mi ateş edersiniz?

— Kaçakçılar bu kadar yaklaşmaz!

— Amma eğlenceli bir atış olurdu.

Barnet, dar bir pencereyi açtı:

— A, dedi, ağaçlar arasında ku-

le görünüyor... İki yüz elli metre mesafe var... Nehir tarafı görünüyormuş değil mi?

— Evet...

— Bakınız, iki taş arasında sarı bir çiçek var. Tüfeğin ucuna bakınız.

Tüfeği omuzlamıştı. Ateş etti. Çiçek yerinde koptu.

Jorj Kavezon biraz kızdı. Bu şayanı hayret nişancı «ikinci derece» memur nereye varmak istiyordu? Ne hakla gürültü ediyordu?

Barnet:

— Uşaklarınız, şatonun öbür ucunda oturuyorlar değil mi?... dedi. Burada olup biteni duyamazlar... Matmazel Aleskara eski hatıralarını ihya ettirip, kendini müteessir ettiğime müteessifim.

Jorj gülümsedi:

— Matmazel Aleskar, kardeşinin başına gelen kaza ile, silâh sesi arasında hâlâ bir münasebet görüyor değil mi?

— Evet.

— Bu münasebeti neye dayanarak isbat ediyor?

— Benim şimdi isbat ettiğim şeye dayanarak. Bir tarafta, bu pencerede biri var. Diğer tarafta, kulenin taşlarına parmaklarla asılmış biri var.

— Kardeşi düşerek öldü.

— Evet. Tutunduğu taşlardan biri kırıldı.

Jorj Kavezon sarardı:

— Matmazel Aleskarın iadfein-

de bu derece sarahat olduğunu ve beni resmen itham ettiklerini bilmiyordum.

— Resmen..

Bakıştılar. Bu «ikinci derece» memurun hali âmirleşiyor, sözleri katîleşiyor ve Jorj kendini müdafaa etmek mecburiyetinde kalıyordu.

Birdenbire oturdu.

— Ona göre, kardeşi, neden kuleye tırmanıyormuş?

— Size gösterilen resimdeki hacın bulunduğu yerden babasının sakladığı iki yüz bin frangı almak için.

— Buna ben hiç bir zaman inanmadım. Neden babası borcunu ödiyecek yerde, parayı kulenin tepesine saklamış olsun?

— Bu sualiniz üzerinde durulmağa değer. Belki saklanan para değildi.

— Ya ne idi?

— Bilmiyorum. Faraziye üzerinde durmak lâzım.

Jorj omuz silkti:

— Jan ile Elizabet her faraziye-yi yürüttüler.

— Bilinmez. Onlar benim gibi profesyonel değillerdir.

— İnsan ne kadar profesyonel olursa olsun, hiçten hiç bir şeyçikaramaz.

— Bazan çıkarır. Siz bugün Gerede gazete satıcılığı yapan bir zaman fabrikalarınızda hesap me-

murluğu etmiş olan Greonu tanıyor musunuz?

— Evet tanırım. Gayet iyi bir adamdır.

— Onun söylediğine göre, Janın babası, bankadan parayı aldığıının ertesi günü babanızı gelip ziyaret etmiş.

— Sonra?

— Parayı vermiş ve aldığı makbuzu kulenin tepesine saklamış olduğunu tahmin edebiliriz.

Jorj Kazevon yerinden sıçradı:

— Sözlerinizin ne demek olduğunu biliyor musunuz?.. Babamın ruhunu tahkir ediyorsunuz.

— Neden?

— Eğer babam parayı almış olsaydı, söylerdi.

— Niçin? Ödünç verdiği bir parayı geri aldığını âleme ilâna mecbur değildi.

Jorj masaya bir yumruk vurdu:

— İki hafta sonra, Mazüreş malikânesine vaziyet etmezdi.

— Amma etti.

— Söylediğiniz sözlerde mantık yok. Babam, verdiği makbuzun meydana çıkacağından korkmaz mıydı?

— Belki de makbuzdan kimse nin haberi olmadığını, hattâ varislerin bile bilmediğini haber almıştı. O malikânede de gözü olduğunu söylediler. Dayanamayıp yapmıştır.

Yavaş yavaş vaziyet değişiyor-

du. Jorjun babası dolandırıcılıkla ittiham ediliyordu.

— Ağzınıza ve aklınıza geleni söylemekten sizi menederim.

— Ben doğruyu söylüyorum.

— Yalan! Elinizde hiç bir delil yok. Babamın bu ahlâksızlığı irtikâp etmiş olduğunu isbat için, kuleye çıkmak lâzım.

— Jan Aleskar çıktı.

— Yalan! Otuz metre yükseklikte bir kuleye tırmanılmaz. Hele iki saatte katiyen tırmanılmaz.

Barnet tekrar etti:

— Jan Aleskar tırmandı.

— Nasıl tırmandı?

— İple.

Jorj bir kahkaha savurdu:

— İple mi? Siz saçmalıyorsunuz! Zavallı Janın, kuleye, ucuna ip bağlı oklar attığını kaç kere gördüm. Böyle mucize olmaz... Hem eğer ip olsaydı, görülürdü, kulede bulunurdu...

— O iple tırmanmadı.

— Ya hangi iple... Demek Jan sabahleyin, elinde tılsımlı bir iple ve büyülü bir okla geldi. Dua etti. İp uçtu, kulenin tepesine takıldı... Hint fakirlerinin yaptıkları mucizelerden birini yaptı desene!...

— Evet, bir mucize oldu, amma, sizin düşündüğünüz tarzın aksinde. İp, aşağıdan yukarı gitmedi, yukarıdan aşağı sarktı.

Jorj gene güldü:

— Demek kader Janın imdadına koştı.

— Tabiat kanunlarını altüst edecek bir mucize sanmayınız. Bu mucize, tesadüfün yarattığı bir mucizedir.

— Tesadüf!

— Evet tesadüf. Tesadüfler için imkânsız hiç bir şey yoktur... Gökten yalnız yağmur ve dolu yağmaz.

— İp te mi yağar?

— Her şey yağar. Denizinde, gemilerden atılan bir çok şey vardır.

— Gökyüzünde gemi yoktur.

— Vardır. Yalnız isimleri gemi değildir. Balon, aoroplan, tayyare derler onlara... Onlardan meselâ bir ip atılmış ve bu ipin ucu kulenin tepesine takılmış olabilir.

— Uydurmak kolay.

— Hayır uydurma değil. Geçen haftaki gazeteleri okuyunuz. Buradan bir balon geçmiş ve Gere civarında bir kaç torba kum atmak mecburiyetinde kalmış. Bir de ip atmadığı ve bu ipin kuleye takılmadığı, Janın bu iple tırmanmadığını kim iddia edebilir?

Jorjun kaşları çatılmıştı:

— Peki, sonra?

— Bu pencerede duran iyi bir nişancı, Janın iple kuleden indiğini görünce ateş etti ve ipi kesti.

— Ha!.. Kazayı siz böyle mi tevîl ediyorsunuz?

Barnet devam etti:

— Bu nişancı hemen nehre koştı. Cesedin üstünü aradı. Makbuzu bulup aldı. İpiçekip kopardı ve kuyulardan birine attı. Bu ipi bulmakta kolaydır.

Babasından sonra, şimdi de oğlu ittiham ediliyordu.

— Buradan defolunuz, dedi. Mösyö Beşuya sizi kapı dışarı ettiğimi söylerim... Siz, tehditle bizden para koparmak istiyorsunuz.

— Eğer isteseydim, evvelâ delillerimi gösterirdim.

— Delil!... Sizde delil ne geçer?... Sade lâf var... Beni ve babamı itham edecek bir tek delil var.

— Nedir o?

— Makbuz.

— İşte burada.

Barnet sararmış, pullu bir kâğıt çıkardı.

— Babanızın yazısı değil mi?

«Kont Aleskardan, malikânesine mukabil vermiş olduğum iki yüz bin frankı aldım. — Kavezon»

— Tarihi, Greonun söylediği tarih, imzası var. Bu makbuzla bu şatodan koğulacaktınız. Fakat bu şatoda, babanız gibi, sizin de gözünüz vardı. Bunun için öldürdünüz.

— Eğer öldürseydim, makbuzu alırdım.

— Aradınız fakat bulamadınız. Jan, bir taşa bağlayıp, kulenin tepesinden nehre atmıştı. Ben arayıp buldum.

Barnet, kâğıdı zor kurtardı. Jorj üzerine atılmıştı.

Bir an göz göze bakıştılar. Barnet:

— Bu hareketiniz itiraftır, dedi... Öyle anlarınız oluyor, ki her şeyi yapmak iktidarını buluyorsunuz, kendinizi toplayınız, müfettiş Beşu geldi. Kapı çalınıyor.

Bir müddet geçti. Gözlerini dört açmış, şaşkın şaşkın bakınan Jorj Kazevon mırıldandı:

— Bu makbuzu kaç verirsiniz?

— Satılık değil.

— Alı mı koyuyorsunuz?

— Bazı şartlarla iade edebilirim.

— Şartlarınız nedir?

— Müfettiş Beşunun yanında söylerim.

— Ya razı olmazsam?

— Sizi ele veririm.

— Sözlerinizin kıymeti yok.

— Görürüz.

Jorj Kazevon karşısındaki adamın kendinden çok daha kuvvetli olduğunu hissetti, başını önüne eğdi.

Barneti şatoda bulacağını ümit etmiyen müfettişin kaşları çatıldı. Acaba neler konuşmuşlardı?

İlerledi, Jorjun elini sıktı:

— Size, tahkikatın neticesini bildireceğimi vadetmiştim. Tahkikatım bitti. Şimdiye kadar yapılmış olan tahkikat doğrudur. Vaziyet meydandadır. Kont bir kazaya kurban gitmiştir.

Ve Barnete bakarak ilâve etti:

— Matmazel Aleskarın hakkınızdaki sözlerine kıymet vermiyeceğiz, çünkü hiç bir değeri yoktur.

Barnet tastik etti:

— Tamam, ben de Mösyö Jorja bunu söylemiştim. Dostum Beşu, bir kere daha mühim bir işi muvaffakiyetle başardı. Esasen Mösyö Jorj, matmazelin ithamlarına çok cömertçe mukabele ediyor. Matmazele, ceddinden kalan malikâneyi iade ediyor.

Beşu fena halde bozuldu:

— Sahi mi?... dedi, buna imkân var mı?

— Var ya. Bu macera, Mösyö Jorju buradan soğuttu. Gerede, fabrikalarının yakınında bir malikâne almak istiyor. Hattâ biraz evvel, malikâneyi devrettiğine dair senedi yazacak ve bu senetle beraber, yüz bin franklık bir de çek verecekti... Öyle değil mi Mösyö Jorj?

Jorj hiç tereddüt etmedi. Barnetin dediklerini yaptı. Malikâneyi devrettiğine dair senedi yazdı. Yüz bin liralık bir çek imzaladı. Barnete verdi:

— Buyurunuz, noterime de lâzım gelen talimatı veririm.

Barnet iki kâğıdı da aldı, bir zarfa koydu. Kapadı, Beşuya uzattı:

— Al, bunları çabuk matmazel Aleskara götürüp ver...

Odadan çıktılar. Beşu hâlâ kendine gelememişti:

— O mu öldürmüş?... İtiraf etti mi?

— Bununla meşgul olma Beşu, bu işi bırak... Bu işin hesabı görüldü. Çekle senedi matmazele ver, artık bir şey söylememesini tembih et ve beni gelip handa bul.

Bir çeyrek sonra Beşu geldi. Matmazel Aleskar, malikâneyi kabul etmiş, fakat parayı sureti katiyede reddetmiş, çeki hiddetle yırtmıştı.

Barnetle Beşu yola çıktılar. Konuşmuyorlardı, fakat Beşu için için kendini yiyordu. Bu işten hiç bir şey anlamamıştı. Barnet te izahat vereceğe benzemiyordu.

Saat üçe doğru Parise geldiler. Barnet, Beşuyu, borsa civarında bir lokantaya davet etti. Beşu daveti kabul etti. Barnet:

— Sen istediğini ısmarla dedi, ben biraz dışarı çıkacağım.

Beşu çok beklemedi. Yemeklerini yediler. Kahvesini içerken Beşu:

— Matmazel Aleskara, çekin yırtık parçalarını göndermeliyim, dedi.

— Zahmet etme Beşu.

— Neden?

— Çekin hiç kıymeti yoktu.

— Nasıl yoktu?

— Matmazelin, çeki kabul etmeyeceğine emindim. Onun için zarfa sahte bir çek koymuştum.

— Ya öteki ne oldu?... Mösyö Jorjun imzaladığı çek nerede?

— Biraz evvel bankaya verdim ve parayı aldım.

Jim Barnet yeleşini açtı, bir destte banknot gösterdi.

Fincan Beşunun elinden düştü, fakat kendini tuttu.

Uzun bir müddet, karşılıklı sigara içtiler. Nihayet Jim Barnet:

— Beşu, olur şey değil. Ben sana nazaran dâhiyim. Beraber çalışıyoruz, sade ben para kazanıyorum... Barnet ajansına ortak olmak istemez misin? Barnet ve Beşu ajansı... Hiç fena değil.

Beşu hiddetle kalktı. Hesabı gördü ve giderken homurdandı:

— Bu herif şeytanın ta kendisi değil mi?

Barnet güldü:

— Bunu bazan ben de kendi kendime sorarım.

— 7 —

Beyaz eldiven - Beyaz tozluk

Beşu otomobilden atladı, rüzgâr gibi ajansa girdi.

Barnet güler yüzle karşıladı:

— Geldiğine memnun oldum. Geçen gün soğuk ayrıldık. Darıldın diye korktum. Ne emrediyor-

sun bakayım? Demek bana ihtiyacın var.

— Evet Barnet.

— Âlâ. Ne oldu? Kıpırmızısın. Kızıla yakalanmadın ya?

— Alay etme Barnet. Mesele vahim. Bu işin içinden namusumla çıkmak isterim.

— Anlat, mesele nedir?

— Karım.

— Karın mı? Evli misin?

— Altı sene evvel ayrılmıştık.

— Geçinemediniz mi?

— O, kafasına koyduğunu yapmak istiyordu.

— Ne idi istediği?

— Aktris olmak istiyordu... Bir polis müfettişinin karısı aktris olur mu ya?...

— O muvaffak oldu mu?

— Evet, şarkı söylüyor.

— Operada mı?

— Foli-Berjerde.

— İsmi?

— Olga Voban.

— Cambaz - muganniye mi?

— Evet.

Barnet hissiyatını saklamadı:

— Tebrik ederim Beşu. Olga Voban hakikî bir sanatkâr. Hele baş aşağı dururken söylediği şarkı enfes... «Meyer... Beni sever... Fakat benim sevdiğim... Bigim...» İnsan bunu dinlerken, ilâhî sanat raşesine yakalanıyor.

— Âlâ, şimdi ondan aldığım kâğıda bak. Bu sabah, kurşun kalemle yazmış;

«Yatak odamı soydular. Annem adeta katledildi. Gel — Olga»

Barnet:

— Adeta katledildi tâbiri güzel?

Beşu devam etti:

— Derhal müdüriyete telefon ettim, memur gönderdiler, beni de onlarla beraber tahkikata memur ettiler...

— Peki, korkun nedir?

— Onu görmeğe korkuyorum.

— Hâlâ seviyor musun?

— Gördüğüm zaman aşkım tepiyor... Gırtlığım düğümleniyor... Kekeliyorum... Bu halde tahkikat nasıl yaparım?

— Halbuki onun nazarında küçülmek istemiyorsun.

— Tabî.

— Benden medet umuyorsun.

— Evet Barnet.

— Nasıl bir hayat sürüyor?

— Dürüst, eğer aktris olmak istemeseydi, hâlâ karım olacaktı...

Barnet şapkasını aldı:

— Sanata yazık olurdu.

Biraz sonra Lüksemburg bahçesi civarında, sakın, ıssız bir yola girdiler. Olga, bir evin üçüncü ve son katında oturuyordu.

Beşu:

— Bir şey daha söyleyeyim, dedi, bir kere olsun, o fena huyundan vazgeç te, sen de bu işten namusunla çık.

— Namusum...

— Evet, bir kere olsun onun kadriğini bil... Bilmiyorsan, benim kad-

rimi bil... Bu işte yüzümü kızartma.

— Olga Vobanı dolandırır mıyım sanıyorsun?

— Kimseyi dolandırdığını istemiyorum.

— Dolandırılmağa lâayık olanları da dolandırmıyayım mı?

— Hayır.

Barnet içini çekti:

— Peki, öyle olsun.

Kapıda bir polis memuru duruyordu. Bir polis te kapıcının odasında idi. Müstantik ve müddei-umumî, mahalle komiseri ile beraber gelmişler, kısa bir tahkikat yapıp gitmişlerdi.

Beşu Barnete:

— Kimse olmamasından istifade edelim, dedi.

Yukarı çıkarlarken izah etti:

— Burası eski zaman evidir. Âdetler de eski zaman âdetleridir... Meselâ kapı daima kapalı durur, anahtar kimsede yoktur, girmek için kapıyı çalmak lâzımdır. Birinci katta bir rahip, ikinci katta bir hâkim oturur. İşlerini kapıcılar görür. Olgaya gelince, Olga, annesi ve iki dadasile namuskâr bir hayat sürer.

Kapıyı açtılar. Barnet etrafa göz attı. Sağda vestiyer vardı. Olga'nın odası ve küçük salonuna sağdan gidiliyordu. İki hizmetçi ile anasının odaları solda idi. Karşı tarafta bir resim atelyesi vardı. Bu

atelye jimnastik odasına çevrilmişti. Trapezler, bar-fiksler, halkalar, ipler konmuştu.

Bu odaya girdikleri zaman yukarıdan bir şey düştü. Bu, kıvrıcık kabarık saçlı bir gençti. Barnet Olga Vobanı tanıdı. Genç kadın sevinçle haykırdı:

— Annem iyi Beşu... Uyuyor... Canım anneciğim, talihi varmış.

Ellerini yere koydu. Bacaklarını havaya kaldırdı ve şarkı söylemeğe başladı: Mever... Beni sever... Fakat benim sevdiğim... Bigim...»

Kalktı:

— Seni de severim Beşu... Hemen geldiğin için teşekkür ederim.

Beşu takdim etti:

— Arkadaşım Jim Barnet...

Bütün gayretine rağmen, sesi titriyordu.

— Memnun oldum, dedi. İkiniz, ne yapıp yapıp yatak odamı bulunuz. Şimdi ben de size muallimimi takdim edeyim: Del Prego... Jimnastik muallimi, masajcı, makyajcı. Pudra ve pomata komisyoncusu, Müzikhöldeki kızlar, Del Pregonun pomata ve pudralarına bayılırlar...

Del Prego eğildi. Omuzları genişti. Teni yanıktı. Üstünde gümüşü elbise, elinde açık renk bir şapka, beyaz eldivenler ve ayaaında beyaz tozluklar vardı. Derhal, rusça, ispanyolca, ingilizce karışık

bir fransızca ile, adalelerin nasıl inkişaf ettiğine ve bu husustaki usulüne dair söze başladı.

Olga sözünü kesti:

— Vakit geçirmiyelim. Ne öğrenmek istiyorsun Beşu?

— Evvelâ odanı görelim.

— Haydi geliniz.

Trapeze sıçradı, halkalara tutundu, bir kapının önüne fırladı:

— Burası.

Oda bomboştu, tamtakırdı. Karyola, eşya, perde, resim, ayna, halı, biblo, hiç bir şey kalmamıştı.

Olga gülmekten katıldı:

— Nasıl?... Temizlemişler değil mi?... Hattâ toz bile bırakmamışlar... Odama da çok düşkündüm. Halis 15 inci Lui idi... Karyolam Pompadurun yattığı karyola idi. Buşenin dört resmi vardı... Dolabım imzalıydı... Harikulâde nefis bir yatak odası idi... Amerika turnesinde kazandığım bütün parayı bu odaya sarfetmiştim.

Havada bir taklak attı, saçlarını salladı:

— Ne ise, bir başka oda takımı alırım. Bende bu pazularla bu ses varken korkmam... Neye yüzüme böyle bakıyorsun Beşu?... Ayaklarımın altına düşüp bayılacak mısın?. Gel seni öpeyim, soracaklarımı sor ve bu iş bitsin.

Beşu:

— Sen anlat, dedi.

— Dün gece saat on buçuğu çalmış... Saat sekizde, Foli-Berjere

Del Prego ile beraber gitmiştim. Dün gece annem gelmedi. Annem yün örüyordu. Saat on buçuğu çalmış. Odamda bir gürültü duymuş. Koşmuş. İki adamın, eşyaları topladıklarını görmüş. Annem kımıldamamış, haykırmamış... Eşyaları toplayıp taşımışlar.

— Sen Foli-Berjerden geldiğin zaman...

— Aşağıki kapıyı ve bizim kapıyı açık buldum. Annem bayılmıştı. Şaşalamamı tasavvur edersin.

— Kapıcılar ne diyor?

— Onları bilirsin. Otuz senedir buradalar. İki ihtiyar, yer yerinden oynasa rahatlarını bırakıp kalkmazlar... Onları ancak zil yerinden kaldırır. Kapının, saat ondan sonra, sabaha kadar çalınmadığına yemin ediyorlar.

— Yani, kapıyı içeriden açmak için, ipi çekmemişler?

— Evet.

— Bir şey de duymamışlar?

— Hayır.

— Netice?

— Netice ne?

— Sen ne diyorsun Olga?

Genç kadın coştı:

— Bu da sual mi? Ben ne diyebilirim? Gûya bu işte mütehassıs olacaksın?

— Dur bakalım, şimdi başladık.

— Anlattıklarım kâfi değil mi? Eğer bu Barnet dediğin de senin

gibi vurdum duymazsa, Pompadur karyolama veda edeyim ben...

Barnet denilen yaklaştı ve sordu:

— Pompadur yatağınızı ne gün getireyim?

O zamana kadar pek dikkatli bakmadığı adama hayretle baktı:

— Anlamadım?

— Karyolanızı ve teknil yatak odanızı ne günü ve saat kaçta getireyim diye soruyorum.

— Amma...

— Tarihini tesbit edelim. Bugün salı. Gelecek salı olur mu?

Genç kadının gözleri kocaman kocaman açılmıştı. Bu herif şarlatan mıydı yoksa alay mı ediyordu? Birdenbire güldü:

— Al bir tuhaf herif daha!... Beşu, bu arkadaşını nereden buldun? Bir hafta sonra eşyalarımı getirecekmiş!... Sanki karyolam cebinde!... Benim martaval dinliyecek vaktim yok.

İkisini de kapıya doğru itti.

— Haydi bakalım, arabanızı çekin, bir daha yüzünüzü görmeyeyim... Ben, kedimle alay ettirmem.

Atelyenin kapısını arkalarından kapadı.

Beşu içini çekti:

— Geleli daha on dakika olmadı!

Barnet, soğukkanlılıkla koridoru muayene etti. İhtiyar hizmetçilerden birine bir kaç şey sordu.

Aşağıda kapıcılarla konuştu. Sokakta bir otomobile atladı. Beşuyu kaldırımın üstünde bıraktı.

Beşunun Barnete itimadı vardı amma, Olganın sözünü de yabana atamazdı. Barnet, bu sefer şarlatanlıkla işin içinden sıyrılmak istemişti.

Ertesi gün buna kanaat getirdi. Ajansa gitti. Barnet, ayaklarını masasının üstüne uzatmış sigara içiyordu.

— Aşkolsun sana!.. İş böyle mi tutarsın? Zabıta anlıyamadı. Ben de anlıyamıyorum... Meselâ, eğer içeriden açmazlarsa, kapıyı dışarıdan sahte anahtarla, maymun-cukla açmanın ihtimali yok. Bunun tecrübesi yapıldı. İçeriden kapıyı açan kim olabilir. Kimse olamaz. Binaenaleyh: 1 - İki hırsızdan biri, akşam eve girip saklanmış ve şerikine kapıyı açmıştır. 2 - Kapıcılara görünmeden eve giremezdi. Bu giren kimdi? Kapıyı hırsıza kim açtı? Esrar. Şu halde?

Barnet yan kulakla dinliyor, alâkadar olmuyordu. Beşu devam etti:

— O gün eve gelenlerin bir listesini yaptılar... Kapıcıların ifadeleri bir. Her gelen, gene çıkmıştı... Sen ne dersin bu işe?

Barnet mırıldandı:

— Harikulâde!

— Harikulâde olan nedir?

— Karın!

— Ne?

— Sahnede ne kadar harikulâdeyse, hayatta da o kadar harikulâde. Topladığı paralarla Pompadur karyola almak zevki selim sahibi olmağa delildir. O kadına sen lâayık değilmışsin Beşu...

— Olmadığım meydanda.

— Ne kadar yaşadın o kadınla?

— Bir ay.

— Bahtiyarsın be!

Cumartesi günü, Beşu gene geldi. Çıkıştı. Barnet düşünüp sigara içiyordu. Nihayet pazartesi günü Beşu ümitsiz kaldı.

— Hiç bir şey olmadı... Çalınan eşyayı, bir yabancı memlekete kaçıracaklar. Kaçırılmışlardır bile... Ben de polis müfettişiyim... Olga bana ne diyecek? Sersem, budala diyecek.

Barnet gözlerini havaya dikmiş, sigarasının dumanlarını savuruyordu. Beşu kızdı:

— Ömründe tesadüf etmediğin bir hırsız şebekesile uğraşıyoruz.. Yepyeni bir usulleri var. Sen hâlâ oturduğun yerde uyukla.

— Bir şey var, ki her şeyden fazla hoşuma gidiyor.

— Nedir?

— Tabii hali. Gilligışsız oluşu. Olga düşündüğünü söylüyor. Sevki tabiiyle hareket ediyor, aklına geleni yapıyor. Tekrar ediyorum Beşu, harikulâde bir kadın.

Beşu, masaya şiddetli bir yumruk vurdu:

— Amma biliyor musun sana ne diyor?.. Kerata diyor. Del Pre-go ile senden bahsederken, katılarak gülüyor. Kerata Barnet... Palavracı Barnet...

Barnet içini çekti:

— Fena sıfatlar... Kurtulmak için ne yapmalı?

— Yarın salı. Vadettiğin gibi, karyolayı iade etmeli.

— Evet amma, nerede olduğunu bilmiyorum. Bana bir akıl öğretsene Beşu?

— Hırsızı yakalat, eşyaların nerede olduğunu öğreniriz.

— Bak, bu kolay, tevkif müzekkeren var mı?

— Evet.

— Emrinde memurlar var mı?

— Telefon ederim gönderirler.

— Öyle ise telefon et, bugün Lüksemburga güçlü kuvvetli iki kişi göndersinler.

Beşu başını salladı:

— Benimle alay mı ediyorsun?

— Hayır. Ben kerata ve palavracı sıfatını kabul eder miyim sanıyorsun. Sen benim sözümü tuttuğumu pekâlâ bilirsin.

Beşu biraz düşündü. Barnet ciddi konuşuyordu. Telefon etti.

Barnet kalktı. Hazırlandı. Saat üçtü. Çıkıldılar.

Beşu sordu:

— Olganın oturduğu mahalleye mi gideceğiz?

— Evine.

— Onun dairesine mi?

— Hayır, kapıcıya.

Kapıcının odasına girdiler. Kapıcılara, kimseye bir şey söylemelerini tembih ettiler. Karyolanın önüne gerilen perdenin arkasına gizlendiler. Yanlardan, kapıdan girip çıkanalrı görüyorlardı.

Birinci kattaki rahip çıktı. Biraz sonra, Olganın hizmetçilerinden biri, kolunda bir sepetle çarşıya gitti.

Beşu mırıldandı:

— Ne bekliyoruz? Maksadın nedir?

— Sana mesleğini öğretmek.

— Evet amma...

— Çeneni tut.

Saat üç buçukta Del Prego geldi. Elinde beyaz eldivenler, ayağında beyaz tozluklar vardı. Elile kapıcıya selâm verdi, yürüdü. Hergünkü gibi, jimnastik dersini vermeğe geliyordu.

Kırk dakika sonra çıktı ve elinde bir paket sigara ile tekrar geldi. Beyaz eldivenler... Beyaz tozluklar...

Bir kaç kişi daha gelip çıktı. Birdenbire Beşu mırıldandı:

— A... Gene geliyor... Nereden çıktı!

— Bu kapıdan.

— Acaba... Gördük müydü?... Ne dersin Barnet?

Barnet perdeyi araladı:

— İşe başlamanın sırası geldi... Gidip memurları bul Beşu.

— Buraya mı getireyim?

— Evet.

— Ya sen?

— Ben yukarı çıkacağım.

— Beni bekliyecek misin?

— Neye bekliyeyim.

— Ya ne yapacaksın?

— Görürsün. İkinci katta bekleyiniz, çağırırız.

— Demek hücumla geçiyorsun?

— Evet.

— Kime karşı?

— Yaman küstahlara karşı, hiç bir şeyden pervası olmıyanlara karşı. Haydi git.

Beşu gitti.

Barnet yukarı çıktı, kapıyı çaldı. Atelyede Olgayı buldu. Del Pregoyla jimnastik yapıyordu. Bir ip merdivenin üstünde idi:

— Vay, dedi, meşhur Mösyö Barnet geldi! Karyolamı getirdiniz mi?

— Getirmek üzereyim. Sizi rahatsız etmiyorum ya?

— Bilâkis.

Kadın, şayanı hayret bir çeviklikle, ip merdivende cambazlık yapıyor, Del Prego kâh beğeniyor, kâh tenkit ediyordu.

Ders bittikten sonra ceketini giydi, beyaz tozluklarını ilikledi, beyaz eldivenleri ve açık renk şapkasını aldı.

— Bu gece tiyatroda görüşürüz madam Olga.

— Beni beklemiyor musn Del

Prego. Annem yok. Tiyatroya beraber gitmeliydik.

— İmkânı yok madam Olga. Yemekten evvel işim var.

Kapıya doğru yürüdü ve durdu. Eşikte Barnet yolunu kesti.

— Hazır size tesadüf ettim, bu fırsattan istifade edip biraz konuşalım.

— Maalesef...

— Kendimi tekrar takdim edeyim mi? Jim Barnet... Barnet ve ortakları ajansı müdürü... Hususî polis hafiyesi... Beşunun arkadaşı.

Del Prego bir adım attı:

— Maalesef konuşamıyacağım mösyö, acele işim var.

— Bir dakika. Size bir şey hatırlatmak istiyorum.

— Ne?

— Bir arabı.

— Bir arabı mı?

— Evet Bin-Maliyi.

— Bin-Mali ismini hiç duymadım.

— Belki Durnoffu tanırırsınız?

— Onu da tanımam. Kimdir bunlar?

— İki katil.

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Del Prego güldü:

— Öyle insanlarla alışverişim yoktur.

— Halbuki o iki katili çok iyi tanıdığınızı söylüyorlar.

Del Prego Barneti tepesinden tırnağına kadar süzdü:

— Bunlar da ne demek? Ben bilmecedem hoşlanmam. Açık konuşunuz.

— Oturunuz Mösyö Del Prego, daha rahat konuşuruz.

Del Prego sabırsızlandı. Olga, iki adama yaklaştı.

— Otur Del Prego... Mesele benim Pompadur karyolamdır...

— Evet, doğru... Size bilmece söylemiyorum Mösyö Del Prego. Hırsızlığın ertesi günü buraya geldiğim zaman, vaktile çok bahsedilen iki vakayı hatırladım. Bu hususta sizin fikrinizi öğrenmek istiyorum.

Barnet, eskisi gibi, mahcup değildi. Katî ve âmir bir sesle konuşuyordu. Del Prego, nüfuzu altında kaldı.

— Çabuk olunuz, dedi.

— Anlatıyorum.

Ve Barnet başladı:

— Bundan üç sene evvel, bir apartımanın üst katında, babasile beraber oturan bir kuyumcu, Mösyö Sarua, Bin-Mali isminde bir Arapla alışveriş ediyordu. Arap, ona kaçak elmaslar getiriyordu. Bir gün, Bin-Mali, bir kaç defa kuyumcunun apartımanına gelip gitmişti. O günün akşamı, kuyumcu eve geldiği zaman, babasının katledilmiş ve kasasının soyulmuş olduğunu gördü. Uzun tahkikat neticesi, cinayetin Bin-Mali tarafından değil, fakat Bin-Mali ile be-

raber apartımana gelen biri tarafından işlendiği tahakkuk etti. Fakat ne Arap, ne de katil ele geçmedi. Hatırladınız mı?

Del Prego:

— Ben Parise geleli iki sene oldu, dedi... Esasen münasebet te görmüyorum.

Barnet devam etti:

— On ay evvel, bir madalyon koleksiyoncusu da aynı suretle öldürülüp soyuldu. O da Rus Durnoffla alış veriş ediyordu. Durnof apartımana birini sokmuş ve koleksiyoncuyu öldürtmüştü.

Olga Voban sarardı:

— Hatırlıyorum.

— Bu iki hadise ile, Pompadur karyolanın çalınması arasında bir müşabehe buldum... Yalnız bu iş nasıl yapılmıştı. Bin-Valinin cinayeti ile Durnofun cinayeti arasında hiç bir fark yoktu. Fakat takip ettikleri sistem neydi. Bir hafta bunu düşündüm.

Olga sordu:

— Buldunuz mu?

— Evet. Bu âdeta bir sanat... Büyük bir sanat. Hırsızlar ve katiller elaltından iş görürlerken, yordakçıları açıktan açığa çalışırlar: Esnaf çırakları, musulk tamircileri... İstedikleri gibi, istedikleri zaman girip çıkarlar. Ne kadar sık görünürlerse, o kadar iyidir. Girdikleri evleri karış karış bilirler. Onları, oralarda görmeğe herkes

alışık olduğundan nazarı dikkati celbetmezler... Gününde çıkarlar... Sonra gene gelirler.. Gene çıkarlar... Ve çete reisi evdeyken, biri gelir. Bu gelen, her gün gelip gittiği görülen değildir, fakat ona o kadar benzer, ki dikkat edilmez, Her günkü gelen sanılır. Mükemmel değil mi?

Barnet Del Pregoya döndü:

— Bu, dâhiyane bir buluş Del Prego... Meselâ astragan kalpaklı bir Rus, entarili bir Arap, bir eve sık sık girip çıkarsa, alışılır.. Ha beş kere girip çıkmış, ha on kere... Bunun ehemmiyeti yoktur.. Fakat onuncu defa giren, şeriki cürmüdür. Bunu kimse farketmez. İşte usul bu.. Bu usulün önünde, şapkamı çıkarırım. Ben-ce Bin-Mali ile Durnoff aynı adamdı... Bu sefer de, buradaki hırsızlığı yapan aynı adamdır. Evvelâ Rus oldu, sonra Arap oldu, bu sefer de... Başka bir tâbiyete geçti ve nazarı dikkati celbedecek bir kılığa girdi.

Sustu. Olga hiddetlendi. İtiraz etti:

— İşte bu olmaz. Neyi ve kimi ima ettiğinizi anlıyorum. Hayır, buna müsaade edemem.

Del Prego gülümsedi:

— Bırakınız madam Olga, mösyö Barnet gönül eğlendiriyor.

— Hakkınız var. Del Prego, gönül eğlendiriyorum. Siz ecnebis-

niz, nazarı dikkati celbedecek surette giyiniyorsunuz. Beyaz eldiven... Beyaz tozluk... Makyaj yapmakta mahirsiniz. Yüzünüzü istediğiniz şekle sokabilirsiniz. Buraya günde bir kaç kere gelip gidiyorsunuz. Namuslu insan olduğunuza herkes şahit. Madam Olga da teyit ediyor. Sizi itham etmek imkânsız. Amma ne yapayım? Ne kadar müşkül mevkide kaldığımı anlıyorsunuz değil mi? Mücrimin siz olmanız lâzım, halbuki olamıyorsunuz. Öyle değil mi Olga Voban?

— Hayır, mücrim o olamaz... Hırsızı meydana çıkarmak için ne yapmalı?

— Basit.

— Nedir?

— Bir tuzak kurdum.

— Nasıl tuzak?

— Evvelki gün baron Lorens size telefon etti değil mi?

— Evet.

— Dün de sizi ziyaret, etti değil mi?

— Evet, evet.

— Pompadur armalı gümüş bir çekmece getirdi değil mi?

— İşte, şu masada duruyor.

— Baron Lorens parasız kalmış.

Bu çekmeceyi satmak istiyor. Salı gününe kadar çekmeceyi size emanet etti.

Evet amma siz nereden biliyorsunuz?

— Baron Lorens benim. Bu ne-

fis gümüş çekmeceyi herkese gösterdiniz.

— Evet.

— Diğer taraftan anneniz bir telgraf aldı. Taşradaki hemşiresi çok hastaydı, çağırıyordu.

— Kim söyledi?

— O telgrafı da ben gönderdim. Sabahleyin anneniz gitti. Çekmece yarın sabaha kadar bu masanın üstünde... Sizin Pompadur yatak odanızı çalanlar için bu fırsat kaçırılır mı? Hem, bu çekmeceyi çalmak çok daha kolay.

Olga korktu:

— Peki, çekmeceyi çalacaklar mı?

— Bu gece.

Sesi titredi:

— Eyvahlar olsun!

Del Prego kalktı:

— Korkacak bir şey yok madam Olga. Mademki haberiniz var kolay. Derhal gidip zabıtaya haber vereyim.

Barnet tuttu:

— Katiyen. Size ihtiyacım var Del Prego.

— Sizin ne işinize yararım?

— Hırsızın şerikini yakalamak için benim çok işime yararsınız.

— Vaktimiz var, hırsızlık gece yapılacak.

— Evet amma, şerik daha evvel giriyor.

— Şimdi girdi mi dersiniz?

— Yarım saat evvel girdi.

— Haydi canım... Ben geldikten sonra mı?

— Sizin ikinci gelişinizden sonra.

— Onun girdiğini gördüm.

— Kabil değil.

Onun girdiğini gördüm.

— Burada saklı mı?

— Evet.

— Nerede?

Barnet kapıyı gösterdi:

— Orada. Antrede, elbise dolabı var. O dolabı gündüzleri kimse açmaz. Orada.

— Buraya kendi kendine mi girdi?

— Hayır.

— Ona kapıyı kim açtı?

— Sen açtın Del Prego.

Barnetin, Del Pregoyu kastedtiği daha ilkten anlaşılıyordu. Fakat bu açık itham karşısında, jimnastik hocası sendeledi, şaşaladı. Korktu, kızdı, ürktü... Bu tereddütten istifade eden Barnet antreye koştu, dolapan bir adam çıkardı, atelyeye getirdi.

Olga haykırdı:

— Demek sahimiş!..

Bu adam, Del Pregonun boyunda idi. Onun gibi gümüşü elbiseli, açık renk şapkalı, beyaz eldivenler, beyaz tozlukluydu.

Olga, geri geri yürüdü, ip merdivenden çıktı. Hırsızın Del Prego olduğunu anlamıştı, ondan korkuyordu.

Barnet güldü:

— Biribirlerine pek benzemiyorlar. Fakat bu aynı kıyafetle, göz aldattıkları muhakkak.

İki şerik, yavaş yavaş kendilerine geliyorlardı. Del Prego, ecnebi bir dille bir şeyler mırıldandı. Barnet gene güldü:

— Yoldaşına tabancası olup olmadığını rusça sormağa hacet yok.

Del Prego hiddetten ürperdi ve başka bir dil konuştu. Barnet gene güldü:

— Talihin yok. Ben arapça da bilirim. Haydi, sana haber vereyim. Aşağıda, Olganın kocası müfettiş Beşu ile arkadaşları bekliyorlar. Gürültü olursa derhal gelirler.

Yoldaşlar bakiştılar. Mahvolduklarını anlamışlardı. Amma, kolay kolay, sırtları yere gelmeden mağlûbiyetlerini itiraf eden takımdan değillerdi.

Barnete yaklaştılar. Barnet:

— Âlâ, dedi. Evvelâ beni tepeleyeceksiniz, sonra Beşunun hesabını göreceksiniz... Madam Olga, hoş bir şey seyredeceksiniz... İki dev ile bir cüce gülecek... Haydi Del Prego, sarıl gırtlığımıza...

Aralarında üç adım kalmıştı. İki haydut, yumruklarını geriyorlardı. Biraz daha geçse, atılacaklardı. Barnet, balıklama yere kaydı. Bacaklarından yakaladı, ikisini de yere serdi. Kendilerini müdafaaya imkân bulamadılar. Bir el,

başlarını sanki yere çivilemişti... Kımıldıyamıyorlardı.

Barnet, soğuk kanlılıkla:

— Olga Voban, dedi, kapıyı açınız da Beşuya sesleniniz.

Olga koştu. Kapıyı açtı:

— Beşu! Beşu!...

Müfettişle beraber içeri girerken:

— Oldu, dedi, ikisini de tek başına tepeledi.

Barnet te Beşuya:

— Al dedi, işte malların. Şunların ellerine kelepçeyi geçir de, bırakayım, boğulacaklar. Hayır, çok sıkılmıyorum.

Kalktı, Olganın elini öptü. Genç kadın hayran olmuştu. Barnet haykırdı:

— Bugünkü avımıza diyecek yok. Vahşi hayvanlar arasında, kurnaz iki vahşi hayvan. Del Prego, seni tebrik ederim. Kapıcının odasında iken, son gelenin sen olmadığını anladım. Beşu biraz tereddütten sonra, yuttu, beyaz eldivenler, beyaz tozluklar, gümüşü elbiseli, açık renk şapkalının, Del Prego olduğuna inandı... Sen kapıyı açık bırakmıştın. Yardakçın girdi. Yatak odasını da böyle çaldınız... Dâhisin be kerata!

Barnetin keyfi artmıştı. Evvelâ trapeze sıçradı. Sonra bir sırığa atladı, tek elle topaç gibi etrafında döndü. Sonra halkalara çıktı, iplere tırmandı. Bütün bunları, sayan hayret bir çeviklikle yapıyor-

du... Bu cambazlığı bitirdikten sonra, Olganın karşısına dikildi:

— Kalbimi tutunuz güzel kadın, çarpıntı yok... Alnıma bakınız, terlemedim.

Telefonu açtı, bir numara istedi:

— Polis müdüriyetimi?... Taharri masasını istiyorum... Sen misin Alber?... Ben Beşu... Sesimi tanıyamadın mı? Zıyanı yok, müfettiş Beşunun iki katil yakaladığını haber ver. Bu katiller, Olga Vobanın evini soyan hırsızlardır.

Elini Beşuya uzattı:

— Bütün muvaffakiyet sana raci azizim... Sizi selâmlarım madam... Del Prego, bana diş biliyor musun!...

Del Prego homurdandı:

— Beni böyle yere vuracak bir kişi vardır.

— Kim?

— Arsen Lüpen.

Barnet güldü:

— Aferin Del Prego, yamansın, başın işledikçe senden ümit kesilmez. Fakat başın, omuzlarına iyi yapışmamış.

Tekrar Olgayı selâmladı ve: Meğer... Ben sever...» sarkısını söyliyerek çıktı.

Ertesi gün Del Prego itiraf etti. Olganın eşyalarını sakladığı yeri söyledi. Günlerden salıydı. Barnet sözünü tutmuştu.

Bir kaç gün Beşu, taşraya gitti.

Geldiği zaman, Barnetin şu mektubunu buldu:

Kibar davrandığımı itiraf et! Bu işten on para kâr almadım! Seni gücendiren hiç bir şey olmadı. Eğer teveccühünü kazandıysa ne mutlu bana!...

Öğleden sonra Beşu ajansa gitti. Kapalıydı. Kapıda şu yafta vardı:

Aşk dolayısıyla kapalıdır.

Bal ayından sonra açılacaktır.

Beşu kuşkulandı:

— Bu da ne demek? diye söylendi.

Olganın evine gitti. O kapı da kapalıydı. Foli-Berjere gitti. Aktris, büyük bir zarar vererek kon-

turatını feshetmiş ve seyahate çıkmıştı.

Beşu homurdandı:

«Acaba?... Bu sefer para çalmadı da, Olgayı mı elde etti?...»

Bunu nasıl öğrenecekti? Daha doğrusu, bunu nasıl öğrenmiyecek, nasıl bilmiyecekti?...

Barnet yakasını bırakmıyordu ki... Beşu bir kaç kartpostal aldı.

Ah Beşu, Romanın mehtabına doyum olmuyor! Beşu, eğer bir gün âşık olursan, Sicilyaya gel...

Ve Beşu dişlerini gıcırdatıyordu:

«Kerata! Hepsini affettim. Fakat bunu affetmiyeceğim... Yakında intikamımı alacağım!...»

— 8 —

Beşu Barneti tevkif ediyor

Beşu müdüriyete girdi, avluyu geçti, merdivenleri çıktı. Vurmadan kapılardan birini açtı, âmirine doğru yürüdü ve heyecanlı bir sesle:

— Derok meselesinde Jim Barnetin parmağı var, dedi. Onu, mebus Derokun evinin önünde gördüm, gözlerimle gördüm.

— Jim Barnet te kimdir?

— Size bir kaç defa bahsetmiştim. Hususî polis hafiyesi. On beş gündür meydanda yok.

— Dansöz Olga ile kaçan mı?

— Evet, eski karımla.

— Ne yapalım?

— Onu takip ettim.

— Farkına varmadılar mı?

— Benim takip ettiğim adam farkına varamaz... Fakat, geziyormuş gibi davrandığı halde ihtiyatlı hareket ediyordu haydut! Etual meydanını dolandı, Kleber caddesinden yürüdü. Trokadero da durdu. Çingene kıyafetli, siyah saçlı, renkli şallı güzel bir kadına sokuldu. Dudak kımıldatmadan bir iki dakika konuştular, gözleriyle Kleber caddesindeki bir evi işa-

retleştiler. Barnet kalktı, tramvaya bindi.

— Gene takip ettin mi?

— Evet. Fakat o tramvaya yetişemedim. Geri döndüm. Çingene meydanda yoktu.

— Onların, gözledikleri eve gittin mi?

— Oradan geliyorum.

Beşu anlattı:

— O evin dördüncü katında, maznunun babası mütekait jeneral Derok oturuyor. Oğlunu müdafaa etmek için geldi. Oğlunun, kadın kaçırmak ve katil ile maznun olmasını şiddetle reddediyor. Fotoğrafı arıyor.

— O fotoğrafın bizim için ne değeri olduğunu biliyor musun Beşu?

Beşu yemin edermiş gibi:

— Fotoğrafı bulacağım, aynı zamanda hafiye Barneti de yakalayacağım.

* * *

Bir ay evvel, zengin banker Veraldi, öğle yemeğine karısını boş yere beklemişti. Kadın akşam da gelmedi, gece de meydana çıkmadı. Tahkikat neticesi, Kristiyan Veraldinin kaçırıldığı anlaşıldı. Bolonya ormanında gezerken yanına bir erkek yanaşmış, kolundan sürükliyerek bir otomobile bindirmiş ve otomobil Sen nehrine doğru yol almıştı.

İki gün geçti. Ses sada çıkmadı.

Nihayet bir gün, akşama doğru, Paristen Şarta giden yolda çalışan köylüler, son hızla yol alan bir otomobil gördüler. Birdenbire feryatlar duyuldu. Otomobilin kapısı açıldı ve bir kadın kendisini attı.

Aynı zamanda, otomobil bayıra doğru tırmandı, bir ağaca çarptı, devrildi. İçindeki erkeğe bir şey olmadı. Erkek kazadan sağlam kurtuldu ve hemen kadına doğru koştu.

Kadın, başı taşlara çarpmış, ölmüştü.

Yakın köye götürdüler, jandarmaya haber verdiler. Erkek hüviyetini saklamadı. Mebus Jan Doruktu. Muhalif fırkanın reisiydi. Kadın, madam Veraldi idi.

Derokun ifadesi de garipti. Kadını kaçırdığını itiraf ediyor, fakat köylülerin şahadetini katiyen kabul etmiyordu. Madam Veraldi kendini otomobilden atmıştı, mâni olmağa uğraşmış, fakat mâni olamamıştı.

Madam Veraldiyi nasıl tanıdığı meydana çıkmadı. Hattâ tanıyor muydu? Bunu da bilen yoktu. Her halde Mösyö Veraldi, mebusu tanımıyordu.

— Söyliyecek başka şeyim yok. Ne isterseniz yapınız. Ne olursa olsun bir şey söyleyemem.

Ertesi günü, Beşu ile beraber memurlar geldiği zaman, kapıyı bizzat kendisi açtı:

— Hazırım, dedi, geliyorum.

Evi aradılar. Ocakta bir kül yığını vardı. Bir çok kâğıt yaktığı anlaşılıyordu. Çekmelere baktılar. Kitapları karıştırdılar. Bütün evrakı desteleyip bağladılar.

Beşunun eline kıvrılmış bir kâğıt geçti. Bunu gören mebus atıldı ve kaptı:

— Bu eski bir resimdi, kartonundan kopmuş, ehemmiyetli bir şey değil.

Beşu resmi geri almak istedi. Derok koşarak çıktı. Bir polis memurunun beklediği yan odaya girdi. Arkasından yetiştiler. Müthiş bir münakaşa oldu. Mebusun üstünü aradılar. Resim yoktu.

Memura sordular. Mebusun yolunu kesmişti, fakat resim falan görmemişti. Veroku tevkifhaneye götürdüler.

Bu sefer Beşunun işi işti. Çünkü Barnetin sistemini bilirdi. Ertesi gün doğru jeneral Verokun kapısını çaldı.

Şişman, redengotlu bir uşak açtı. Beşuyu içeri aldı. Beşu, ikiden üçe kadar, bir pencerenin arkasında Trokadero meydanını tarassut etti. Çingene kadın görünmedi. Ertesi gün gene görünmedi.

Beşu tarassudu bırakmadı. Jeneral Derok ta tarassuda devam fikrinde idi. Uzun boylu, zayıf bir adamdı. Oğluna çok düşküdü. Onun indinde oğlu katiyen masumdu. Parise geldiği gün gazetelere şu beyanatta bulunmuştu:

«Jan Fenalık yapamaz. Onun yegâne kabahatı fevkalâde fedakâr olmasıdır. Kendisini, başkası uğruna öldürecek kadar fedakârdır. Eğer o susmakla namusunu kurtarmak istiyorsa, ben hakikati meydana çıkarmakla, ismimize sürülen lekeyi temizlemek istiyorum.»

Bir gün de haykırdı:

«Fikrimi mi soruyorsunuz? Açık söyleyeyim. Jan kimseyi kaçırmadı: Kadın onun peşinden gitti. Susuyor, çünkü ölen birini itham etmiyor. O kadınla mahrem münasebatı olduğuna eminim, arasınlar, bulurlar.»

O arıyordu ve Beşuya:

— Her yerde bu işle meşgul olan nüfuzlu dostlarım var, diyordu. Bu işle meşgul olmak demek, resmi bulmak demektir. O mahut resmi bulsak mesele kalmıyacak. Bu mesele bu resimde. Banker Veraldi, oğlumun düşmanlarile birleşti. Fakat ne olursa olsun, bir gün hakikat meydana çıkacaktır.

Bir gün jeneral dedi ki:

— Ben ve arkadaşlarım bir noktada birleştik. Resim hakkında bizi tenvir edecek bir tek kişi var. O da, tevkif edildiği gün oğlumun yolunu kesen polis memurudur. İşin asıl garibi, bu memurun ismini kimse bilmiyor. Eve gelirken, rasgele bir merkezden almışlar. O ne oldu? Meslektaşlarınız arasında bilen yok. Fakat yüksek mahafilde biliyorlar. Onu sorguya çek-

mişler ve hergün göz hapsinde tutuyorlarmış. Onun da evini ve akrabalarını aramışlar. Bu işe ve o memurun göz hapsine alınmasına kim memur edilmiş biliyor musunuz? Müfettiş Beşu.

Beşu ne itiraf etti, ne de tekzip etti. Bunun üzerine jeneral haykırdı:

— Mösyö Beşu, sükûtunuz, söylediklerimin doğruluğunu gösteriyor. Ben o memurla görüşmek istiyorum. Lâzım gelenlere bunu söyleyin. Eğer reddederlerse, ne yapacağımı düşünürüm.

İki gün sonra, uşak Silvestre Beşu ile polis memuru Rimbürgu salona aldı. Mülâkat uzun sürdü. Fakat netice vermedi. Rimbürgu resim falan görmemişti. Fakat neden göz hapsine tuttukları anlaşıldı. O adam, mebus Derok sayesinde polise kaydedilmişti. Mebusla askerlikte tanışmışlardı.

Jeneral yalvardı, kızdı, oğlu namına konuştu. Rimbürgu hiç oralı olmadı. Resmi görmemişti ve mebus, telâşı arasında onu tanımamıştı.

Nihayet jeneral boyun büktü.

— Teşekkür ederim, sözlerinize de inanmak isterim. Fakat oğlumla aranızdaki tanışıklık öyle garip bir tesadüf, ki şüphelenmemem kabîl değil.

Zili çaldı, uşağına emretti:

— Silvestre, Mösyö Rimbürgu geçir.

Çıktılar. Dış kapının kapandığı duyuldu. Beşu, jeneralin gözlerine baktı, jeneralin, istihza ile, gözlerinin içi gülüyordu.

Bir kaç saniye geçti ve sonra, öyle bir hadise oldu, ki Beşunun gözleri, hayretten, yerlerinden uğradı... Fakat jeneral hâlâ gülümseyordu: Kapının eşiğinde, bir cisim peyda oldu. Bu garip bir cisimdi. İki başının yanında iki kol sarkıyordu. Vücut, tostoparlaktı. İki ince bacak, havaya kalktı.

Bu cisim birdenbire doğruldu ve tek ayağının ucunda topaç gibi döndü. Bu uşak Silvestre idi. Adam çıldırmıştı, hem dönüyor, hem de kahkahalarla gülüyordu.

Fakat bu sahiden Silvestre miydi?... Beşunun aklı yerinden oynıyacaktı.

Birdenbire durdu, gülmesini kesti. Önünü ilikledi, Beşunun karşısına geldi ve şu hükmü verdi:

— Beşu enayidir!

— Barnet...

— Evet, Barnet ya...

Jeneral Dürok gülmekten katılıyordu. Barnet dedi ki:

— Kusuruma bakmayınız, bir işte muvaffak oldum mu, garip garip danseder, cambazlığa başlarım..

— Demek muvaffak oldunuz Mösyö Barnet?

— Zannederim, eski dostum Beşunun sayesinde muvaffak oldum.

Amma onu bekletmiyelim, baştan başlıyalım.

Barnet oturdu. Jeneral ile birer sigara yaktılar. Barnet neşeli neşeli anlattı:

— İspanyada idim. Bir ahababımızdan mektup aldım. Jenerale yardım etmemi yazıyordu. Biliyosun, ben balayı seyahatine çıkmıştım. Fakat aşk uzun sürmez, bu fırsatı kaçırmadım ve Grönadta tesadüf ettiğim sevimli bir çingene kızile beraber geldim. İş derhal hoşuma gitti; bilhassa senin meşgul olduğunu öğrenince alâkalandım. Mebus Derokun lehinde bir delil bulmak için, yolunu kesen memurun isticvap edilmesi lâzım geldiğine derhal hükmettim... Fakat itiraf ediyorum Beşu, o memurun ismini bir türlü öğrenemedim. Ne yapmalıydım? Günler geçiyordu. Bir ümidim kalmıştı, o da sendin.

Evet, bütün ümidim sende idi. Sen her halde o memurun ismini biliyordun. Amma onu buraya nasıl getirtebilirdim? Bu kolaydı. Bir gün yoluna çıktım. Beni, buraya kadar, güzel çingene kızının yanına kadar takip ettin... Yavaşça kızla konuştum, bu eve göz attık... Tuzığa düştün... Beni yakalamak en büyük emelindi... Karargâhını buraya, jeneral ile uşağı Silvestrenin, yani benim yanıma kurdun... Bu suretle hergün seni görüyor ve jeneralin ağzile, sana

nüfuz ediyor, seni hükmüm altına alıyordum.

Jim Barnet jenerale döndü:

— Sizi tebrik ederim jeneral, bu rolü büyük bir meharetle oynadınız ve nihayet o polis memur ile görüştük... Bu elverdi Beşu. Herkesin aradığı şey nedir? Bir fotoğraf değil mi?.. Senin oldukça kurnaz bir adam olduğunu bilirim. Resmi bulmak için, akla gelen her şeyi yaptığına eminim. Bunun için, resmi akla gelmedik tarzda aramak lâzımdı... Memur buraya gelir gelmez el çabukluğu ile resmi bulmak ve almak elzemdi... Şimdi sana sorarım, polis memurlarının kıyafetinde, bir çok resmî kıyafetlerden ayrı ne vardır?... Düşün Beşu, düşün bulursun... Sana üç saniye müsaade... Bir... İki... Üç... Buldun değil mi? Buldun.

Beşu bulamamıştı. Vaziyetin gülünçlüğüne rağmen bütün hafızasını toplamış, polis memurunun kıyafetini gözlerinin önüne getiriyordu.

— Azizim Beşu, bugün aklın pek başında değil... Dur bekle...

Barnet burnunun ucuna bir şey koydu. Dışarı çıkmış ve biraz sonra, burnunun ucunda bir şey, girmişti. Bu, bir polis değneği idi. Paris polis memurlarının, halka dur veya yürü kumandasını verdikleri beyaz değnekti.

Barnet, bu değneği, burnunun

ucunda durduruyor, havaya atıp tutuyor ve söyleniyordu:

— İşte, polis memuru Rimbur-
gun belinden bu beyaz değneği al-
dım ve yerine başka bir beyaz değ-
nek koydum... İşte bu değnek, ara-
dığımız şeye kasalık ediyordu.

Değneğin sapını sıkı sıkı tuttu,
çevirdi, açtı:

— İyi ve doğru düşünmüşüm
dedi. Bunu yapmak güç iş. Rim-
burgun çok usta bir tornacı dostu
var demek... Bu incecik değneğin
içini oymak çok zor iş...

Değneğin içi oyuktu. Yüzler ge-
rilmişti, dikkatle bakıyorlardı.
Barnet değneği silkti, yere bir kâ-
ğıt düştü.

Beşu sapsarıydı:

— Resim... Tanıdım.

— Tanıdın değil mi?... On beş
santimetrelilik bir resim... Karto-
nun koptuğu yer de belli... Jene-
ral, resmi siz açınız.

Jeneral, boru gibi bükülmüş kâ-
ğıdı aldı, açtı, dört mektupla bir
telgraf vardı. Bir müddet resme
baktı, sonra onlara da gösterdi:

— Kucağında küçük bir çocuk-
la genç bir kadın... Madam Veral-
dinin dokuz on sene evvelki bir
resmi... Esasen tarihi yazılı... İşte,
iyi tahmin etmişim. - Resim on bir
sene evvel yazılmış. İmza Kristi-
yan. - Madam Veraldinin küçük
ismi? Ne dersiniz?... Oğlum bu ka-
dını evlenmeden evvel mi tanı-
yordu?

Barnet mektupları uzattı:

— Bunları okuyunuz.

Jeneral okudu ve daha ilk satır-
larda, müessif bir şey öğreniyor-
muş gibi haykırdı ve okumasına
devam etti. Mektupları da, telgrafı
da okudu.

Sustu. Barnet:

— Anlatınız jeneral, dedi.

Birdenbire cevap vermedi. Göz-
leri yaşardı. Nihayet boğuk bir
sesle anlattı:

— Asıl mücrim benim... Bun-
dan on iki sene evvel, Jan bir kıza
âşık olmuştu... Bu bir amele idi.
Ondan bir de çocuğu vardı... Kü-
çük bir oğlan... Onunla evlenmek
itedi. Ben, manasız yere mâni ol-
dum... O, benim mümanaatıma ku-
lak asmıyacak ve evlenecekti, fa-
kat kadın fedakârlık etti. İşte ilk
mektup:

*Gidiyorum Jan. Baban evlenme-
mizi istemiyor, onun sözünü dinle-
melisin. Sana oğlumla beraber res-
mimi gönderiyorum. Kaybetme ve
bizi çabuk unutma.*

— Evvelâ kadın unuttu. Veraldi-
ye vardı. Jana haber verdi. Oğlum,
oğlunu Şartrede bir muallimin ya-
nına verdi. Anası, arada sırada
gizlice gidip oğlunu görüyordu.

Jeneralin sesi öyle alçaldı, ki
Barnetle Beşu biraz daha sokuldu-
lar:

— Son mektup beş ay evvel ya-
zılmış... Bir kaç satır... Kristiyan

oğlunu çok sevdiğini ve evlendiğine pişman olduğunu yazıyor... Sonra mektup yok. Fakat muallimin şu telgrafı var:

Çocuk çok hasta. Geliniz.

Sonra, oğlumun şu yazısını okuyorum:

Oğlumuz öldü. Kristiyan da öldü.

Jeneral gene sustu. Vaziyet kendiliğinden tavazzuh etmişti. Jan, telgrafı alınca hemen Şartreye gitmiş, baygın bir halde Kristiyanı otomobile bindirmek istemiş. Kadın, oğlunun cesedini öptükten sonra, bir buhran neticesi ölmüştü.

Barnet sordu:

— Neye karar veriyorsunuz jeneralım?

— Hakikati söyleyeceğiz. Oğlum, öleni ve beni itham etmemek için hakikati sakladı... Onu, ne muallim, ne de Rimbürg ele vermeyecekti. Fakat Rimbürgün, hakikati imha etmeğe de gönlü razı olamadı... İşte siz hakikati meydana çıkardınız Mösyö Barnet.

— Dostum Beşunun sayesinde. Eğer Beşu beyaz değneği ile memuru buraya getirmeseydi, partiyi kaybetmiştim. Beşuya teşekkür ediniz.

— İkinize de teşekkür ederim. Oğlumu kurtardınız.

Jeneral odasına gidince, Beşu, Barnetin omuzuna vurdu:

— Seni tevkif ediyorum Jim Barnet.

Beşu bunu pek bönce söylemişti. Söylediğine kendisinin de inanmadığı, inanmadığı belliydi... Fakat vazifesi Barneti tevkif etmektir.

Barnet haykırdı:

— Aferin Beşu!.. Vazifeni yaptın. İşte tevkif edildim. Sana kim senin bir diyeceği olamaz. Fakat şimdi müsaade edersen, kaçayım... Bununla da, bana karşı olan muhabbetini isbat edersin.

Beşu itiraf etti:

— Sen hepsinden üstünsün Barnet... Bugün yaptığın mucize... Değneği nasıl keşfettin!.. O değneğin içinde mektup ve resim olacağı şeytanın aklına gelmez.

— İnsan para kazanacağını düşünürse, aklına her şey gelir.

— Ne kazancı? Her halde jeneralın vereceği kazanç olamaz.

— Esasen onu kabul etmem ki... Biliyorsun, Barnet ajansı bedava iş görür.

— Öyle ise?...

— Dördüncü mektubu okurken, Kristiyanın, kocasına her şeyi söylediğini anladım. Mösyö Veraldi, karısının eski münasebetini ve çocuğu olduğunu biliyordu. Sırf intikam almak ve Deroku idama kadar sürüklemek için zabıta ve

adliyeyi aldattı, haber vermedi... Kendini böyle itham eden bir mektubu, zengin Veraldi satın almaz mı zannedersin?... Ne olur ne olmaz diye o mektubu cebime attım.

Beşu içini çekti, fakat itiraz edemedi. Haksızlık olmasın, masum kurtulsun, bütün mesele burada idi.

— Allaha ısmarladık Barnet, dedi. Bir daha biribirimize tesadüf etmememiz daha hayırlı olur... Vazife hislerimi tamamen unuta-
cağım.

— Güle güle Beşu... Endişeni

anlıyor ve sana hak veriyorum.

Bir kaç gün sonra Beşu, Barnet-ten şu mektubu aldı:

Müjde. Beni tevkif etmedin. Resmi ele geçiremedin. Fakat seni ben öyle müdafaa ettim ki nihayet terfi ettirdim. Başmüfettiş oldun, tebrik ederim.

Beşu kızdı... Barnete borçlu kal-
mak... Olur şey değildi bu.

Fakat başmüfettişlik makamını reddedebilir miydi?

Mektubu yırttı, makamı kabul etti.

Arsen Lüpen evleniyor

*Burbon-Konde prensesi, matma-
zel Anjelic de Sarzo-Vandomla
Mösyö Arsen Lüpenin izdivaçları,
Sent-Klotild kilisesinde icra edi-
lecektir. Mösyö Arsen Lüpenle
Sarzo-Vandom dükü dostlarını da-
vet ederler...*

Dük Jan dö Sarzo-Vandom, elin-
de tuttuğu mektubu nihayete ka-
dar okuyamadı. Elleri titriyordu.
Bütün vücudu titriyordu. Hiddet-
ten sapsarı olmuştu. Mektubu kı-
zına uzattı:

— İşte bütün dostlarımızın al-
dığı mektup. İşte dündenberi ağız-
lara destan olan haber. Bu rezalete
ne dersin Anjelic?... Eğer annen
sağ olaydı ne derdi?

Kız evvelâ kızardı, utandı. Son-
ra mırıldandı:

— Şaka olacak baba... Ehemmi-
yet vermeyin.

— Ne şakası?... Herkes alay
ediyor, gazeteler bu mektubu nak-
lettiler ve altına mizahî şeyler yaz-
dılar... Ailemizin, silsilemizin asa-
letinden bahsettiler.

— Amma buna kimse inanmaz...

— Kimse inanmaz amma, herkes
bahsediyor...

— Yarın unutulur.

— Yarın herkesin ağzında ismin
gezecek... Bunu yapamı bir öğren-
sem...

Tam bu esnada uşağı Yasent,
dükü telefonda istediklerini ha-
ber verdi. Dük hiddetle telefonu
açtı:

«Ne var?... Ne istiyorsunuz?...

Evet, benim. Dük dö Sarzo-Vandom...

Bir ses cevap verdi:

«Sizden ve kerimenizden özür dilerim. Hususî kâtibim yanılmış...

«— Hususî kâtibiniz mi?

«— Evet, mektuplar benim bir projemdi. Müsveddeleri size gösterecektim. Fakat hususî kâtibim..

«— Siz kimsiniz...

«— Sesimi, müstakbel damadınızın sesini tanımıyor musunuz?

«— Ne?

«— Arsen Lüpen.»

Dük bir kanapeye düştü. Benzinde renk kalmamıştı.

— Arsen Lüpen... O... Arsen Lüpen...

Anjelik gülümsedi:

— Gördünüz ya baba, şaka... Alay ediyorlar...

Dük yerinden fırladı:

— Derhal mahkemeye müracaat edeceğim... O adam benimle alay edemez...

Yasent gene geldi. İki kartvizit getirdi.

— Şotua... Löpöti... Tanımıyorum. Gazeteci imişler. Kovunuz!...

O akşam, iki gazeteciden biri, birinci sahifede, Varen sokağında, Sarzo-Vandomun konağına nasıl gittiğine, dükün hiddetine dair, eğlenceli bir yazı neşretti.

Ertesi gün, başka bir gazete gûya Opera koridorunda rasladığı Arsen Lüpenle yaptığı bir mülâkatı bastı.

«Müstakbel kayınpederimin hiddeti haklıdır. O davetiyelerin gönderilmesi münasebetsizlikti. Filvaki bundan ben mesul olmamakla beraber, alenen özür dilerim. Henüz hangi tarihte evleneceğimiz tesbit edilmedi. Kayınpederim mayısta istiyor. Ben ve nişanlım mayısa kadar sabretmek istemiyoruz.. Daha altı hafta beklemek!...»

Bu macera dükü çok sarstı. Arsen Lüpen'e yapacağı şeyleri düşünüyor ve mütemadiyen kızına çıkışıyordu:

— Eğer evlenseydin!... Kismetin de çıkmadı da değil... Çok ta çıktı, Kuzenlerin Kaorş, Müssi, Ambuaz asil insanlar, oldukça da zengin, bugün bile seninle evlenmeğe hazırlar... Amma küçük hanım şair... Onları beğenemiyor... Biri çok zayıf, biri çok şişman, öteki bayağı imiş...

Kızı sahiden de şairdi. Hayatı bir peri masalı telâkki ediyordu. Çok roman okumuş, her okuduğu eserin tesirinde kalmıştı...

— Hasta olacaksınız baba... Bunu düşünmeyin artık.

Düşünmemek kabil miydi? Her sabah, yarasına bir iğne batırıyorlardı. Üç gün sıra ile Anjelike koca bir demet çiçek geldi. Demete Arsen Lüpenin kartı ilişikti. Klübe gidecek olsa, bir arkadaşı sokuyluyor:

— Bugünkü pek tuhaf diyordu.

— Ne?

— Damadınızın yeni şakası. Bilmiyor musunuz? Okuyunuz...

«Arsen Lüpen, hükûmete müracaat edip, ismine, karısının isminin ilâvesini istiyecek ve bundan böyle Lüpen dö Sarzo-Vandom diye imza atacaktır.»

Ertesi gün şu haber neşrediliyordu:

«Genç nişanlının bir cediti de Burbon-Kondelerdir. Lüpen dö Sarzo-Vandomun büyük oğlunun ismi, prens Arsen de Burbon-Konde olacaktır.»

Nihayet, bir resimli mecmua bir resim neşretti: Bir masa başında, dük, damadı ve kızı oturmuşlar, papas kaçtı oynuyorlar...

Ve düğün günü ilân edildi: 4 Mayıs.

Bütün bunlar, ihtiyar asilzadeyi çileden çıkarıyordu. Lüpene karşı kini artıyordu. Nihayet burnunu kırdı. Polis müdürüne gitti. Polis müdürü müteyakkız bulunmasını söyledi:

— Onun kim olduğunu pek iyi biliriz. Bu onun usulüdür. Oltayı attı, dikkat ediniz yakalanmayınız.

Sizi çileden çıkarıp, size soğuk kanlılıkla yapmayacağınız bir şeyi, telâşla yaptırmak istiyor. Pot kırmayın.

— Her halde Arsen Lüpen denen serseri, kızımı kendine vereceğimi ümit etmez.

— Hayır, amma pot kırmanızı bekler.

— Ne potu?

— Onun istediği potu.

— Peki amma, bana ne tavsiye edersiniz?

— Evinize gidiniz. Eğer bu dedikodular asabınızı bozuyorsa, sayfiyeye gidiniz ve orada rahat rahat oturunuz.

Bu muhavereden sonra, dükün endişesi arttı... Arsen Lüpen gözünde büyüdü. Çok tehlikeli bir adam şeklini aldı. İhtiyatlı davranması lâzımdı.

Sebepsiz yere uşağını, arabacısını kovdu. Yerlerine başkasını da almadı. Arsen Lüpenin adamlarından biri gelir diye çekindi, bütün işleri, sadık uşağı Yasente yükledi.

Anjelik bazan:

— Telâşını anlamıyorum baba, diyordu. Beni zorla hiç kimse evlendiremez.

— Bundan korkum yok.

— Ya neden korkuyorsunuz baba?

— Bilir miyim? Seni kaçırmırlar! Konağı soyarlar!.. Etrafımızda gözcüler ve casuslar olduğu muhakkak.

Bir gün, öğleden sonra, bir gazete aldı. Gazetenin bir havidisi, kırmızı kalemle çizilmişti:

«Bu gece, Sarzo-Vandom konağında izdivaç mukavelesi imzalanacaktır. Merasimde, yalnız ailenin samimî dostları bulunacaktır. Matmazel Sarzo-Vandomun şahitleri, prens dö la Roşfokold ile kont

Şartredir. Arsen Lüpen şahit olarak, en samimî dostlarını, polis müdürü ile Sante hapishanesi müdürünü intihap etmiştir.»

Artık bu kadarı fazla idi. On dakika sonra düğ, uşağı Yasente üç telgraf verdi, çekmesini emretti. Saat dörtte, kızile beraber, üç kuzeni kabul etti: Pol dö Müssi, şişman ve renksiz; Jak d'Ambuaz, zayıf ve kırmızı yüzlü, mahcup; Anatol dö Kaorş, ufak tefek, zayıf ve mariz... Üçü de yaşlarını, başlarını almışlar, gösterişsiz insanlardı.

Toplantı kısa oldu. Düğ anlattı:

— Bu gece Anjelikle beraber Brötanyaya gidiyorum. Üçünüz de bana yardım edeceksiniz. Sen Ambuaz otomobilinle gel. Sen de Müssi otomobilini getir ve eşyalarımızı al. Kaorş, Orlean istasyonunda bekle. Vanne için biletleri al. İkiyi kırk trenine geleceğiz, anladınız mı?

Gün, hadisesiz geçti.

Saat dokuzda, uşakla hizmetçi yattı. Onu on gece, düğ, bir otomobil borusu duydu. Kapıcı büyük kapıyı açtı. Düğ, pencereden Pol d'Ambuazın otomobilini tanıdı.

Yasente:

— Git haber ver, şimdi geliyorum. Matmazele de söyle insin...

Bir kaç dakika sonra Yasent gelmeyince odasından çıktı. Merdiven başında maskeli iki kişinin hü-

cumuna uğradı. Bağlandı, ağzı tikaçlandı.

Bunlardan biri kulağına fısıldı:

— Bu ilk iftardır. Eğer izdivacımıza razı olmaz ve Paristen kaçarsanız daha başka türlü davranırım!...

Ve ayn iadam, arkadaşına emretti:

— Sen yanından ayrılma, ben matmazelle meşgul olacağım...

Bu esnada iki kişi daha göründü. Anjelikle hizmetçisini bağlamışlardı. Anjelik bayılmıştı.

Ayıldığı zaman, başı ucunda, fraklı, zarif, güler yüzlü, sevimli bir genç gördü.

— Affedersiniz matmazel. Bütün bunlar biraz şedit ve gayri tabîî şeyler. Fakat ne yaparsınız, bazan hayatta, arzu etmediğimiz tarzda harekete mecbur kalıyoruz. Mazur görünüz.

Kızın elini tuttu ve parmağına bir altın yüzük taktı:

— İşte. Nişanlandık. Size bu yüzüğü vereni ömrünüz oldukça unutmayınız... Size yalvarıyorum, ondan kaçmayınız... Pariste kalınız ve bekleyiniz... Ona itimat ediniz.

Bunları öyle hürmetkârane, öyle munis söylüyordu, ki Anjelik mukavemet gösterecek kuvvet bulamıyordu.

Göz göze geldiler. Genç mırıldandı:

— Ne güzel, ne saf gözleriniz

var! Bu gözlerin bakışları önünde yaşamak ne büyük saadet?. Artık kapayınız...

Çıktı. Arkadaşları da çıktılar. Otomobil gitti. Anjelik kendini toplayıp uşaklara sesleninciye kadar konak sessiz kaldı.

Derhal zabıtaya müracaat edildi. Tahkikat başladı. O akşam, Ambuazı, kendi şoförü bıçaklamış ve yarı ölü bir halde ıssız bir sokağa atmıştı. Müssi ile Kaorşa, gûya dük telefon etmiş ve gitmekten vazgeçtiğini bildirmişti.

Ertesi hafta, dük, tahkikata kulak asmadan, kimseye haber vermeden, gizlice, uşağını ve kızını alıp trene bindi, Vannede, Sarzo yarımadasındaki büyük şatosuna gitti. Derhal, Brötanyalı köylülerin yardımını ile evvel zamanlarda olduğu gibi, şatoyu tahkim ettiler.

Dört gün sonra Müssi, beş gün sonra Kaorş, yedi gün sonra Ambuaz geldi. Yaraları tahmin edildiği kadar ağır değildi.

Dük iki gün daha bekledi. Sonra kızına arzularını yazdırdı. Hulasası şu idi:

«Bu mücadeleye devam edemiyeceğim. Bu vaziyet beni harap etti. Bu işin içinden çıkmanın bir tek çaresi var Anjelik. O da senin, kzenlerinden birinin himayesine girmendir. Bir ay sonra ya Müsi, ya Kaorş veya Ambuazla evleneceksin. Bi-

rinden birini intihapta serbestsin. Karar ver.»

— Üçünü de sevmiyorum. Siz hangisini istiyorsanız ona veriniz.. Hangisine varsam, bedbaht olacağım...

Gene münakaşaya giriştiler. Babası, onun intihap etmesini istiyordu. Kızı katiyen istemiyordu. Nihayet kont bıktı ve biraz daha zengin diye Ambuazı tercih etti.

Derhal izinnameler asıldı.

Şatonun etrafındaki nöbetçilerin sayısını artırdılar. Lüpenin anı susması ve mücadeleyi bırakmış gibi görünmesi, dükü şüphelendiriyordu. Düşman, tam vaktinde bir manevra çevirecek ve izdivaca mâni olacaktı.

Hiç bir şey olmadı. Nikâh belediye kuyıldı. Kiliseye gidildi. Olup bitti.

Ondan sonra dük geniş, rahat bir nefes aldı. Kızının yesine, damadının boynu bükük durmasına rağmen, o, sevinçle ellerini uğuşturuyordu.

Yasente emretti:

— Köprüler indirilsin... Kim isterse girsin... Artık korkacak, çekinecek hiç bir şey kalmadı.

Öğle yemeğinden sonra köylülere şarap ikram etti, onlarla beraber kadeh tokuşturup içti. Şarkı söylediler, dansettiler.

Üçe doğru, alt kat salonlarına girdi.

Herkes öğle uykusuna yatmıştı.

İlerideki küçük salona doğru yürüdü ve eşikte duraladı:

— Orada ne yapıyorsun Ambuaz?...

Ambuazın üstünde, eski, yırtık balıkçı elbiseleri vardı.

Dük bir müddet, hayretle, Ambuazın yüzüne baktı. Sonra pencereye yaklaştı ve seslendi:

— Anjelik?

— Ne var baba?

— Kocan nerede?

— Burada.

Biraz ötede, sigarasını tellendirip gazetesini okuyan Ambuazı gösterdi.

Dük, iliklerine kadar ürperdi ve bir koltuğa düştü:

— Çıldıracağım!

Balıkçı kıyafetindeki adam önünde diz çöktü:

— Yüzüme bakınız amca... Beni tanıdınız değil mi?... Çocukluğumda burada oynardım... Bana o zamanlar Jako derdiniz... Hatırlayınız... Şuradaki yara yerine bakınız...

Dük kekeleydi:

— Evet... Evet... Seni tanıdım... Sen Jaksın... Ya öteki?...

Başını avuçlarının içine aldı:

— Hayır, buna imkân yok... Anlat bakayım... Anlamıyorum... Anlamak istemiyorum...

Jak pencereyi, kapıyı kapadı, amcasına yaklaştı:

— On beş sene evvel Anjelikle evlenmek istedim. Reddetti. Bunun

üzerine Fransayı terkettim. Dört sene evvel, yani Fransayı terkettiğimden on bir sene sonra, Cezayirin cenubunda, bir avda, sevimli, hoş sohbet, fevkalâde cesur, nişancı birile tanıştım.

Altı hafta kont d'Andrezi bende misafir oldu. Gittikten sonra muntażaman mektuplaştık. Esasen gazetelerde sık sık ismini görüyordum. Bundan üç ay evvel, bir gece atla geziyordum. Bana refakat eden iki Arap uşağım, üzerime atıldılar, beni bağladılar, gözlerimi kapattılar ve beni yedi gün, yedi gece, ıssız yollardan, sahilde bir koya götürdüler. Orada beş kişi daha bekliyordu. Beni bir yata bindirdiler. Yat hemen demir aldı ve kalktı.

Bu adamlar kimdi? Beni neye kaçııyorlardı? Anlıyamadım. Penceresi demirli bir kamarada seyahat ediyordum. Kapıdaki bir küçük delikten, yiyecek ve şarap veriyorlardı. Arada sırada yat duruyor, bir kayık indiriliyordu. Sahile çıkıp yiyecek tedarik ettiklerini anlıyordum. Bu seyahat haftalarca sürdü... Dokuzuncu hafta, elim bir törpü geçirdim ve pencerenin demirlerini törpülemeye başladım. İyi yüzücüyüm amma, çabuk kesildim. Bir sahilin görünmesini bekliyordum. Nihayet evvelki gün, bir sahil gördüm, ve Sarzo şatosunu tanıdım. Kapıyı da o gün kapamamışlardı. İttim, açıldı. Yan kama-

ra boştu. Çekmelerin birinde mektuplar buldum. Neden kaçırıldığımı anladım. Hemen pencereme koştum, denize atıldım. Geldim. Fakat iş işten geçmiş, Anjelik evlenmişti.

İhtiyar düğ, kımıldamadan dinlemişti. Aklına hep polis müdürünün sözleri geliyordu:

«Pot kırmanızı bekliyor...»

Boğuk bir sesle mırıldandı:

— Devam et, anlat...

— Anlatacak bir şey kalmadı amca. Kont Andrezi benim sizin yeğeniniz olduğunu, beni pek az tanıdığınızı biliyordu. Anjeliki istediğimi, reddettiğini, bunun için Fransadan kalkıp oraya gittiğimi söylemiştim. Aramızda biraz da benzerlik vardı... Parise geldi. Benim ismimle yaşamağa başladı... Sizinle görüştü. Plânını kurdu, hazırladı ve sırası gelince tatbik etti...

Düğ, zangır zangır titriyordu. Koltuğunda rahat rahat oturamıyordu. Sordu:

— Lüpen değil mi?

— Evet amca.

— Demek Anjeliki Lüpen'e verdim?

— Evet. Benim ismimi çaldıktan sonra, sizden de kızınızı çaldı. Anjelik Arsen Lüpenin resmen karısıdır...

— Peki amma, neden Anjelik onu intihap etti?

— O değil, siz ettiniz amca.

— Evet, tesadüfen... Daha zengin diye.

— Hayır, bunun için değil. Uşağınız Yasent'in telkinlerine kapıldınız.

Düğ yerinden sıçradı:

— Ne?... Yasent onunla birlik mi?

— Hayır, Arsen Lüpenle değil, Ambuazla... Evlendiğinin ertesi günü yüz bin frank vereceğini vadedti.

— Vay haydut vay... Her şeyi düşünmüş...

— Evet. Gûya kendisini yaraladıklarını bile söyleyip, kendinden bütün şüpheleri kaldırdı.

— Peki amma maksadı nedir?

— Anjelikin on bir milyonu var amca. Noteriniz gelecek hafta bu paraları Ambuaza verecektir... Bu sabah siz ona beş yüz bin franklık tahvilât hediye ettiniz. Bu gece saat dokuzda, büyük çınarın dibinde adamlarından birine verecek ve tahvilât yarın Pariste satılacak.

Düğ kalkmış, hiddetli hiddetli dolaşıyordu.

— Bu gece saat dokuzda... Görürüz... Şimdi hemen jandarmaya haber vereyim.

— Arsen Lüpen'e viz gelir.

— Parise telgraf çekeriz.

— Peki amma ya beş yüz bin frank... Ya rezalet... Kızınız o haydudun, o serserinin karısı... Hayır, bunu kimse haber almamalı.

— Ya ne yapalım?

— Ne yapalım?

Jak Ambuaz da kalkmış dolaşıyordu:

— Orada amca, karşımıza vahşi bir hayvan çıktığı zaman, jandarmaya haber vermeyiz. Silâhımızı omuzlar, gebertiriz. Çünkü biz onu gebertmezsek, o bizi yere serer.

— Ne diyorsun?

— Ben orada, jandarmasız iş görmeğe alıştım... Hayvan öldükten sonra, bir köşeye gömeriz.

— Ya Anjelik?

— O benim karım olur... Nasıl, ki kanun nazarında karım... Yarın onu bırakır Cezayire dönerim... İki ay sonra mahkeme ayrılık kararı verir.

— Acaba vapurdaki adamlar senin kaçtığını haber vermediler mi?

— Ancak yam verebilirler.

— Şu halde?

— Lüpen gece dokuzda, büyük çınara gitmek üzere eski istihkâmlardan geçecek. Ben orada bulunacağım.

Dük duvarda asılı duran tüfeğini aldı:

— Ben de, dedi.

* * *

Saat beşti, dük uzun müddet yeğeni ile konuştu. Silâhları muayene edip temizlediler. Gece, karanlık koridorlardan geçirip bir yere sakladı.

Gece yemekte dük sakin durma-

ğa gayret etti. Arada sırada damadına bakıyor ve şaşıyordu, ne kadar da Ambuaza benziyordu!

Yemekten sonra ayrıldılar. Saat sekizdi. Dük yukarı çıktı, yeğenini sakladığı odadan çıkardı, on dakika sonra, sokakta idiler.

Anjelikle kocası da odalarına çıktılar. Eşikte, kocası:

— Ben biraz gezeceğim, dedi, müsaade eder misin?

— Hay hay.

Birinci kata çıktı. Kapıyı kilitledi. Pencereyi açtı. Aşağıda bir gölge gördü. Islık çaldı. Bir ıslık mukabele etti.

Bunun üzerine bir çekmeden bir çanta çıkardı ve oturup şu kâğıdı yazdı:

«Gece tahvillerle çıkmak tehlikeli. Sana çantayı veriyorum. Motosikletinle trene yetiş. Sabahleyin Paristesin. Orada tahvilleri Z... e ver. O satacaktır. — A. L.»

«Hamiş — Büyük çınardan geçerken arkadaşlara söyle. Verecek talimatım var. Her şey yolunda. Burada kimse şüphelenmiyor.»

Çantaya mektubu ilâştirdi, ve bir ipile sarkıttı.

Bir kaç dakika daha bekledi, sonra şapkasını alıp indi.

Dışarısı zifir gibi karanlıktı. Yürüdü. Şatodan hayli uzaklaştı. Saat dokuzu çaldı. Yağmur çiselemeğe başladı. Yürüdü. Bir iniş indi ve bir yokuş çıktı. Gene durdu.

Bir el, elini tuttu. Geriledi. Bir ses:

— Sus... dedi.

Karısını tanıdı. Sordu:

— Ne var?

Usulca fısıldadı:

— Size pusu kurdular... İstihkâmların arasında tüfekle bekliyorlar.

— Kimler?

— Sus... dedi..

Bir müddet kımıldamadan durdular. Anjelik:

— Onlar da kımıldamıyorlar, dedi... Haydi geri dönelim.

Kocasını elinden tutmuş koşuyordu. Şatoya geldiler, köprüyü geçtiler. Kocasının koluna girdi. Kapıcı selâm verdi. Yukarı çıktılar.

— Gir.

Tam bu esnada, öteki kapı vuruldu ve bir ses duyuldu:

— Kocan orada mı?

— Şimdi geldik.

— Söyle, onunla konuşmak istiyorum. Benim daireme gelsin.

Uzun bir müddet kulak kabarttı, sonra:

— Babam uzaklaşmadı, dedi.

Kocası kapıya ilerledi:

— Öyle ise beni bekliyor..

— Babam yalnız değil.

— Yanında kim var?

— Yeğeni, Jak Ambuaz.

Bir sessizlik oldu. Bir müddet hayretle baktı. Karısının vaziyetini kavrayıyordu.

— Ya, dedi, demek geldi?.. Demek foyamız meydana çıktı?...

— Evet. Babam her şeyi biliyor... Konuştuklarını duydum. Yeğeni mektuplarınızı okumuş... Evvelâ size haber vermedim... Sonra düşündüm ki...

Biraz durdu ve ilâve etti:

— Beni takip ediniz.

Elinde lâmba, başka bir odaya geçti, bir masayı çekti. Bir perde kaldırdı, bir kapı göründü:

— Babam bu kapının anahtarı kayboldu sanıyor. İşte anahtar. açınız. Bir merdivenle kulenin altına inersiniz. Oradaki kapı sürmelidir. Sürmeleri çekersiniz. Çıcarsınız.

Şaşı... Artık gülmüyordu. Hürmetkâr bir tavır takındı.

— Beni neye kurtarıyorsunuz!

— Kocamsınız.

— Hayır, bu ismi çaldım... Kanun bu evlenmeği tanımaz.

— Babam dedikodu istemiyor.

— Tamam. Ben de bunun için yeğeninizi buraya yaklaştırdım. Ben kaçacaktım. Benim yerime o gelecekti... Siz onun karısısınız.

— Hayır, sizin karınızım.

Bunu samimî ve candan söylemişti. Evlenmişlerdi. Allah ve kanun nazarında karı koca idiler. Ölünceye kadar beraber yaşamaları lâzımdı. Amma...

Lüpen yaklaştı, Anjelikin gözlerine baktı:

— Bu güzel gözleriniz...

— Gidiniz.

Anladı. Bu ihtiyar kız, her türlü mümanaate ve güçlüklerle rağmen, onunla evlenmeğe muvaffak olan adamı seviyordu...

— Gidelim... Beraber kaçalım... Benim karım, benim yoldaşım... Benim geçirdiğim tehlikeleri paylaşırsın, zevklerime iştirak edersin...

Anjelic başını kaldırdı... Bakışları öyle saf, öyle masumdu, ki Lüpen kızardı.

O, böyle şeyler söylenecek kadındı değil.

— Affediniz, dedi, ben bir çok fenalıklar yaptım... Fakat size yaptığımı affetmiyeceğim... Hayatınızı mahvettim...

— Hayır, bana yolumu gösterdiniz.

Soracaktı. Fakat Anjelic kapıyı açmıştı. Lüpen, eğilerek çıktı.

Bir ay sonra, Anjelic bir manastıra girdi ve hemşire Mari-Ogüst ismile rahibe oldu... Bu merasimden bir saat sonra, manastırın baş rahibesi bir zarf aldı:

«Mari-Ogüst hemşirenin fakirlerine verilmek üzere.»

Zarfın içinde beş yüz bin frank vardı.

Dünyanın Sekizinci Harikası

Dünya yüzünde yedi tane harika vardır diyenlere haber verelim ki: Yer yüzünde sekizinci bir harika daha vardır. Bu harika: Bundan sonra çıkacak ARSEN LÜPEN formalarında bulunan harikulâde maceralardır. Bundan sonra okuyacağınız ve:

Yeşil Gözlü Genç Kız

sevdası ve içinden çıkılmaz esrarı ile başlayacak olan ARSEN LÜPEN'in maceraları, cidden harikalar harikasıdır. Bundan sonra okuyacağınız maceralardaki aşk, cinayet, entrika, zekâ nümuneleri, bugüne kadar seve seve okuduğunuz maceralardan bin kat üstün, bin kat meraklı ve heyecan verici vakalardır.

Arsen Lüpen'in Harikulâde Maceraları

asıl bundan sonra sizi eğlendirecek, size en güzel zamanlarınızı geçirtecek, okuyanları tatlı bir titreme ile meraka düşürecek ve heyecan zevkini tattıracaktır. Bunun için Beşinci cildi mutlaka okuyunuz.